

نشریه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران
Iranian Steel Producers Association Magazine

سال دهم، شماره ۶۴ - آبان ماه ۱۳۹۴ قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان
No. 64/November 2015 Price: 5\$

چیلان
CHILAN

میزگرد تخصصی چیلان با حضور مدیران فولادی، مقامات دولتی، نمایندگان مجلس و اتاق بازرگانی

کاهش بهای تمام شده تولید فولاد

- آمار و تحلیل بازار فولاد ایران و جهان
- مقالات و گزارش های کاربردی صنعت فولاد
- پرونده تحلیلی و آماری سنگ آهن
- صفحات ویژه بورس کالای ایران

brevini
power
transmission

brevini
riduttori

PIV

brevini
winches

PIVPOSIPLAN

www.motorgearbox.com

info@motorgearbox.com

شماره ۶۴ - آبان ماه ۱۳۹۴ - ۱۲۰۰۰ تومان

۷	سرمقاله
۲۶	نقطه نظر
۲۸	رویداد
۳۰	اخبار داخلی
۳۱	اخبار خارجی
۳۱	انعکاس
۳۳	باشگاه مخاطبان
۳۴	خلیل بازار
۳۶	تحلیل صنعت و بازار فولاد ایران در یک ماه گذشته
۴۶	گزارش و گفتگو
۴۷	صنعت فولاد ایران در دولت گذشته دچار هرج و مرج شد
۴۷	تعرفه واردات فولاد در ترکیه یک هفته ای تمام؛ در ایران یک سال و نیم ناتمام
۴۸	بومی سازی
۴۹	دیدگاه
۴۹	کاهش بهای تمام شده تولید فولاد
۶۴	بورس
۶۴	اتصال بین بازار مالی و بازار واقعی فولاد از طریق بورس کالا
۶۷	نقش بورس کالا در شفاف سازی بازار محصولات فولادی
۷۱	خلاصه گزارشات ۶ ماهه فولادسازان بورسی
۷۲	معرفی
۷۲	پایداز تحمیل هزینه های تعمیرات پیشگیری کرد
۷۴	صنعت کشور با تولید و بومی سازی روغن هیدرولیک ضداتش و روغن کمپرسور اینگرسول رند از واردات آن بی نیاز شد
۷۶	باید به تولید کننده داخلی اعتماد کرد
۷۸	یادداشت
۷۸	تحلیلی بر تأمین و مصرف آب در صنعت فولاد
۷۹	تاثیر رکود بازار فولاد بر کاهش ظرفیت تولید کارخانجات دیرگداز
۸۰	پرونده سنگ آهن
۸۰	هزینه هایی که تحریم بر معادن سنگ آهن ایران تحمیل کرد
۸۲	متوسط هزینه های تولید و فراوری سنگ آهن در ایران
۹۰	خلیل و مقاله
۹۰	نگاه آماری به صنایع فولاد زاین
۹۴	استراتژی کاهش هزینه های تولید فولاد
۹۶	۱۲ پیش نیاز دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد
۱۰۰	آمار و جداول
Viewpoint	
NEWS	
Essay	

صاحب امتیاز: انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران
مدیر مسئول: سیدرسول خلیفه سلطانی
سیاستگذاری: حمیدرضا طاهری زاده، سعید رئوفی
سرپرست: سید احمد عسکری
طرح و اجرا: نرگس پاینده داری نژاد
مدیر داخلی: مریم رحیمی
سازمان آگهی: محسن احمدی
با تشکر از:

آقایان: رضاحمانی، حمیدرضا فولادگر، مهدی کرپاسیان، بهرام سبحانی، حمیدرضا طاهری زاده، بهادر احرامیان، احمد خورش، محمود اسلامیان، پدram سلطانی، اسدالله فرشاد، رسول عرفانیان، حامد سلطانی نژاد، سید حسین احمدی، مرتضی آقاجانی، محمود نوربان، حسن الهیاری، علیرضا عکاف زاده، افشین کاتوزیان، جهاندار شکری، مسعود اعتمادی، مسعود صادقی، مهرداد حنیفی، سید احمدرضوی نیک، منصور ذکایی، امیرهومن کریمی وثیق، محمد حسین حاتم زاده، بابک ایرانپور، فرانتس موشاوک، محمد حسن جولازاده، حسین بختیاری، مهدی یوسف زاده، وحید یعقوبی و احمد جعفری.

همکاران این شماره:

جواد فلاح، محسن محمدی، مرضیه مینایی مبتکر، فرانک امیدی، محمد رضا دانشگر، زهرا دریافزون، مریم رحیمی، محسن احمدی، پیمان مرادی، هاجر شیرانی، آسیه سیدعلیان، مونا قهاری، لعلی عالی نیا، محمد خیری.

چیلان به معنای آلات و ادواتی است که از آهن می سازند.

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، ضلع جنوبی پارک ساعی،
 کوچه اسعدی، پلاک ۳۴
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۰۸۰۶۳ - ۸۸۷۰۸۰۶۴
 فکس: ۰۲۱-۸۸۷۰۸۰۶۵

Email: chilanmagazine@gmail.com

- مسئولیت مطالب بر عهده نویسندگان آنهاست.
- چیلان افتخار می کند که پذیرای مطلب ارسالی مخاطبش باشد
- اگرچه نظرات مندرج در این نوشته ها الزاما نظر چیلان نیست
- چیلان در اصلاح و ویرایش مطالب آزاد است
- برای آشنایی بیشتر با نویسندگان مقالات لطفا مشخصات کامل خود را عنوان کنید
- چاپ مطالب و تصاویر این نشریه با ذکر منبع بلامانع است

تولید ملی، افتخار ملی؛ از شعار تا عمل

از اواسط سال گذشته که قیمت محصولات فولادی وارد روند شدید نزولی شد، انجمن تولیدکنندگان فولاد بحث حمایت از تولیدات داخلی از طریق افزایش تعرفه واردات را به طور جدی پیگیری نمود و تلاش کرد تا با ارائه گزارشات مستند از روند کاهش قیمت محصولات فولادی در بازار جهانی که به تبع سقوط قیمت سنگ آهن و انرژی در جریان بود، مسئولین را قانع سازد تا برای نجات صنعت فولاد نسبت به حذف ارز مبادله ای و افزایش تعرفه واردات اقدام نمایند.

پیگیری های انجمن به بار نشست و دولت تدبیر و امید از ابتدای سال جاری ضمن جایگزین نمودن ارز متقاضی با ارز مبادله ای، تعرفه واردات فولاد را به شرح زیر مصوب و ابلاغ نمود:

- « افزایش تعرفه شمش های فولادی از ۴ درصد به ۱۰ درصد
- « افزایش تعرفه ورق های فولادی از ۴ درصد به ۱۵ درصد
- « افزایش تعرفه فولادهای طولی از ۴ درصد به ۲۰ درصد

اگرچه در ابتدا انتظار می رفت که با اصلاح تعرفه ها به شرح فوق واردات مدیریت شده و کاهش باید ولی متأسفانه چند تصمیم ناپجا باعث شد تا نه فقط اثر این افزایش تعرفه خنثی شود بلکه سیل واردات محصولات فولادی بیش از پیش به کشور سرازیر گردد. چراکه در این مصوبه دو مورد مغفول مانده بود. اول فولادهای آلیاژی که تحت عنوان فولادهای ممزوج کمکان با ارز مبادله ای و تعرفه ۴ درصد وارد می شد و دوم عدم افزایش تعرفه به صورت پله کانی برای ورق های نورد سرد و پوشش دار که از ورق نورد گرم تولید می شود.

از طرفی با وجودیکه قیمت محصولات فولادی در بازار جهانی همچنان رو به کاهش بود، در اقدامی عجیب تعرفه ورق های نورد گرم با ضخامت زیر ۳ میلیمتر با این عنوان که این ضخامت در داخل تولید نمی شود از ۱۵ درصد به ۱۰ درصد کاهش یافت در حالیکه شرکت های نورد لوله اهواز، فولاد گیلان و فولاد مبارکه امکان تولید این ضخامت را اعلام کرده بودند.

اگر چه چند ماه بعد با پیگیری های انجمن تولیدکنندگان فولاد تخصیص ارز مبادله ای برای واردات محصولات فولادی کلاً قطع شد اما کاهش بیش از ۴۰ درصدی قیمت های جهانی اثر تعرفه را کاملاً خنثی نمود و با وجود کاهش قیمت توسط تولید کنندگان داخلی، هنوز سود زیادی که در واردات نهفته است عطش تجارت محصولات فولادی از خارج به داخل رو به فزونی است.

این روزها در شرایطی که اکثر صنایع مصرف کننده محصولات فولادی از جمله صنعت ساختمان، خودرو، لوازم خانگی و... در رکود نسبی به سر می برند، متأسفانه شاهد سیل واردات فولاد به کشور هستیم و همین اندک بازار ضعیف مصرف به راحتی در اختیار محصولات وارداتی قرار گرفته و اکثر تولید کنندگان داخلی با انباشت کالا در انبار و عدم توفیق در فروش محصولات خود در آستانه تعطیلی یا ورشکستگی قرار دارند. دسترسی تجار وارد کننده به ارزهای موجود در کشورهای چین و هند از یک طرف و تعرفه ۴ درصدی برای واردات فولادهای ممزوج از طرف دیگر، جذابیت خرید محصولات فولادی چینی و هندی با قیمت های بسیار پایین، واردات آن به کشور و ترخیص با تعرفه مخصوص فولادهای ممزوج را به حدی افزایش داده که در شش ماهه اول سال جاری که مصرف فولاد در پایین ترین حد در چند سال گذشته قرار دارد شاهد رشد ۵۲۵ درصدی واردات محصولات فولادی با تعرفه فولادهای ممزوج بوده ایم و در بی تفاوتی مسئولین تصمیم گیر برای اصلاح و افزایش تعرفه متأسفانه باید نظاره گر پر شدن انبار و ورشکستگی و تعطیلی واحد های فولاد سازی، اعلام زیان یا تعدیل منفی شرکت های بوری و کاهش ارزش سهام این شرکت ها و تاثیر کاهنده آنها بر شاخص بورس باشیم.

سوال فولادسازان از دولت محترم این است که این وضعیت را تا کجا می توان ادامه داد؟ تولید کننده تا کی می تواند برای تامین سرمایه در گردش تسهیلات بانکی بگیرد و محصولات تولیدی را انبار کند یا با زیان بفروشد؟ و سوال دیگر اینکه اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت به این مشکلات واقف است چرا اقدام نمی کند و اگر نیست پیشنهاد می کنیم در اسرع وقت اشخاص مورد اعتماد خود را بفروستند تا از موجودی محصولات فولادی وارد شده در گمرک بندر امام، بندر انزلی و بندر عباس و همچنین از موجودی کالای تولید شده در انبارهای فولادسازان گزارشی تهیه کنند تا عمق فاجعه مشخص گردد.

کلام آخر اینکه با تعرفه ناکارآمد و ناکافی فعلی و تخصیص ارز ارزان قیمت در چین و هند و باز گذاشتن دریچه ای تحت عنوان فولادهای ممزوج چنانچه اقدام عاجلی به عمل نیاید به زودی نظاره گر مرگ صنعت اشتغالزای فولاد خواهیم بود.

دکتر بهرام سبحانی
مدیرعامل مجتمع فولاد مبارکه اصفهان
ورئیس هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

رشد چهار برابری در آمد مالیات بر ارزش افزوده در شرایط رکودی

به موجب برنامه‌های توسعه‌ای کشور به شرط ارائه اظهارنامه مالیاتی از پرداخت مالیات معاف است. مالیات صادرات در بخش مالیات بر ارزش افزوده نیز قابل استرداد است اما جریان رسیدگی به درخواست استرداد صادرکنندگان بسیار طولانی است. بخشی از این تأخیر، به فرهنگ غالب در سازمان امور مالیاتی بازمی‌گردد که بازگرداندن مالیات نوعی ضعف تلقی می‌شود. به طوری که اگر یک حوزه مالیاتی یا ممیز مالیاتی، مالیات مودی را مسترد کند به مثابه آن است که خطایی مرتکب شده است و لذا این استرداد در بسیار از موارد با تأخیر، تعلل و حتی کارشکنی صورت می‌گیرد. این گرفتاری صادرکنندگان البته با قانون رفع موانع تولید تا حدودی بهبود پیدا کرده اما هنوز مدت زمان درخواست استرداد تا استرداد واقعی، به طور متوسط یک سال یا بیش از یک سال است. این ضعف جدی در اجرای مالیات بر ارزش افزوده مشاهده می‌شود و لازم است که مرتفع شود.

پدرام سلطانی
نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

طی چند سال گذشته که سیاست‌های تحریمی تشدید شده، فروش نفت به یک‌دوم و درآمدهای نفتی به یک‌چهارم کاهش یافته و تولید و صنعت کشور در رکود سنگین فرو رفته است، درآمدهای مالیات بر ارزش افزوده رشد چهار برابری را به ثبت رسانده است! و بخش مهمی از این رشد درآمد مالیات بر ارزش افزوده حاصل فشارهای زیادی است که تولیدکنندگان و صادرکنندگان متحمل شده اند. صادرات

سیستم یکپارچه بانکی مناسب شرایط رکودی ایران نیست

بانکی است. یک تدبیر بسیار مناسب که در زمان نامناسب از آن استفاده می‌شود! این سیستم مناسب شرایط رکودی اقتصاد ایران نیست، بلکه برای زمانی است که اقتصاد کشور در رونق قرار دارد. در سال‌های گذشته تولیدکنندگان کشور عمدتاً به دلایل خارج از اراده آنان در سیستم بانکی بدهکار شدند اما چون این سیستم به صورت یکپارچه درآمده، استفاده از تسهیلات بانکی حتی با بهره‌های بالا برای تولیدکنندگان بدهکار امکان ناپذیر شده است. آیا این راه حل مناسبی برای رفع موانع تولید در شرایط رکود است؟ جالب آنکه در گذشته و در دوران رونق اگر تولیدکننده‌ای با یک بانک به مشکل برمی‌خورد، می‌توانست از بانک دیگری تسهیلات گرفته و به طور موقت هم که شده خودش را نجات دهد اما اکنون این گونه نیست و همین امر مشکلات زیادی را برای تولیدکنندگان فولاد ایجاد کرده است.

سید رسول خلیفه سلطانی
دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

مسئولان دولت و مجلس به طور مستمر در پی رکود زدایی از صنعت و اصلاح مقررات محل کسب و کار هستند و در این زمینه قانون رفع موانع تولید هم تصویب شد اما در برخی موارد یک قانون به ظاهر صحیح، خود مانعی می‌شود بر سر راه قوانین صحیحی که می‌توانند گره از کار تولیدکنندگان بکشایند. نمونه اش هم سیستم یکپارچه

شرایط برای ایفای نقش بخش خصوصی فولاد مهیا نیست

قرارداده شده است. ازسوی دیگر بخش باقیمانده ارزش افزوده در کنسائتره و احیا قرار دارد که آن هم در دست شرکت‌های دولتی و نیمه‌دولتی است؛ این درحالی است که بخش‌های ذوب و نورد که بخش خصوصی نیز در آن وارد شده است مجبورند یا بدون منفعت یا با ضرر ادامه کار دهند. ارزش افزوده بخش گندله‌سازی بنا بر گزارش‌های بازرسی مالی وزارت صنعت ۵۵ درصد، احیای مستقیم ۲۵ و حال آنکه فولادسازی کمتر از ۱۰ درصد به‌صورت میانگین بوده است؛ یعنی فولادسازی هزینه سرمایه در گردش خود را نیز نمی‌تواند به‌دست بیاورد! حال آنکه استهلاک و سرمایه‌گذاری در بخش فولادسازی به ازای هر تن تولید ۳ برابر گندله‌سازی و ۲ برابر احیای مستقیم است. آیا با این شرایط، بخش خصوصی قادر به ایفای نقش خود در اقتصاد فولاد کشور خواهد بود؟

مسعود اعتمادی
مدیر عامل مجتمع صنعتی ذوب‌آهن پاسارگاد

در بین حلقه‌های زنجیره فولاد کشور از کنسائتره، گندله، احیا، فولادسازی و نورد، عمده ارزش افزوده در بخش گندله‌سازی قرار گرفته که فروش آن به‌صورت خاص در انحصار دو شرکت معدنی بزرگ کشور است چراکه معادن مهم کشور در اختیار آن‌ها

افزایش هوشمندی بخش خصوصی فولاد در دوران رکود

حمید رضا طاهری زاده
نایب رئیس هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

مصرف و انتظارات مصرف کنندگان، با افزایش کیفیت تولیدات خود و ایجاد تنوع در سبد تولیدات در صدد بدست آوردن سهم جدیدی از بازار برآمدند. حتی در همین شرایط سخت، تغییر نگاه مدیران بخش خصوصی به تقاضای خریداران باعث شد اقلامی که در دوران رونق به مرحله تولید نمی رسید با پیگیری و هماهنگی انجمن و وزارت صنعت تولید شده و در اختیار متقاضیان قرار گیرد و از واردات و خروج ارز جلوگیری گردد. به طور مثال هم اکنون اکثر گریدهای میلگردهای کلاف مورد استفاده در صنایع پایین دستی توسط تولیدکنندگان داخلی تولید می شود و این در حالی است که در سال های گذشته بیش از یک میلیون تن میلگرد کلاف وارد کشور می شد. تولیدکنندگان بخش خصوصی فولاد کشور اکنون با هوشمندی بالا در حال مدیریت مشکلات خود و بهینه سازی تولید هستند و البته امیدوارند که دولت هم به طور جدی تر آنان را یاری کند و با اتخاذ تدابیر حمایتی و ضد رکودی، علاوه بر افزایش تقاضا در بازار، فضای کسب و کار را نیز برای بخش خصوصی مساعد سازد.

رکود عمیق و بی سابقه سال های اخیر بازار فولاد فارغ از همه آثار و پیامدهای منفی آن که باعث زیان دهی و تعطیلی و تعدیل نیروی کار و کاهش تولید بیشتر کارخانجات فولاد شد، یک نکته امیدوارکننده داشت و آن هم افزایش هوشمندی و چابکی بخش خصوصی فولاد در این دوران سخت است. تولیدکنندگان بخش خصوصی فولاد کشور همزمان با مواجهه با مشکلات ناشی از رکود و کمبود نقدینگی، مصرف کنندگان محصولات فولادی را بیش از پیش مورد توجه قرار دادند و ضمن مطالعه بیشتر بازار

بازارسازی جدید برای محصولات فولاد ایران

اسدالله فرشاد
مدیرعامل فولاد غدیر ایرانیان

آینده صنعت فولاد حتی پس از رفع تاثیرات رفع تحریمها باید برای کسب سهم بازار داخلی و جهانی برنامه ریزی کرد. اساسی ترین راه برای گذراندن دوران رکود، افزایش بهرهوری، کاهش قیمت تمام شده، تلاش برای کسب سهم بازار صادراتی و رقابتی کردن قیمت محصولات فولاد ایران و اختصاص درصدی از پتانسیل تولید برای صادرات مستمر و پایدار است. در این استراتژی لازم است به این موارد توجه شود: نفوذ در بازارهای کشورهای همسایه و هم پیمان ایران و قبضه کردن بازار با صدور محصولات فولادی کیفی و با قیمت رقابتی؛ سیاست گذاری و تشویق همه جانبه صادرات محصولات فولاد از معدن تا محصول نهایی برای مازاد بر مصرف داخلی و توجه به بازارسازی در مرزهای شرقی و غربی کشور؛ بهبود شرایط تجاری و ساماندهی نقل و انتقالات مالی و پولی پس از رفع تحریم ها؛ ایجاد شرایط فروش اعتباری و مدت دار و همکاری شرکتها و تولید کنندگان فولاد با موسسات مالی، پولی و تجاری.

هم اکنون بیشتر فولاد سازها با مشکل فروش روبرو هستند و با انبوهی از محصولات تولید شده مواجهند که در این امر علاوه بر رکودی که در ساخت و ساز کشور حاکم است، واردات انواع محصولات فولادی ساختمانی، مهندسی و آلیاژی شرایط را سخت تر کرده است. دورنمای صنعت فولاد با توجه به رکود فعلی و همچنین برخی موانع بر سر راه سرمایه گذاری و بهرهوری در صنعت فولاد و انبارهای انباشته از انواع تولیدات فولادی از جمله مواردی است که در

خطر حذف واحدهای بدون برنامه صادراتی از صنعت فولاد

حسین بختیاری
مدیر فروش و بازاریابی فولاد خراسان

گرفته شده و برنامه ها و استراتژی های مستمر و منسجمی برای آن تعریف شود. چنانکه می بینیم شرکت هایی که در امر صادرات فعال بوده اند، موفق تر هستند و واحدهای کوچک تر باید از تجارب این واحدها استفاده کنند تا از شرایط بحرانی فعلی خارج شوند. با توجه به اینکه صنعت فولاد در ایران در قیاس با سایر صنایع از حمایت همه جانبه دولت برخوردار نبوده و تعرفه های جدی بر محصولات فولادی وارد نشده، می توان گفت که فولاد ایران قابلیت رقابت با تولیدکنندگان سایر کشورها را دارد که روزنه بسیار امیدوارکننده ای برای این صنعت بشمار می آید. نکته دیگری که باید خاطر نشان کرد این است که در حال حاضر کشورهای همسایه که اقدام به واردات محصولات فولاد از ایران می کنند، قیمت و نرخ پایین تر را اولویت اولیه خود قرار می دهند و برند محصولات فولادی کمتر در انتخابشان تاثیر گذار است. البته در آینده اگر همین کشورهای همسایه مثل افغانستان و تاجیکستان، اقدامات نظارتی و کیفیتی را در سیستم وارداتی شان قرار دهند، مطمئناً نقش برند پررنگ تر خواهد شد.

با توجه به وضعیت موجود بازار فولاد، یکی از مهم ترین الزاماتی که واحدهای فولادی باید به آن توجه نشان دهند، مسئله صادرات است و می توان پیش بینی کرد در آینده ای نه چندان دور، واحدهای بدون صادرات حذف خواهند شد. با در نظر گرفتن شرایط رکود فعلی و کاهش مصرف سرانه فولاد در کشور، صادرات مهم ترین ابزار برای خروج از رکود یا فرار از حذف شدن از صنعت خواهد بود. بنابراین برای حضور در بازار باید مبحث صادرات جدی

رویداد

اخبار داخلی

عضو هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد توضیح داد: چرا هزینه سرمایه گذاری در صنعت فولاد ایران بالاتر از استانداردهای جهانی است؟

بهادر احرامیان، مدیرعامل فولاد یزد با بیان اینکه در ایران همیشه سرمایه گذاری بسیار بالاتر از استانداردهای جهانی است به هزینه تولید هر تن فولاد در ایران اشاره کرد و گفت: اگر بخواهیم روند تولید فولاد کشور را با جهانی مقایسه کنیم، در وهله اول یک هزینه نقدی تولیدی فولاد وجود دارد و بعد از آن هزینه های سرمایه گذاری و استهلاک سرمایه است که بر مجموع آن اضافه می شود که این موضوع هم در کشورهای مختلف به دلیل تفاوت نرخ بهره متفاوت است.

عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران افزود: در حال حاضر ایران غیر از هزینه های سرمایه گذاری، فولاد را زیر ۲۰۰ دلار در تن تولید می کند که این رقم بدون احتساب هزینه سرمایه گذاری است. مشکل ما در ایران این است که همیشه میزان سرمایه گذاری مان بسیار بالاتر از استانداردهای جهانی است.

این عضو هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد بیان کرد: همیشه در نظام بانکی نرخ بهره مان بالاتر از نرخ بهره واقعی بوده و همین امر سبب شده که بسیاری از طرح هایی که در نگاه اول سودده و توجیه شده هستند، در عمل و اجرا نتیجه مطلوبی از آنها گرفته نشود و در عمل آنچه که اتفاق افتاده با چیزی که در ایده مورد هدف بوده مطابقت نداشته باشد.

دو شرکت چینی، چابهار و قشم را برای سرمایه گذاری فولاد بررسی می کنند

مدیرعامل منطقه آزاد چابهار گفت: دو شرکت بزرگ چینی در زمینه تولید آهن و فولاد به صورت شمش و بلیت در منطقه آزاد تجاری صنعتی چابهار سرمایه گذاری می کنند.

به گزارش «چیلان» حامد علی مبارکی افزود: مدیران دو شرکت چینی در رأس هیئتی از ظرفیت های مختلف اقتصادی، تولیدی و تجاری این منطقه به زودی بازدید خواهند کرد. وی گفت: این هیئت همچنین در بازدیدی از مجتمع های صنایع فولاد و پتروشیمی در منطقه چابهار و اسکله های شهید بهشتی و شهید کلاتری و آشنایی با ظرفیت های مختلف این منطقه روند سرمایه گذاری در این بندر را بررسی می کنند. این دو شرکت علاوه بر چابهار در منطقه آزاد قشم نیز سرمایه گذاری خواهند کرد.

چیلان گزارش می دهد: آخرین خبرها از پروژه تولید ریل ملی و ۷ پروژه بزرگ ذوب آهن اصفهان

مدیرعامل سابق ذوب آهن اصفهان اعلام کرد: هشت پروژه مهم ذوب آهن در سال جاری به بهره برداری می رسند که موجب تحول این شرکت می شود. این پروژه ها عبارتند از: ریخته گری یک میلیون و دویست هزار تنی، گوگرد زدایی، فیلتراسیون چهار کارگاه آگلومراسیون، تصفیه پساب زرین شهر، آب زدایی از لجن سرباره کنورتور، نصب غبار گیر کنورتور شماره، پروژه تولید ریل و پروژه تولید تیرآهن بال پهن. سعد محمدی با بیان اینکه طی این سال ها همواره وارد کننده ریل بوده ایم، گفت: ذوب آهن اصفهان از سال گذشته اقدامات جدی را برای تولید ریل آغاز نمود و در کمترین زمان این پروژه به پیشرفت ۸۵ درصدی رسید و ایران با این خط تولید به عنوان هفدهمین کشور تولید کننده ریل در جهان مطرح می شود. دکتر سعد محمدی تصریح نمود: تمام تجهیزات مربوط به پارامترهای کیفی تولید ریل خریداری شده و بزودی نصب می شود و تا این محصول مطابق استانداردهای جهانی تولید شده و کشور برای اولین بار در این زمینه خود کفا شود. دکتر سعد محمدی در خصوص انواع ریل قابل تولید پس از اتمام پروژه مذکور گفت: ذوب آهن قادر خواهد بود ریل UIC۸۵ را با قابلیت فراتر از ریل UIC۶۰ (ریل مورد نیاز راه آهن جمهوری اسلامی) تولید نماید. همچنین سه نوع ریل مورد نیاز در مترو، ریل آسانسور و ریل های معدنی نیز در این شرکت قابل تولید خواهد بود.

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد: ۳ میلیون تن فولاد در کارخانه ها دپو شد

رضا شهرستانی، عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به اینکه رکود صنایع مادر از جمله فولاد و سیمان ارتباط نزدیکی با بودجه های عمرانی دارد، اظهار داشت: هنوز وضعیت بازار برای تولیدکنندگان مشخص نیست، برخی منتظر ارزانی دلار هستند و عده ای دیگر به دلیل مشکلات مالی قادر به فعالیت نیستند. وی با بیان اینکه رکود امروز بازار در ۵۰ سال گذشته بی سابقه بوده است، افزود: در حال حاضر بیش از ۳ میلیون تن محصولات فولادی در کارخانجات دپو است که این رقم معادل ۲۰ درصد نیاز کشور در یک سال است.

آمار تولید فولاد خام و محصولات فولادی در نیمه اول سال ۹۴ اعلام شد

و غیره) در کشور تولید شد که نسبت به میزان تولید مدت مشابه سال ۹۳ (۸ میلیون و ۸۴۴ هزار و ۸۸۵ تن)، ۷,۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. فولاد ایران در حالی کاهش تولید را تجربه می‌کند که فولاد جهانی ماه‌های پی در پی به دلیل افت تقاضا، روند کاهشی را در پیش گرفته است. براساس آخرین آمار انجمن جهانی فولاد (۹ ماهه سال ۲۰۱۵)، میزان تولید ۶۵ کشور فولادساز جهان، یک میلیارد و ۲۱۲ میلیون و ۳۱۶ هزار تن بوده که حاکی از کاهش ۲,۴ درصدی تولید فولاد خام نسبت به میزان تولید مدت مشابه سال قبل (یک میلیارد و ۲۴۲ میلیون و ۵۰۲ هزار تن) است.

شامل «فولاد هرمزگان» ۵۷۹ هزار و ۶۶۹ تن، «سپا» ۳۸۷ هزار و ۷۸۷ تن و «فولاد خراسان» ۳۳۴ هزار و ۴۳۶ تن، «فولاد آلیاژی ایران» ۱۴۴ هزار و ۲۴۷ تن و نیز «گروه ملی صنعتی فولاد ایران» ۱۰۲ هزار و ۶۹۵ تن فولاد خام تولید کردند. میزان تولید فولاد خام ایران طی ۶ ماهه نخست امسال در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته، ۱,۸ درصد کاهش یافت.

بر اساس اعلام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، در این مدت، ۸ میلیون و ۱۷۷ هزار و ۴۲۷ تن انواع محصولات فولادی (تیرآهن، کلاف، ورق عریض، میلگرد، ورق خودرو، ورق گرم، لوله

آمار تولید فولاد خام و محصولات فولادی شرکت‌های فولاد ساز کشور طی شش ماهه نخست سال ۹۴ اعلام شد. به گزارش «چیلان»، فولادسازان کشور از ابتدای فروردین تا پایان شهریور امسال، ۸ میلیون و ۲۰۲ هزار و ۳۹۹ تن فولاد خام تولید کردند. این رقم در مدت مشابه سال ۹۳، ۸ میلیون و ۳۵۵ هزار و ۲۱۰ تن بود. در این میان، شرکت‌های بزرگ فولاد ساز شامل شرکت «فولاد مبارکه» به تنهایی ۲ میلیون و ۷۱۸ هزار و ۱۹۱ تن، «فولاد خوزستان» یک میلیون و ۷۲۲ هزار و ۶۲۵ تن، «ذوب آهن اصفهان» یک میلیون و ۱۷۳ هزار و ۳۴۹ تن، دو شرکت زیرمجموعه فولاد مبارکه

توسعه بازار صادراتی شرکت فولاد آلیاژی ایران

طی شش ماه اول سال ۹۴ بیش از ۹۱۶۷ تن از محصولات این شرکت به ارزش بالغ بر ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار به خارج از کشور صادر شد که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۱۶٪ درصد رشد داشته است. به گزارش «چیلان» به نقل از روابط عمومی شرکت فولاد آلیاژی ایران، فولادهای صادراتی در قالب گروه‌هایی نظیر عملیات حرارتی پذیر، سخت شونده، زنگ نزن، کربنی، ابزار سردکار، عملیات حرارتی پذیر، مهندسی و صنعتی بوده که عمدتاً به کشورهای آلمان، اسپانیا، ایتالیا، پرتغال، چک، هلند، کره جنوبی و افغانستان صادر شده است. از برجسته‌ترین دستاوردهای فولاد آلیاژی در نیم سال اول سال جاری، توسعه فروش فولادهای ابزار و جذب مجدد برخی از بازارهای ترکیه است.

کارخانه تولید آهن اسفنجی در سیرجان افتتاح شد

معاون اول رئیس جمهور کارخانه یک میلیون تنی آهن اسفنجی شرکت جهان فولاد سیرجان را مورد بهره‌برداری قرار داد. به «چیلان» به نقل از گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، اسحاق جهانگیری با بیان اینکه ایران از لحاظ ذخایر معدنی و داشتن گاز به عنوان یکی از مهمترین منابع انرژی کشور منحصر به فرد است گفت: ایران با داشتن این ظرفیت‌ها می‌تواند به یکی از کانون‌های اصلی تولید فولاد در جهان تبدیل شود. دکتر جهانگیری در این مراسم، یکی از محدودیت‌های کشور را محدودیت در بخش منابع مالی اعلام کرد و گفت: برای توسعه‌ی سرمایه‌گذاری هم به منابع دولتی، بخش خصوصی و سیستم بانکی نیاز داریم و هم باید به منابع خارجی دسترسی داشته باشیم تا بتوانیم کشور را وارد دوره‌ی شکوفایی کنیم. وی صنایع معدنی را به عنوان یکی از بخش‌های مهم برای جایگزین نمودن با درآمدهای نفتی یاد کرد و گفت: در این میان سنگ آهن و فولاد نقش مهمی را ایفا می‌کند.

لازم به ذکر است که اجرای این پروژه یک میلیون تنی آهن اسفنجی، ۳۶ ماه به طول انجامیده و سرمایه‌گذاری انجام شده برای احداث این پروژه بالغ بر ۵۶ میلیون یورو بوده است.

اخبار خارجی

برنامه اقدام جامع «هفت غول فولادی جهان» برای آینده پایدار

غول های فولادی جهان دیدگاه های خود در صنعت فولاد را برای «آینده ای پایدار» به اشتراک می گذارند. این اقدام با هدف دستیابی به توسعه پایدار بر روی زمین کلید خورده است. به گزارش «چیلان»، از جمله سیاست های توسعه پایدار که از سوی رهبران فولادی دنیا بیان شده، می توان به تمرکز بر محیط منطقه ای، استانداردهای تولید، حفظ حقوق سهامداران، محیط زیست، ایمنی، استانداردهای اخلاقی، تعامل میان سهامداران و افشای اطلاعات و شفافیت است. این برنامه به تازگی از سوی مدیران عامل ۷ غول فولادی دنیا از جمله آرسلور میتال، نیپون استیل، جی اس دلبیو، بلواسکوپ، نوکور، گروه تکنیت و اس اس ای بی و با حمایت انجمن جهانی فولاد آغاز شده است. نخستین اقدامی که رهبران ۷ شرکت فولادسازی بر آن تاکید کردند، بخش محیط زیست و تاکید بر استانداردهای این حوزه است. یکی از نکات این بخش استفاده فولادهای بازیافتی به عنوان ماده ای که به صورت صددرصد قابلیت استفاده در چرخه تولید دارد. طبق این برنامه، صنعت فولاد پیشرفت را در قالب طرحی جامع هدایت می کند تا همه افراد، صنعت، کسب و کار و تمام زمان ها را در برگیرد. همچنین بازکردن فضای گفت و گو برای ایجاد آگاهی از دیگر موارد مطرح شده میان بزرگان فولاد جهان است. شرکت های عضو همچنین بر شفاف سازی و تعهدات خود در ایجاد توسعه پایدار تاکید کردند.

ارزیابی «بی اچ پی بیلیتون» از کاهش قیمت سنگ آهن

رکودی که در قیمت سنگ آهن پدید آمد و بهای این ماده پیش نیاز صنعت فولاد را به زیر ۵۰ دلار بر هر تن رساند، ممکن است شدید تر شود. تولیدکنندگان بزرگ سنگ آهن جهان همچنان به عرضه کم هزینه محصول خود ادامه می دهند و طبق پیش بینی بی اچ پی بیلیتون (BHP Billiton)، ارزش این ماده خام احتمالا باز هم کاهش خواهد یافت. به گفته آلن چرگوین، معاون رئیس بخش بازاریابی سنگ آهن بی اچ پی، قیمت سنگ آهن در چند سال آینده به مرور کاهش خواهد یافت و سپس به تراز می رسد که از نرخ ۵۰ دلار بر تن، فاصله زیادی دارد. طبق این خبر، شرکت واله در نظر دارد در سال ۲۰۱۹، حجمی بالغ بر ۳۰۰ میلیون تن سنگ آهن را در چین به فروش برساند؛ در حالی که برنامه ریزی این شرکت برای سال ۲۰۱۶، فروش ۱۸۰ میلیون تن است. سنگ آهن در ماه اکتبر، ۱۲ درصد از بهای خود را از دست داد چراکه غول های تولید کننده سنگ آهن در جهان، همچون بی اچ پی، واله (Vale) و ریوتینتو (Rio Tinto)، در حال تولید روز افزون سنگ آهن کم هزینه هستند و از سوی دیگر مصرف در چین روبه کاهش است و انجمن آهن و فولاد این کشور اعلام کرد تقاضا برای فولاد در چین، با سرعت بی سابقه ای در حال کمتر شدن است.

تولید فولاد چین تا ۲۰ درصد کاهش می یابد

تا سپتامبر تقاضای فولاد در چین ۳,۶۶ درصد نسبت به سال قبل افت داشته به ۵۰۵ میلیون تن رسید. اگر این ۲۰ درصد کاهش در تولید تا سال ۲۰۲۵ رخ دهد و تقاضای فولاد چین هر سال ۲ درصد کاهش یابد، آن زمان میزان صادرات فولاد چین همچنان بالای ۸۰ میلیون تن در سال باقی خواهد ماند. بر طبق اعلام این آمار، در خاورمیانه طی ماه سپتامبر امسال در مجموع ۲ میلیون و ۲۱۱ هزار تن فولاد خام تولید شد که این رقم در مدت مشابه در سال قبل ۲ میلیون و ۳۳۵ هزار تن بود. به گزارش «چیلان» به نقل از ماین نیوز، انجمن جهانی فولاد پیش بینی کرد که تقاضای جهانی فولاد در سال ۲۰۱۵ نیز با افت ۱,۷ درصدی مواجه خواهد شد. این در حالی است که رشد تقاضای جهانی فولاد برای سال ۲۰۱۶ نیز رقم ناچیز ۰,۷ درصد تخمین زده شده است.

مدیر کارخانه بائو استیل چین که در حاشیه کنفرانسی در شانگهای گزارش می داد، با تغییر ساختار اقتصادی چین، میزان تولید فولاد آن سرانجام تا ۲۰ درصد نسبت به سطح فعلی کاهش خواهد یافت. ولی با این حال صادرات فولاد این کشور باز هم در سطح بالایی باقی می ماند. به گزارش چیلان، در تجربه ای که صنعت فولاد کشوری چون آمریکا، اروپا و ژاپن در گذشته داشته اند با تغییر ساختار شدیدی که پشت سر گذاشتند میزان تولید فولاد نیز ۲۰ درصد کاهش داشت. بین ژانویه تا سپتامبر سال جاری چین ۶۰۹ میلیون تن فولاد خام تولید کرده و بدین ترتیب برای کل سال ۲۰۱۵ میزان تولید در حدود ۸۰۰ میلیون تن خواهد بود. ۲۰ درصد افت معادل ۱۶۰ تا ۱۷۰ میلیون تن فولاد خام کمتر است. سال های آتی تقاضای فولاد نیز در چین کاهش خواهد یافت. بین ژانویه

بخش انعکاس چیلان، گزارشی کوتاه از مهمترین اقدامات و فعالیت‌های انجمن است که جهت اطلاع و همگرایی اعضای محترم انجمن در هر شماره از نشریه منتشر می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات تکمیلی و اطلاع از سایر اقدامات انجام شده، با دفتر انجمن در تماس باشند.

رای ۹۰ درصدی اعضای انجمن به اصلاح اساسنامه

مجمع عمومی فوق العاده انجمن برای اصلاح اساسنامه، ششم آبان ماه سال جاری در هتل پارسیان اوین تهران برگزار شد. حضور بی سابقه ۱۴۶ نفر از مدیران شرکتهای عضو انجمن و رای قاطع ۹۰ درصدی آنان به اصلاحات پیشنهادی هیئت مدیره یکی از دستاوردهای بزرگ این مجمع برای انجمن بود. بر طبق این اصلاحات مصوب شده، الزامات مدنظر اتاق بازرگانی ایران برای تشکلهای سراسری رعایت شده، برخی از مفاد اساسنامه از جهت امور حقوقی و مالی اصلاح می شود و ترکیب هیئت مدیره انجمن نیز از ۵ نفر به ۷ نفر با مکانیسم انتخاب رسته ای تغییر می یابد. بر این اساس ۲ نفر از رسته واحدهای نورد مقاطع طولی، ۲ نفر از رسته واحدهای بزرگ با ظرفیت ذوب بالای یک میلیون تن و از رسته واحدهای ذوب و ریخته گری، نورد مقاطع تخت و تولیدکنندگان گندله و آهن اسفنجی هر کدام یک نفر به هیئت مدیره انجمن راه می یابند.

قابل ذکر است در ابتدای جلسه مجمع عمومی فوق العاده انجمن، دکتر ایمانی راد طی سخنانی به تحلیل اقتصادی فرصتها و تهدیدات پیش روی صنعت فولاد ایران پرداخت که با استقبال اعضای انجمن روبرو گردید.

استراتژی های ۱۷ گانه دکتر ایمانی راد برای تولیدکنندگان فولاد و انجمن:

- « استفاده از استراتژی سرمایه گذاری مشترک در شرایط ورود خارجی ها به کشور (Joint Venture)
- « انجام صادرات علیرغم تمامی سختی ها به عنوان بهترین استراتژی
- « سوق سرمایه گذاری ها به سمت زنجیره تامین به جای محصولات نهایی
- « مدیریت نقدینگی با توجه به اینکه نقدینگی همچنان در سال ۹۴ و ۹۵ در شرایط کمبود خواهد بود
- « اتخاذ استراتژی های کاهش و توقف موقت تولید در شرایط سخت (hold)
- « اتخاذ استراتژی های بهینه سازی (optimizing)
- « دوری از هرگونه برنامه میان مدت و بلند مدت و تمرکز بر برنامه های کوتاه مدت
- « استقرار سیستم هوشمندی به جای هرگونه برنامه ریزی کلان
- « بالابردن انعطاف پذیری سازمانی و در صورت امکان خط تولید
- « تشکیل کنسرسیوم های تولیدی برای صادرات و غیره
- « کاهش شدید هزینه های سربار
- « استفاده از امکاناتی که در سال ۱۳۹۵ در تماس با خارج ممکن است ایجاد شود.
- « استقرار مرکز هوشمندی محیطی در انجمن و تزریق آن به واحدهای تحت پوشش
- « لابی قوی انجمن و سایر فعالان صنعت فولاد برای تهیه و ارسال گزارشهای ضروری و پیش برد قدرتمند خواسته های اعضا در تعامل با مسئولان
- « تسریع تبادل اطلاعات بین شرکتهای بزرگ عضو انجمن و خود انجمن
- « واکنش انجمن به استراتژی کلان صنعت فولاد که توسط وزارت صنعت تهیه شده و یک محدودیت است
- « توجه به بحث پساتحریم (پساتحریم می تواند یک فرصت یا یک دام باشد. بستگی به این دارد که از پساتحریم یک توهم بسازیم و یا براساس واقعیات استراتژی تدوین کنیم.)

راهکارهای غیر تورمی انجمن برای خروج فولاد از رکود

مالیات عملکرد شرکت‌های تولیدکننده فولاد در طرح‌های توسعه زیر سقفی با هدف کاهش هزینه سرمایه‌گذاری و افزایش صرفه جویی نسبت به مقیاس در توسعه صنعت فولاد

« بازنگری در شاخص‌ها و معیارهای مربوط به تعیین میزان آلاینده‌ی صنعت فولاد و همچنین مبنای محاسبه یک درصد فروش مرتبط با این موضوع و اصلاح آن مطابق عرف کشورهای پیشرفته بر مبنای نوع فرآیند تولید و هزینه‌های پاکسازی انجام شده.

شایان ذکر است قبلاً تعدادی از این راهکارها از سوی انجمن به سازمان‌های ذیربط منعکس شده و روند پیگیری و پیشرفت آنها نیز از طریق همین نشریه به اطلاع مخاطبان گرامی رسیده است که به طور مثال پیشنهادات مربوط به اعطای جوایز صادراتی، پرداخت یارانه سود تسهیلات و اختصاص سرمایه در گردش در کمیسیون اقتصاد هیئت دولت در حال بررسی می باشد. در همین راستا نیز به دنبال درخواست کمیسیون مذکور از انجمن برای ارائه اطلاعات بیشتر، انجمن از شرکت‌های عضو خواست تا میزان سرمایه در گردش ارزی و ریالی مورد نیاز خود را برای تامین مواد اولیه غیر قابل تولید در داخل و همچنین قطعات یدکی به انجمن اعلام نمایند تا پس از جمع‌بندی به دولت محترم ارائه گردد.

مورد قبول ادارات امور مالیاتی برای تولیدکنندگان حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد با توجه به فرآیند تولید کارخانجات و تعیین مرجعی برای تعریف و مشخص نمودن ضریب مذکور

« استمهال پرداخت مالیات بر ارزش افزوده تولیدکنندگان فولاد پس از خود اظهاری واحدهای تولیدکننده حداقل به مدت یک سال کاهش ضریب تشخیص درآمد مشمول مالیات تولیدکنندگان فولاد از ۱۰ درصد به ۳ درصد با توجه به فرآیندهای تولید حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد

« اصلاح ماده ۷۷ قانون برنامه پنجم توسعه در برنامه ششم و تغییر مبنای محاسبه مبلغ لازم جهت تمدید کارت بازرگانی از یک در هزار فروش به یک در هزار سود ابرازی و همچنین تعیین سقف پرداخت برای آن به منظور در نظر گرفتن تفاوت میان صنایع مختلف. اعطای مشوق‌های صادراتی به کارخانجات صادرکننده فولاد از طریق برخورداری از بخشودگی‌های مالیاتی به میزان ۱۰ درصد ارزش محصولات فولادی صادر شده اعطای مجوز هزینه کردن بخشی از

پس از ارائه بسته دوم خروج از رکود دولت که بیشتر بر محور تحریک تقاضا از طریق اعطای تسهیلات ارزان قیمت به مصرف‌کنندگان استوار است، انجمن در نامه ای خطاب به معاون اول رئیس جمهور که به امضای مدیران واحدهای بزرگ و کوچک فولادی رسیده است، ضمن تشریح وضعیت دشوار صنعت فولاد کشور راهکارهای ۲۵ گانه تولیدکنندگان فولاد برای به کارگیری در کنار بسته دولت برای خروج غیر تورمی این صنعت از رکود را ارائه کرد. مهمترین این راهکارها که به حوزه های بانکی، مالیاتی، صادرات، کارت بازرگانی و گمرک مربوط می شود، به قرار زیر است:

« خارج ساختن تولیدکنندگان فولاد کشور از لیست بخشنامه‌ها و آیین نامه‌های مربوطه در خصوص عدم ارائه خدمات به بدهکاران بانکی حداقل به مدت سه سال.

« فریز نمودن (تثبیت بدون بهره) تسهیلات سرمایه در گردش تولیدکنندگان فولاد حداقل به مدت ۳ سال

« پرداخت یارانه به سود تسهیلات سرمایه در گردش واحدهای تولیدکننده فولاد به میزان ۱۰ درصد از محل یارانه تولید مصوب بودجه ۹۴ اصلاح و منطقی سازی ضریب ضایعات

حضور هیئت‌های کره‌ای و روسی در انجمن

بسیار موثر دانست. همچنین در جلسه هیئت روسی با انجمن که مدیران شرکت MMK نیز حضور داشتند، آقای طاهری زاده نایب رئیس هیئت مدیره انجمن ضمن استقبال از سرمایه گذاری روس ها در بخش های دارای نقصان صنعت فولاد ایران، آنان را به شناخت کافی از وضعیت بازار و تولید فولاد ایران از طریق ارتباط بیشتر با انجمن توصیه کرد.

ایران شدند. هیئت کره ای که متشکل از مدیران انجمن آهن و فولاد این کشور و نماینده شرکت پوسکو بود، در جلسه با انجمن ضمن تشریح وضعیت صنعت و بازار فولاد در کره جنوبی، خواستار ارتباط بیشتر و موثرتر دو انجمن شد. آقای احرامیان نیز که به عنوان نماینده انجمن در این جلسه حضور داشت، استفاده از تجربیات مشترک دو انجمن را در بهبود عملکرد آنها

در راستای حضور هیئت های تجاری و صنعتی از کشورهای مختلف جهان در ایران برای ارزیابی و برنامه ریزی در خصوص شرایط حضور این کشورها در دوره پساتحریم اقتصاد ایران، دو هیئت از کره جنوبی و روسیه از طریق برگزاری جلسه هم اندیشی با انجمن خواستار کسب اطلاعات و دریافت نقطه نظرات انجمن برای افزایش حضور در صنعت فولاد

■ اخبار کمیته های انجمن

کمیته توسعه صادرات: در سومین جلسه این کمیته که با حضور معاون دفتر بنگاه های سازمان توسعه تجارت برگزار گردید، فرآیند انتخاب صادرکننده نمونه و معیارهای ارزیابی آن مورد بررسی قرار گرفت و مقرر شد پیشنهادات کمیته از طریق دبیرخانه انجمن برای بررسی و اعمال در معیارهای سال آینده فرآیند مذکور به سازمان توسعه تجارت ارسال گردد. در چهارمین جلسه این کمیته نیز ارزش پایه صادراتی ثبت

استاندارد در حوزه های نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری و نیز مشارکت جدی در تدوین استانداردهای ملی و بین المللی و نیز در خصوص تعیین سیاست های راهبردی انجمن از طریق اجرای طرح تحقیقاتی و مطالعاتی در حوزه تدوین استانداردهای ملی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. شایان ذکر است نتایج طرح مذکور پس از ارائه به سازمان ملی استاندارد و گذراندن فرآیند تصویب، به عنوان نقشه راه تدوین استاندارد در صنعت فولاد مطرح خواهد شد.

شده در گمرک برای شمش و محصولات فولادی مورد بررسی قرار گرفت. همچنین در این جلسه، در خصوص نحوه هماهنگی بین کارخانجات صادرکننده فولاد تبادل نظر شد که به دلیل اهمیت موضوع، برای بحث و بررسی بیشتر در دستور کار جلسات آتی قرار گرفت.

کمیته استاندارد: در چهارمین جلسه این کمیته که با حضور نماینده سازمان ملی استاندارد برگزار شد، موضوعات مهمی همچون فراهم نمودن مقدمات لازم به منظور امضاء تفاهم نامه مشترک با سازمان ملی

«باشگاه مخاطبان» مهم‌ترین اظهار نظرهای غیر رسمی مخاطبان در شبکه‌های اجتماعی «چیلان» را منعکس می‌کند.

❖ **باقوت (دبیر کمیته استاندارد انجمن تولیدکنندگان فولاد):** چهارمین جلسه رسمی کمیته استاندارد و سیستم‌های کیفیت انجمن تولیدکنندگان فولاد در محل انجمن برگزار شد.

❖ **دانشگر (اطلس ملی فولاد ایران):** متوسط قیمت میلگرد سایز متوسط در ۲۰ سال اخیر.

❖ **مهربان (سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل):** اولین جلسه تدوین استاندارد ملی گارد ریل‌های فولادی در محل سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی برگزار شد.

❖ **باقرزاده (فولاد مبارکه):** آقای مهربان، با توجه به متریل مصرفی از فولاد (عموما ضخامت ۳-۲ Strv) گالوانیزه شده و توجه به خواص آن، آیا از کارشناسان فولاد و تامین کنندگان آن نیز دعوت به حضور شده است؟

❖ **محمد (فولاد یان):** اگر ما مدیران دولتی در گذشته پیشنهادات بهلر اتریش را برای شراکت در فولاد الیازی ایران و مدیریت کارخانه و انجام صادرات و برداشت سهم خود از سود حاصل از صادرات و آرسلورمیتال را جهت سرمایه گذاری در مبارکه برای توسعه کمی و کیفی و آن روش را برای بروز نمودن تکنولوژی ذوب آهن با ندانم کاری (خوش بینانه) یا از ترس از دست دادن پست و مقام (بدبینانه) رد نمی کردیم و در نتیجه حضور در صحنه جهانی را در زمان مطلوب از دست نمیدادیم امروز در مراودات بین المللی فولاد سهیم بودیم و نیازی هم به استفاده از کارشناسان اقتصادی خارجی در صنعت فولاد به تعبیر وزیر محترم نداشتیم.

❖ **شهرستانی (نورد و تولید قطعات فولادی):**

❖ **طالقانی (فولاد غرب آسیا):** شرکت غرب آسیا به علت رکود و کاهش فاحش قیمت‌های محصول ورق سرد دچار مشکل است. خواهشمند است هر چه زودتر علاج کار را تصمیم گیری نمائید والا عنقریب این شرکت به تعطیلی می رسد. متأسفانه الان در کشور دلالی بر تولید ارجحیت دارد. شایسته است هر چه زودتر با تمهیدات انقباضی در تعرفه ها گمرکی این معضل مرتفع شود.

❖ **اسماعیلی (فولاد خراسان):** یکی از مشکلاتی که به افزایش هزینه شرکت ها منتج شده، مشکلات مالیاتی است. سازمان امور مالیاتی در یکسال اخیر فشار زیادی به شرکت های ثبت شده و تجارت های وابسته به بازار سهام وارد کرده تا مالیات بیشتری بگیرد؛ غافل از این که این فشار ها به قیمت به مخاطره افتادن حیات شرکت ها تمام شده است. در واقع نگاه دولت در مالیات ستانی حسابداری مالیاتی است و نه اقتصاد مالیاتی. اگر نگاه اقتصاد مالیاتی وجود داشت، مهمترین راه انتفاع دولت تداوم فعالیت آن بنگاه اقتصادی در بلند مدت و مالیات ستانی مستمر است نه یکبار برای همیشه!

❖ **سبحانی (فولاد مبارکه اصفهان):**

❖ **طاهری زاده (انجمن تولیدکنندگان فولاد):** به سبحانی: دستاورد صادر کننده نمونه، بخصوص در این روزهای سخت فولاد را تبریک عرض می نمایم، امیدوارم که روزی برسد که دیگر واحدهای فولادی کشور هم به جمع صادر کننده نمونه بپیوندند.

❖ **خزایی (فولاد اکسین خوزستان):** به نقل از دکتر رسولی: در سازمان های جدید، مدیران کارگران را اخراج نمی کنند، بلکه این خریداران هستند که کارخانه ها را بسته و کارگران و مدیران را اخراج می کنند!

❖ **علیزاد شهیر (فولاد بناب):** به تمام همکاران محترم فعال در صنعت فولاد سلام و ابراز ارادت و احترام دارم.

❖ **قربیبی (ذوب آهن اصفهان):** میلگرد آج ۴۰۰ سایز ۳۶ به سبد محصولات ذوب آهن اصفهان افزوده شد.

❖ **ذوالفقاری (جهان فولاد غرب):** به نقل از رییس اتحادیه آهن فروشان: ۸۰ درصد بازار توزیع کنندگان آهن کساد است.

❖ **و رجب فولاد را در اینستاگرام و تلگرام دنبال کنید!**

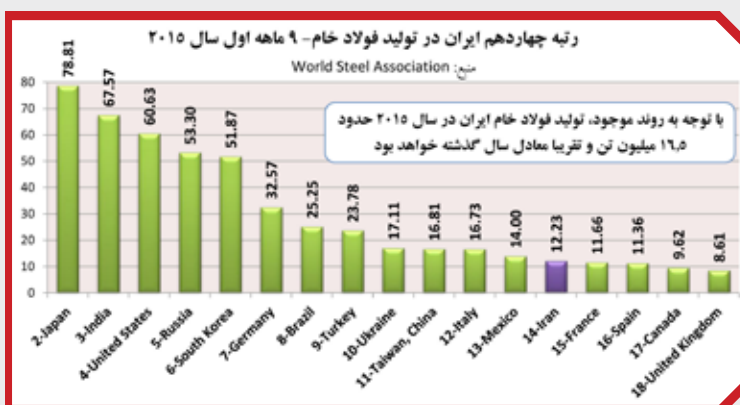
instagram.com/chilan magazine

chilan magazine

تحلیل صنعت و بازار فولاد جهان در یک ماه گذشته

سید محمد رضا دانشگر
کارشناس صنعت فولاد

تولید جهانی فولاد در ماه سپتامبر ۲۰۱۵

بنا بر آمار انجمن تولید کنندگان فولاد جهان، در ماه سپتامبر سال جاری میلادی، تولید فولاد خام در دنیا ۱۳۱ میلیون تن بوده که نسبت به ماه مشابه سال قبل ۲ درصد کاهش داشته است. تا پایان ماه سپتامبر ۲۰۱۵، تولید فولاد خام دنیا ۱۲۰۵ میلیون تن بوده است که این رقم نسبت به ۹ ماه اول سال ۲۰۱۴ معادل ۱٪ کمتر می باشد. لذا بر اساس روند فعلی، تولید فولاد در پایان سال ۲۰۱۵ میلادی به ۱۶۰۷ میلیون تن خواهد رسید که ۵۵ میلیون تن کمتر از تولید سال ۲۰۱۴ می باشد.

کشور چین به عنوان بزرگترین تولید کننده فولاد دنیا در ماه سپتامبر امسال ۶۶،۱۲ میلیون تن فولاد تولید کرد که نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳٪ کاهش داشته است. همچنین تولید فولاد این کشور در ۹ ماهه ابتدای ۲۰۱۵ معادل ۲،۱ درصد کاهش را نشان می دهد. افزایش ساخت و ساز طی دهه گذشته در چین بیانگر تکیه صنایع فولاد این کشور بر تقاضای داخلی بود. اما ساخت و ساز از رونق افتاد و اقتصاد چین شاهد رکود بیشتر شد. انجمن جهانی فولاد ۳،۵ درصد افت در تقاضای فولاد چین برای امسال و ۲ درصد افت بیشتر برای تقاضای سال آینده آن پیش بینی کرده است. این به معنی هجوم مازاد تولید فولاد چین به سایر بازارهای دنیا با قیمتهایی غیر قابل رقابت می باشد. لازم به ذکر است که صادرات فولاد چین با رسیدن به ۱۵ میلیون تن تا آگوست امسال ۲۷ درصد افزایش داشته است.

کشور ایران در ماه گذشته میلادی ۱،۳۴ میلیون تن فولاد تولید کرد که نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۶،۴٪ کاهش داشته است. از طرفی تولید ۹ ماهه اول سال ۲۰۱۵ ایران ۱۲،۲۳ میلیون تن بوده است که اگرچه تا به اینجا نسبت به سال گذشته ۱،۴ درصد افزایش داشته است اما آنچه قابل توجه است تولید ایران در سه ماه متوالی اخیر نسبت به ماه های مشابه پارسال کاهش داشته است و در صورت ادامه این روند تولید فولاد خام سال ۲۰۱۵ ایران نسبت به ۲۰۱۴ هیچ گونه رشدی نخواهد داشت.

ظرفیت استفاده شده واحدهای فولادی جهان

اما ظرفیت استفاده شده فولاد دنیا یا همان شاخص بهره وری، در ماه گذشته میلادی نیز برای سومین ماه متوالی زیر ۷۰٪ ایستاد که به معنی وجود ۳۰ درصد ظرفیت خالی در واحدهای فولادی دنیاست. کاهش تولید فولاد باعث زیان دهی بسیاری از کارخانجات شده است و شرکت هایی مانند تاتا استیل هند (یازدهمین کارخانه بزرگ فولاد دنیا با ۲۶ میلیون تن در ۲۰۱۴) در صدد اخراج ۱۲۰۰ نفر از نیروی انسانی خود می باشد.

قیمت ها و شاخص های جهانی بازار فولاد

متوسط قیمت فولادهای کربنی شامل ورق گرم و سرد، مقاطع و میلگرد در بازارهای مختلف دنیا در ماه گذشته میلادی با ۱۵ دلار

کاهش به ۵۰۰ دلار بر تن رسیده است.

بیلت فوب دریای سیاه (CIS)

همزمان با افزایش اندک قیمت قراضه وارداتی ترکیه در اوایل آبان امسال، قیمت بیلت صادراتی فوب دریای سیاه اندکی بهبود یافت و از ۲۶۰ به ۲۶۵ دلار بر تن رسید. قیمت فوب بیلت صادراتی ایران نیز در همین حدود یعنی ۹۳۰ تومان می باشد که عمدتاً به کشورهای منطقه و خلیج فارس صادر می شود. قابل ذکر است که در ۵ ماهه اول ۲۰۱۵ صادرات شمش بیلت ایران با ۱۸۰ درصد رشد به ۸۰۰ هزار تن رسیده است.

میلگرد صادراتی ترکیه

قیمت این محصول فولادی کماکان در حال نزول است و در آخر اکتبر امسال (اوایل آبان ۹۴) قیمت فوب میلگرد ترکیه ۳۳۰ دلار بر تن بود. جهت مقایسه با قیمت های داخلی با احتساب دلار ۳۴۰۰ تومان معادل ۱۱۲۰ تومان می باشد که فضای رقابت را از تولیدکنندگان داخلی گرفته است. حداقل بهای معامله شده میلگرد بازار ایران در حال حاضر ۱۲۵۰ تا ۱۳۰۰ تومان است که با توجه به شمش بیلت ۱۱۰۰ تومانی و هزینه تبدیل ۱۵۰ تا ۲۰۰ تومان امکان کاهش قیمت ها وجود ندارد.

آخرین پیش بینی مصرف فولاد مناطق مختلف جهان در ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶

انجمن جهانی تولید کنندگان فولاد در ماه اکتبر ۲۰۱۵ (مصادف با آبان ۹۴) پیش بینی خود از میزان رشد مصرف فولاد در دو سال پیش رو را به شرح جدول زیر بازنگری نموده است که نسبت به پیش بینی شش ماه قبل این انجمن کاهش مصرف فولاد در جهان را نشان می دهد. بر اساس این گزارش در سال ۲۰۱۵ کل مصرف فولاد جهان با ۱,۷ درصد افت مواجه خواهد بود که بیشترین سهم این کاهش متعلق به چین و کشورهای آسیایی می باشد. در همین حال آفریقا و خاورمیانه در سال ۲۰۱۵ بیشترین رشد مصرف فولاد را دارند:

منطقه	مصرف فولاد (میلیون تن)					درصد رشد/افت مصرف فولاد
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	
اتحادیه اروپا (۲۸ کشور)	۱۴۸	۱۴۹.۸	۱۵۳.۱	۱۵۳.۱	۱۵۳.۱	۲.۲
سایر کشورهای اروپا	۳۶.۹	۴۰.۱	۴۰.۶	۴۰.۶	۴۰.۶	۱.۳
کشورهای CIS	۵۶.۱	۴۹.۹	۴۹.۹	۴۹.۹	۴۹.۹	۰.۰
کشورهای آمریکای شمالی	۱۴۴.۸	۱۴۰.۸	۱۴۳.۷	۱۴۳.۷	۱۴۳.۷	۲.۱
آمریکای مرکزی و جنوبی	۴۸.۸	۴۵.۲	۴۶.۱	۴۶.۱	۴۶.۱	۲.۰
آفریقا	۳۶.۶	۳۸.۵	۴۰.۹	۴۰.۹	۴۰.۹	۶.۲
خاورمیانه	۵۱.۹	۵۳.۹	۵۶.۳	۵۶.۳	۵۶.۳	۴.۳
آسیا و اقیانوسیه	۱۰۱۶.۸	۹۹۵.۱	۹۹۲.۸	۹۹۲.۸	۹۹۲.۸	۰.۲
جهان	۱۵۳۹.۹	۱۵۱۳.۴	۱۵۲۳.۴	۱۵۲۳.۴	۱۵۲۳.۴	۰.۷

تحلیل صنعت و بازار فولاد ایران

در یک ماه گذشته

بازار محصولات فولادی ایران

رکود حاکم بر بازار داخلی صنایع زیادی را تحت تاثیر خود قرار داده است اما صنعت فولاد بیش از سایر صنایع در تنگنای حاصل از رکود گرفتار شده است، چراکه علاوه بر رکود داخلی، افت شدید قیمت‌های جهانی و متعاقب آن قیمت‌های داخلی و افزایش هزینه‌های تولید انرژی در داخل باعث شده است که قیمت تمام‌شده محصول در بسیاری از کارخانه‌های فولاد ایران معادل یا بالاتر از قیمت بازار باشد.

ثبات نسبی قیمت میلگرد

اما در یک ماه گذشته قیمت محصولات نوردی به خصوص میلگرد بالاخره به یک سطح ثابت رسید و از آن پایین‌تر نرفت. در حال حاضر میلگردهای سایز متوسط ۱۳۵۰ تومان در بازار به فروش می‌رسد. به نظر می‌رسد کف ۱۳۵۰ تومان با توجه به هزینه‌های تولید حداقل قیمت قابل پیشنهاد برای نوردکاران بزرگ باشد. اگر چه در همین بازار تولید کنندگان کوچک و بخش خصوصی میلگرد خود را حدود ۱۳۰۰ تومان نیز عرضه می‌نمایند.

بهبود اندک قیمت تیر آهن

در همین حال قیمت تیر آهن سایز متوسط به خصوص سایز ۱۸ که توسط ذوب آهن عرضه می‌شود نیز کمی افزایش داشت و هر شاخه تیر آهن ۱۸ روی سطح ۳۸۰ هزار تومان ایستاد. چنانچه روند حرکتی قیمت تیر آهن را بررسی نماییم (نمودار زیر) افت آن بسیار کمتر از میلگرد بوده است و این به دلیل محدود بودن عرضه کننده این محصول است که عمدتاً توسط ذوب آهن اصفهان و گروه ملی اهواز تولید می‌شود.

فاصله قیمت میلگرد با شمش

نمودار بعدی که هر ماهه بررسی می‌شود و برای نوردکاران بسیار حائز اهمیت است، فاصله قیمت شمش بیلت با میلگرد می‌باشد. در ماه گذشته بدلیل افت ۶۰ تومانی قیمت شمش در بازار، این فاصله بیشتر شده و نوردکاران را تا حدودی از منطقه زیان دور نموده است. لازم به ذکر است که در نمودار زیر هزینه تبدیل شمش به میلگرد ۱۷۵ تومان در نظر گرفته شده است

که این عدد برای واحدهای بزرگ البته چنانچه با تمام ظرفیت کار کنند کمتر است و ممکن است بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ تومان در نظر گرفته شود. اما مشکل اینجاست که در حال حاضر کمتر واحد نوردی پیدا می شود که به صورت تمام ظرفیت کار کند لذا سرشکن شدن هزینه های ثابت باعث بالا رفتن هزینه های تبدیل شمش به میلگرد شده است.

بازار شمش و قراضه در داخل کشور

در اواخر مهر و اوایل آبان امسال با کاهش قیمت های مقاطع و عقب نشینی بهای میلگرد، اغلب واحدهای نوردی کوچک و بزرگ نیز مجبور شدند که نرخ های پیشنهادی خود را کاهش دهند که همین موضوع باعث افت قیمت شمش بیلت در بازار گردید. قیمت شمش بیلت سایز ۱۲۵ در حال حاضر با ۸۰ تومان افت نسبت به ماه گذشته به ۱۰۸۰ تومان در بازار رسیده است.

همان طور که از نمودار مشخص است کاهش قیمت بیلت بلافاصله فشار خود را به قیمت قراضه وارد می کند لذا قیمت قراضه درجه ۱ فولادی نیز با ۳۰ تومان افت از ۷۴۰ تومان به ۷۱۰ تومان هر کیلوگرم رسید. لازم به ذکر است که قیمت قراضه در دو سال پیش به حدود ۱۴۰۰ تومان نیز رسیده بود.

فاصله قیمت شمش با قراضه

نمودار بعدی برای تولید کنندگان شمش فولادی بسیار مهم است و وضعیت سود و زیان ایشان را در رابطه با هزینه های تولید و قیمت شمش و قراضه نشان می دهد. در حال حاضر فاصله قیمت شمش با قراضه حدود ۳۷۰ تومان می باشد که این عدد حتی قادر به پوشش دادن هزینه های تولید واحدهای ذوبی هم نیست. بنا به اظهار واحدهای تولید شمش در کوره های القایی، هزینه های تبدیل قراضه به شمش (شامل ۵ تا ۷ درصد پرت وزن قراضه، هزینه برق، نیروی انسانی، فرو سیلیس و فرو منگنز، نسوز کوره و تعمیرات و هزینه های سربار) بسته به نوع و اندازه واحد فولادی بین ۳۵۰ تا ۴۰۰ تومان می باشد که با توجه به در نظر گرفتن متوسط ۳۸۰ تومان، این دسته از تولید کنندگان را در شرایط زیان قرار می دهد.

بازار ورق گرم در کشور

قیمت ورق گرم ضخامت ۲ میلیمتر وارداتی در بندر انزلی نسبت به ماه قبل حدود ۴۰ تومان کاهش داشت و به ۱۴۸۰ تومان رسید. بنابر آمار گمرک متوسط ماهیانه واردات انواع ورق در سال ۹۴ حدود ۲۰۰ هزار تن بوده است که نسبت به سال ۹۳ حدود ۴۰ درصد افزایش را نشان می دهد. عمده واردات ورق به ضخامت ۲ میلیمتر اختصاص دارد که مورد استفاده صنایع لوله و پروفیل می باشد.

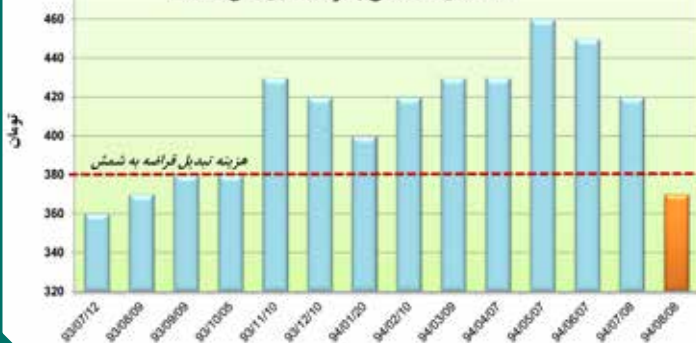
قیمت شمش بیلت تولید داخل کشور در ۲ سال گذشته

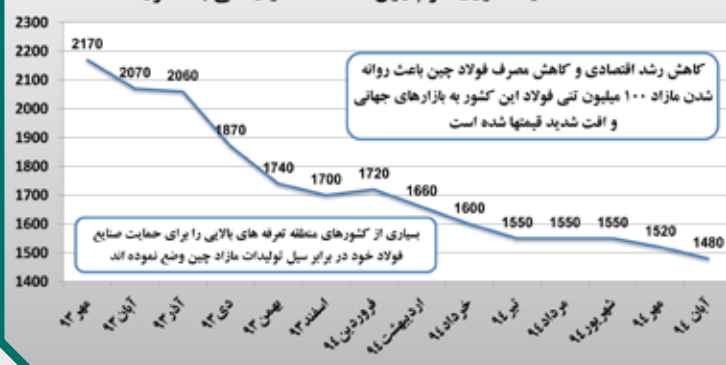
روند قیمت شمش فولادی و قراضه در ۲ سال گذشته

فاصله قیمت شمش با قراضه در یکسال گذشته

قیمت ورق گرم رول ضخامت ۲ وارداتی به کشور

روایت مدیرعامل سابق فولاد مبارکه و
ذوب آهن اصفهان از مشکلات فولاد ایران

صنعت فولاد ایران در دولت گذشته دچار هرج و مرج شد

زهرا دریاافزون

بود و در دولت احمدی نژاد محو شد باید به ایمیدرو بازگردانده شود. عضو هیئت رئیسه اتاق ایران پیرامون تکنولوژی های حال حاضر به کار گرفته شده در صنعت فولاد خاطر نشان کرد: در حال حاضر تکنولوژی های موجود، تنها کوره بلند و احیای مستقیم است که در این سال ها چندان تغییری نکرده است. ممکن است بهره وری بالا رفته باشد اما نوع تکنولوژی ها تغییر چندانی نداشته است.

وی هم چنین اذعان کرد: یکی از مشکلات موجود ما سیاست های دولتی در واحدهای بزرگ است و شاهد بودیم که در دولت قبلی با صدور یک دستور، نیروی انسانی یک مرتبه دوبرابر شد. برای مثال نیروی کار در فولاد مبارکه یکباره از ۸ هزار نفر به ۱۶ هزار نفر افزایش پیدا کرد. تصمیمات اتخاذ شده در دولت قبلی و افزایش تقریباً دو برابر نیروی انسانی در واحدهای بزرگ فولاد قیمت تمام شده را افزایش داده و آنها را در مقابل واردات دچار مشکل کرده است. بنابراین با وضع موجود حتماً باید به مسئله بهره وری توجه شود و مزیت انرژی گاز را باید حفظ نماییم.

مدیرعامل سابق فولاد مبارکه و ذوب آهن اصفهان به ظرفیت بهینه هم در صنعت فولاد اشاره کرد و گفت هر تولیدی یک ظرفیت بهینه دارد و در صنعت فولاد ظرفیت های زیر یک میلیون تومان بهینه نیست. وی به مزیت صنعت فولاد در ایران اشاره کرد و گفت: وجود مزیت هایی همچون انرژی، سنگ آهن، زغال سنگ و سایر عوامل تولید فولاد به همراه چهار دهه دانش بهره برداری و ساخت آن باعث شد توسعه تولید فولاد در ایران مورد توجه قرار گیرد.

اسلامیان در پایان تاکید کرد: در هیچ جای دنیا مثل آمریکا، انگلیس و استرالیا و ... به هیچ معدن کاری اجازه کار فولادی نمی دهند و متأسفانه یکی از کاهای بسیار اشتباه دولت قبلی این بود که به معدن کاران اجازه ورود به حیطه کار فولادی را داد. می توان گفت صنعت فولاد کشور در دولت گذشته دچار یک هرج و مرج پرخرج شده است که امید است این رویه تکرار نشود.

۴۶

نشریه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

دکتر محمود اسلامیان، مدیرعامل سابق فولاد مبارکه و ذوب آهن اصفهان در گفت و گو با «چیلان» تأمین برخی زیرساخت های لازم در صنعت فولاد را از وظایف دولت خواند و گفت: متأسفانه چون دولت ما وارد امور اجرایی شده از کارهای نظارتی غافل مانده است. بنابراین دولت باید بنگاه داری را رها کرده و این قسمت از کار را به عهده مردم و بخش خصوصی بگذارد. زمانی که دولت از این حوزه خارج شد باید وقت خود را صرف تأمین زیرساخت های لازم کند. در همین بخش هم تا آنجا که مردم و بخش خصوصی توانایی ورود دارند دولت باید به اعطای تسهیلات بسنده کند اما بخشی از زیرساخت ها وجود دارد که از عهده مردم خارج است و بازگشت سرمایه در آنها طولانی مدت است. در این قسمت ها لازم است که حتماً دولت ورود پیدا کرده و وقت کافی را صرف آن کند.

وی با اشاره به ارزان فروشی چین و با توجه کاهش قیمت و رکود حاکم بر بازار فولاد و کاهش میزان مصرف فولاد، به حمایت تعرفه ای از صنعت فولاد اشاره کرد و گفت: مکانیزم تعرفه در قانون برای تنظیم بازار لحاظ شده است. متأسفانه در کشور از سازوکار مذکور کمتر به موقع و بجا استفاده می شود. این در حالی است که فولاد نقشی بزرگ در اشتغال کشور دارد و به رغم همه بی تدبیری های گذشته توانسته است جایگاه خود را حفظ کند لیکن مشکلات فعلی در صنعت فولاد نیازمند تصمیمات جدی و فوری است.

عضو مؤسس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ادامه داد: به نظر من نقش حاکمیتی، نظارتی و هماهنگی که در همه دولت ها در ایمیدرو

رئیس هیئت مدیره فولاد غرب آسیا
در گفت و گو با «چیلان» انتقاد کرد:

تعرفه واردات فولاد در ترکیه؛ یک هفته ای؛ تمام در ایران؛ یک سال و نیم؛ ناتمام

نشریه صنعتی تخصصی چیلان در این شماره با مهندس رسول عرفانیان، رئیس هیئت مدیره شرکت فولاد غرب آسیا به گپ و گفت کوتاهی نشست است. عرفانیان گلایه مند است وزارت صنعت که باید متولی صنعت در دوران رکود باشد در خصوص وضع تعرفه و جلوگیری از واردات سریع عمل نمی کند.

آقای عرفانیان، مثل اینکه جنابعالی ابراز گلایه مندی بیشتری در خصوص رکود بازار و مشکلات شرکت فولاد غرب آسیا داشته اید؟

خب درد مشترک همه تولیدکنندگان فولاد است و به تبع صنعت فولاد دنیا، وضعیت تولیدکنندگان داخلی هم نابسامان و وخیم است. هیچگونه حمایت دولتی انجام نمی شود و هیچ کدام از پیشنهادهایی که به وزارتخانه برای بهبود اوضاع داده شده، عملیاتی نشده است و به واسطه این بی توجهی به وضعیت تولیدکنندگان به شدت درگیر مشکلات تولیدی هستیم. واردات ورق های فولادی هم که به طور بی رویه، بی دلیل و به شدت به کشور انجام می شود در حالی که تقاضا و مصرف داخلی در پایین ترین حد خود است و بیش از نصف ظرفیت واحدهای تولیدی هم معطل مانده است. اینهاست که باعث تحمیل رکود در بازار داخلی فولاد کشور شده است. در یک چنین شرایطی که دامپینگ توسط روسیه و چین به خاطر کاهش ارزش واحد پولشان انجام می شود و اکثر کشورهای دنیا و بخصوص منطقه تعرفه های خود را از ۳۰ تا ۱۱۰ درصد افزایش داده اند واکنش کند و نامناسب دولت به این مسئله باعث شده که توان رقابتی از واحدهای داخلی گرفته شود؛ خصوصا در محصولات نوردی که توان عملیاتی برای رقابت در این وضعیت هم وجود ندارد.

شما اشاره کردید که بسته ها و راهکارهای دولت برای برون رفت از رکود موفق نبوده است؟ پیشنهاد شما به عنوان عضوی از انجمن تولیدکنندگان فولاد چیست؟

بسیاری از پیشنهاداتی که برای خروج از رکود و بهبود شرایط تولید کشور به قانونگذاران و مسئولین ارائه شده، نظریاتی بوده که در سایر نقاط دنیا مورد استفاده قرار گرفته و نتیجه بخش هم بوده است. مثال بارز چنین شرایطی، ترکیه است که مثل ایران در شرایط دامپینگ و رکود به سر می برد اما متولیان صنعت این کشور با وضع تعرفه های بالا برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی و صیانت از اشتغال، صنعت و اقتصاد خود وارد عمل شده اند. در سال گذشته و به فاصله یک هفته پس از ارائه پیشنهاد انجمن آهن و فولاد ترکیه، دولت این کشور تعرفه واردات محصولات فولادی خود را ۳۰ درصد افزایش داد اما در ایران و در این وضعیت رکود،

همین موضوع پس از گذشت یک سال و نیم و تشکیل جلسات متعدد با وزارتخانه و مسئولین دولتی به نتیجه مناسبی نرسید. اصرار برای وضع تعرفه متوازن و پلکانی و بر اساس مواد اولیه و محصول پیشنهادی بود که فقط بخش کوچکی از آن یعنی وضع تعرفه ۱۰ درصدی اسلب و ۱۵ درصدی ورق گرم اعمال شد و نهایتا شرایط دامپینگ و رکود همزمان ثابت ماند. شرایطی که باعث توقف تولید، ورشکستگی و نابودی بسیاری از واحدهای تولید فولاد کشور شده است. به هر حال ابتدا باید جلوی واردات گرفته شود و ابزار آن هم وضع تعرفه است. در کنار این کار هم باید به صادرکنندگان انگیزه داده شود و ارائه مشوق ها هم ابزار آن است. یعنی با استفاده از درآمدهایی که از مسیر تعرفه ها به دست می آیند، مشوق هایی را برای صادرکنندگان فراهم آوریم. وزارت صنعت هم در این وضعیت که باید متولی باشد به کارهای دیگری خود را مشغول کرده است.

مدتی پیش با چندین واحد تولیدکننده دیگر به وزارتخانه تعهد دادیم که تمام نیاز کشور در حوزه ورق سرد به جز یک محصول خاص را تامین خواهیم کرد و در مقابل درخواست دادیم که فقط جلوی واردات گرفته شود. ولی نه تعهد ما را جدی گرفتند و نه جلوی واردات گرفتند. تنها یک قانون رفع موانع تولید تصویب شد که متاسفانه آیین نامه های مفاد اصلی آن کاملا مغایر با نص قانون است و مغایرت های فاحشی دارد که آن را غیرقابل اجرا کرده است. همه این ها به دلیل عدم وجود متولی مناسب است.

درباره بسته تحریک تقاضا، با توجه به اینکه شما تولیدکننده ورق سرد هستید که مورد نیاز خودروسازان داخلی کشور است، چه نظری دارید؟

نه تنها خودروسازان بلکه بسیاری دیگر از حوزه های اقتصادی کشور مثل ساختمان سازی و لوازم خانگی درگیر رکود بی سابقه ای هستند و تقاضای بالفعلی در کشور وجود ندارد. ارائه تسهیلاتی در قالب بسته تحریک تقاضا در کوتاه مدت تأثیرات مداومی نخواهند داشت و در بلندمدت هم تأثیرگذار نیست. مشکل اصلی این است که سیاست های کاهش تورم و کنترل قیمت ها اجازه هیچ حرکتی را به اقتصاد کشور نمی دهد. در شرایط وخیم رکودی، بانک ها، مالیات و بیمه هم بدون هیچگونه اغماضی به تولیدکنندگان فشار مضاعفی وارد می کنند!

درآمدزایی ۳ میلیون دلاری ذوب آهن اصفهان از راه اندازی واحد تولید هیدروژن

امکان تولید و فروش حدود ۱۰۰۰ کیلوگرم در ساعت مایع آرگون فراهم خواهد شد که درآمد زایی قابل ملاحظه‌ای (به میزان حدود ۳ میلیون دلار در سال) به گزارش چیلان به نقل از روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، مهدی نصر مدیر ارشد مهندسی این شرکت فولادی از راه اندازی واحد تولید هیدروژن در ذوب آهن خبر داد و گفت: کارگاه هیدروژن با ظرفیت تولید ۱۰۵ نرمال مترمکعب در ساعت گاز هیدروژن به منظور خالص سازی گاز آرگون تولید شده از بلوک شماره ۷ اکسیژن به مبلغ ریالی حدود یک میلیارد تومان و مبلغ ارزی ۷۰۰ هزار دلار احداث گردید. پس از اتمام نصب پروژه در سال ۱۳۸۸، به دلیل عدم همکاری مناسب طرف خارجی (شرکت چینی JOC)، تاخیر زیادی در راه اندازی این پلنت شد. مدیر ارشد مهندسی کارخانه افزود: به رغم عدم همکاری شرکت JOC برای راه اندازی این واحد، خوشبختانه قطعات بدکی مورد نیاز برای راه اندازی تأمین گردید و با همکاری خوب کارکنان کارگاه اکسیژن، مدیریت اتوماسیون (تحت نظارت کارشناسان شرکت JOC) بدون بروز مشکلی، با موفقیت راه اندازی شد. وی ادامه داد: پس از تکمیل واحد خالص سازی آرگون در بلوک ۷ اکسیژن توسط حوزه بهره برداری، با بکارگیری هیدروژن تولید شده در کارگاه هیدروژن در واحد خالص سازی آرگون بلوک مذکور، امکان تولید و فروش حدود ۱۰۰۰ کیلوگرم در ساعت مایع آرگون فراهم خواهد شد که درآمد زایی قابل ملاحظه‌ای (به میزان حدود ۳ میلیون دلار در سال) برای ذوب آهن حاصل خواهد شد و معاونت بازاریابی و فروش می توانند آن را در بازارهای داخلی و خارجی عرضه کنند.

صرفه جویی ۱۸۰ میلیارد ریالی فولاد مبارکه در بومی سازی فن های گندله سازی

به گزارش چیلان، به نقل از روابط عمومی فولاد مبارکه اصفهان، مدیر ناحیه آهن سازی خبر داد که فن های بزرگ بومی سازی شده گندله سازی با موفقیت جایگزین فن های اروپایی شد و ۱۸۰ میلیارد ریال صرفه جویی اقتصادی از این طریق حاصل شد.

رحیم عبدی در این رابطه افزود: در توقف چهار روزه خردادماه امسال اولین «ابر ایملر سانتریفیوژ» بومی سازی شده فن های پروسس واحد گندله سازی که با همکاری کارشناسان فولاد مبارکه و متخصصان شرکت ایرانی منگان ساخته شده بود، در موقعیت آگروز فن ۴۰۸۷ نصب گردید.

در همین رابطه رئیس واحد گندله سازی نیز افزود: بازرسی و کنترل انجام شده در توقف همراه واحد گندله سازی حاکی از وضعیت بسیار مناسب ایملر ساخت داخل بود، به گونه ای که این تجهیز پس از حدود ۴ ماه بهره برداری و تست عملکرد در شرایط بهره برداری نیاز به هیچگونه تعمیری نداشت و هم اکنون با ارتعاشات مجاز زیر ۳۰ میکرون در حال کار و بهره برداری می باشد.

طبق این گزارش، ساخت داخل و موفقیت آمیز بودن تست عملکردی این ایملر در شرایط بهره برداری، منجر به تعلیق سفارشات خرید سه عدد از ایملرهای مشابه خارجی با هزینه ای بالغ بر ۱۸۰ میلیارد ریال در شرایط فعلی شد. رئیس بومی سازی فولاد مبارکه نیز در این رابطه تصریح کرد: این مهم تنها با همراهی و همکاری تنگاتنگ کارکنان بخش های دفتر فنی تعمیرات گندله سازی، تولید و تعمیرات واحد گندله سازی، بومی سازی، مهندسی معکوس، خرید، کارگاه اسکلت فلزی و دفتر فنی تعمیرگاه مرکزی، بازرسی فنی ماشین های دوار و شرکت داخلی منگان میسر شد.

اصلاح فیلترهای ایستگاه گاز واحد احیاء مستقیم فولاد خراسان

به گزارش چیلان، مسئول پست های گاز فولاد خراسان از اجرای موفقیت آمیز اصلاح خط تخلیه و تمیزکاری فیلترهای ایستگاه گاز واحد احیاء مستقیم خبر داد و گفت: اجرای این طرح با حداقل هزینه و کمترین زمان و عدم توقف تولید واحدهای احیاء و رعایت نکات ایمنی و استفاده از ظرفیت های فنی داخل شرکت با موفقیت انجام شد.

امیررضا کاویانی در ادامه گفت: با توجه به مشکلات موجود در ایستگاه گاز احیاء از قبیل، عدم اجرای تخلیه فشار گاز و تخلیه ذرات غبار و آلودگی های داخل خط انتقال که به تدریج باعث مسدود شدن فیلترها و افت فشار گاز و خرابی تجهیزات ابزار دقیق می شد، (خرابی ۲ عدد شیر کنترلی خروجی ایستگاه در سال ۱۳۹۲ و توقف چند ساعته تولید واحد احیاء از جمله این خرابی ها بود) ضرورت ارائه طرح اصلاحی و اجرای آنرا مهم دانسته و با موافقت و هماهنگی مدیریت واحد پشتیبانی، انرژی و سیالات اقدامات زیر انجام شد:

۱- ارائه طرح اصلاح مسیر تخلیه با هدایت گاز خروجی به ضلع جنوب ایستگاه

۲- تصویب طرح و انجام اقدامات لازم از قبیل خرید تجهیزات مربوطه، اخذ مجوزات لازم و انتخاب پیمانکار مجری طرح و ...

۳- اجرای کامل طرح پیشنهادی در شهریور ماه سال جاری

۴- تخلیه، تمیزکاری و جرم گیری چهار فیلتر ایستگاه گاز احیاء با حضور همکاران واحد ایمنی و فنی در شهریور ماه سال جاری.

مهدی
کرباسیان
معاون وزیر
صنعت و رئیس
هیئت عامل
ایمیدرو

کاهش حقوق دولتی معادن، بهای تمام شده زنجیره فولاد را کاهش می دهد

بهای تمام شده پاشنه آشیل صنعت فولاد چه در اجرای پروژه ها و چه در تولید محصول به شمار می رود. در سال ۱۳۸۲ نرخ ارز حدود ۸۵۰ تومان بود که برای رسیدن به ظرفیت مورد نظر در افاق ۱۴۰۴ قریب به ۱۵ هزار میلیارد تومان منابع مالی نیاز بود. در حالی که در شرایط فعلی و افزایش نرخ برابری ارز، میزان سرمایه گذاری مورد نیاز بالغ بر ۵۵ هزار میلیارد تومان شده است که علاوه بر هزینه فرصت از دست رفته وعدم النفع ناشی از تولید نکردن و سپردن سهم بازار منطقه در برخی از قسمت های زنجیره فولاد به کشورهای همسایه (از جمله قطر و عربستان و ترکیه) باعث افزایش بهای تمام شده پروژه ها تا بیش از سه برابر پیش بینی اولیه شده است. در حال حاضر با توجه به افت جدی قیمت جهانی فولاد نیاز است که قیمت تمام شده فولاد در کشور کاهش یابد تا بازار بین المللی را هم در عرصه صادرات و هم در عرصه واردات حفظ کنیم. برای انجام این امر بسیار مهم زیرساخت هایی باید اصلاح شود که مهم ترین آنها شامل حمل و نقل، بهره تسهیلات بانکی و انرژی است. چالش های مبادلات مالی بین المللی هم که با اجرایی شدن برجام و فرارسیدن دوران پساتحریم رفع خواهد شد و این مسئله نقش مهمی در کاهش بهای تمام شده تولیدات داخلی خواهد داشت. یکی از مسیرهای درست و مهم در راستای کاهش بهای تمام شده فولاد، توجه به مسائل زنجیره فولاد از معدن است. کاهش حقوق دولتی معادن سنگ آهن راهکاری مناسب در این مسیر است که امیدواریم دولت هر چه زودتر آن را عملیاتی کند زیرا در شرایطی که تولیدکنندگان به دلیل رکود داخلی با کاهش چشمگیر قیمت های فروش مواجه بوده و برای تامین هزینه های جاری خود نیز با مشکل روبرو هستند، با تکیه بر کاهش حقوق مالکانه می توان راهی برای کاهش بیشتر قیمت تمام شده پیدا کرد. هر چه هزینه تمام شده مواد معدنی کمتر شود بهای تمام شده فولاد هم در زنجیره فولاد کمتر خواهد شد و به هر جهت فولاد سازان با شرایط موجود که شرایط سختی است بهتر می توانند در بازار باقی بمانند و فعالیت کنند.

رضارحمانی

رئیس کمیسیون
صنایع و معادن
مجلس شورای
اسلامی

هزینه های مالی تولید در بسیاری از کشورها یک دهم ایران هم نیست

نه فقط در فولاد بلکه در تمام صنایع کاهش بهای تمام شده تولید یکی راهکارهای حمایت از تولید ملی است و باید مورد توجه جدی تر قرار گیرد. متأسفانه قیمت تمام شده کالای تولید شده صنعتی در داخل در برخی حوزه ها از جمله فولاد بسیار بالا است و با این قیمت کالای ایرانی توان رقابت با کالای خارجی را ندارد. در واقع به دلیل نابسامانی محیط داخلی و بیرونی موثر بر تولید، محصولات تولید داخل در این حوزه ها به نوعی غیر رقابتی شده است. برای پاسخ به این سوال که چرا چنین اتفاقی افتاده است، باید بررسی کنیم که فرآیند تولید در دنیا چه کار کرده و چرا قیمت تمام شده در دیگر کشورها پایین تر از کشور ماست. در این خصوص بهروری یک عامل و مواد اولیه مرغوب عامل دیگری است که در این بررسی نمایان می گردد. در دنیا برای افزایش بهره وری به طور مستمر هزینه و فعالیت می کنند و تلاش دارند که مواد اولیه با کیفیتی تولید و مصرف کنند. یعنی نگاه آنها به به تولید به عنوان یک زنجیره است و رویکردهای جزیره ای را در تعاملات و محاسبات خود وارد نمی کنند. هزینه های مالی تولید نیز در بسیاری از کشورها یک دهم ایران هم نیست و این مسئله قیمت تمام شده تولید را بسیار کاهش می دهد. نظام تامین مالی ایران بانک محور است و متأسفانه رویکرد بانک ها در ایران تولید محور نیست. فضای کسب و کار و مولفه های آن که بانک یکی از اصلی ترین آنها است، باید از تولید حمایت کند و گر نه همه اقدامات درون بنگاهی تولیدکننده برای کاهش بهای تمام شده هدر می رود. در این خصوص بازار سرمایه باید با ابزارهای جدید تامین مالی به کمک بانک و البته تولید بیاورد تا قیمت تمام شده تولیدات داخلی پایین بیاید. اقدامات دیگری هم البته لازم است. در دنیا بخش هایی مانند انبار را حذف کردند و به صورت تولید به موقع (just in time) عمل می کنند و بلافاصله محصول تولید شده روانه بازار می شود؛ یا برند سازی کرده و در کشورهای دیگر بازاریاب استخدام می کنند، اما در ایران یک شرکت کوچک می خواهد خودش هم تولید کند و هم بفروشد، خوب طبیعی است که کالاگران تمام

می شود. در هر صورت امیدوارم همه باور کنند که در شرایط صلح، تحریم، غیر تحریم و همه شرایط باید از تولید ملی کشور حمایت شود؛ زیرا تولید است که در همه این شرایط ما را حمایت و پشتیبانی خواهد کرد.

حمیدرضا
فولادگر

رئیس کمیسیون
ویژه حمایت
از تولید ملی
مجلس شورای
اسلامی

انرژی ارزان را از واحدهای تولیدی گرفتیم اما چیزی به آنها برنگردانیدیم

یکی از لازمه ها و شروط کاهش بهای تمام شده تولید در فولاد و سایر صنایع، برخورداری از محیط مساعد تولید است. نمی توان وام بانکی با بهره عملی ۳۰ درصدی به تولیدکننده داد و از وی انتظار کاهش قیمت تمام شده و رقابت در سطح جهانی داشت. نمی توان به تولیدکننده اطمینان داد که پوشش هزینه های تولید و حمایت از تولیدکنندگان در اجرای طرح هدفمند سازی یارانه ها رعایت می شود اما به وعده های داده شده عمل نکنیم. انرژی ارزان را از واحدهای تولیدی گرفتیم اما چیزی به آنها برنگردانیدیم حتی یارانه تولید را نیز به آنها تخصیص ندادیم که در این رابطه دولت باید برای حمایت از بخش تولید سیاست های مناسبی را به بخش های تولیدی اختصاص دهد. الان در شرایطی هستیم که از یک سو هزینه های تولید در کشور اعم از حامل های انرژی و دستمزد نیروی کار افزایش پیدا کرده، بهره بانکی هم که بسیار بالاتر از متوسط جهانی است و از سوی دیگر کاهش تقاضا در صنایعی مثل فولاد باعث نزول قیمت های فروش شده است. در چنین موقعیتی برای کاهش بهای تمام شده تولیدات داخلی باید تعهدات دولت از قبیل پرداخت بدهی به پیمانکاران و پرداخت یارانه تولید انجام شود و ساختار تامین مالی تولید نیز اصلاح گردد. همچنین باید واردات با هوشمندی بیشتری مدیریت شود چرا که واردات بی رویه موجب کاهش درصد طرفیت فعال کارخانجات و افزایش بهای تمام شده تولید می شود. در درون کارخانجات نیز با افزایش بهره وری و کاهش هزینه های بالاسری و غیر ضروری واحدهای تولیدی می توان هزینه های تولید را کاهش داد. در این حوزه نقش آموزش بسیار تعیین کننده است. همچنین صرفه جویی نسبت به مقیاس هم در شرکتها باید مورد توجه قرار گیرد.

سیدحسین
احمدی
مدیرعامل
مجمع فولاد
خراسان

برای کاهش بهای تمام شده نرخ گاز مصرفی فولاد تعدیل شود

یکی از مهم ترین فاکتورها در توسعه و در سرمایه گذاری، به ویژه الان که وزارت صنعت استراتژی بلندمدت طراحی کرده است، هزینه تامین مالی و به طور خاص تسهیلات بانکی است که در کشور ما بسیار بالاست. در ایران فقط نرخ جریحه دیرکرد پرداخت اقساط

تسهیلات ۶ درصد است و نرخ بهره موثر به بیش از ۳۰ درصد می رسد در حالی که در ماه های اخیر نرخ تسهیلات بانکی در چین به ۴/۳۵ رسیده است! بدیهی است که با چنین هزینه هایی تولیدکننده فولادی نمی تواند تاثیر زیادی در کاهش بهای محصول تولیدی خود داشته باشد.

از سوی دیگر دو مزیتی که صنعت فولاد کشور زمانی از آن بهره می برد یعنی انرژی و مواد اولیه ارزان، دیگر در دسترس نیست. همان طور که همه می دانند در شرایطی که هزینه انرژی و در پی آن هزینه تولید فولاد در همه جای دنیا کاهش یافته، در ایران این هزینه ها افزایش شدیدی را تجربه کرده است. در سال های ۹۳ و ۹۴ در حدود ۹۰ درصد به قیمت گاز افزوده شد و هزینه برق نیز نزدیک به ۷۰ درصد افزایش پیدا کرد. علی رغم این افزایش ها، میانگین قیمت فولاد ۴۰ تا ۵۰ درصد با

کاهش قیمت مواجه بوده است. بنابراین برای کاهش بهای تمام شده فولاد باید از راهکارهایی مانند کاهش هزینه انرژی بهره گرفت. در حالی که اخیرا اعلام شده که به زودی نرخ گاز مصرفی پتروشیمی تعدیل خواهد شد، چنین سیاست هایی باید در صنعت بزرگی مثل فولاد هم اعمال شود چرا که این صنعت یکی از پایه های اقتصاد ملی در همه کشورهای دنیا است.

نکته بعدی، هزینه تامین مواد اولیه است که تاثیر زیادی در بهای تمام شده تولید فولاد دارد و باید مورد بازنگری قرار بگیرد. البته نباید سیاست های حمایتی وزارتخانه مثل کاهش ضریب تعیین قیمت گندله را نادیده گرفت ولی قوانین بهره مالکانه و حقوق دولتی قابلیت بررسی و بازبینی دوباره را دارند و لازم است رفتارهای حمایتی در دوران رکود کنونی بیشتر و گسترده تر در حمایت از صنعت فولاد اعمال شود. ▶

مرتضی
آقاجانی
مدیرعامل
MME

آموزش نیروی انسانی در اولویت قرار گیرد

برای کاهش بهای تمام شده تولید فولاد می توان دو پیشنهاد داد: پیشنهاد اول افزایش راندمان ها و پیشنهاد بعدی کاهش مصارف یا هزینه ها است. متأسفانه اکثر تولیدکنندگان ما در هر دو مورد از استانداردهای جهانی فاصله دارند. این مسئله بخصوص در موضوع انرژی بیشتر به چشم می خورد. برای مثال برای تولید شمش هزینه و انرژی زیادی مصرف می شود تا شمش گرم تولید شود و سپس هزینه دوباره ای صورت می

پذیرد تا همین شمش خنک شود. در حالی که در بسیاری از کارخانجات دنیا که فرآیند تولید پیوسته ندارند، اجازه نمی دهند این انرژی هدر برود و این انرژی را باز یافت و از آن استفاده می کنند. همه می دانیم که مصارف برق، آب، الکتروود و گاز واحدهایمان قابلیت کاهش دارد و اگر فرآیند تولیدمان را مهندسی مجدد کنیم، مطمئناً به رقم هایی بسیار پایین دست پیدا خواهیم کرد؛ مثل کاری که صنایع فولادی بزرگ دنیا انجام داده اند. در بحث راندمان هم با توجه به ظرفیت های تولیدی که داریم باید از روش های روز دنیا استفاده کنیم. با اصلاح روش ها و فرآیند های قدیم و به روز کردن آنها و همین طور آموزش کارکنان، می توان با همین تجهیزات و سرمایه ثابت، ظرفیت های تولید و بهره وری را دو برابر کرد. با استفاده از این روش ها است که می توان قیمت تمام شده را کاهش و توانایی رقابت با سایر کشورها را افزایش داد. نکته دیگری که راجع به آن زیاد صحبت می شود و آن را مشکل صنعت فولاد ایران می دانند، عدم استفاده از تکنولوژی

روز دنیاست. بنده معتقدم ماشین آلات موجود در کارخانجات ایران با توجه به ظرفیت ها و کارایی کارخانجات، مناسب هستند و این مسئله اصلی صنعت فولاد کشور در حوزه بهای تمام شده نیست. شاید جالب باشد بدانید که حدود ۲۵ سال پیش که برای خرید ماشین آلات فولاد مبارکه راهی آلمان شده بودم، کارکنان شرکت فروشنده با استفاده از تکنولوژی ۵۰ ساله و قدیمی خود، در حال تولید ماشین آلات مدرنی بودند که می خواستیم بخریم! مهم این است که قبل از خرید تکنولوژی روز دنیا، باید آموزش ها و استانداردها را رعایت کنیم که اثرات بلندمدت آن بیشتر به کار خواهند آمد. بنابراین به اعتقاد بنده اگر کارخانجات و واحدهای تولیدی آموزش نیروی انسانی خود در راستای کسب اطلاعات به روز و افزایش راندمان را در اولویت دهند؛ قطعاً باعث افزایش کارایی نهایی مجموعه خود خواهند شد. برای دستیابی به این هدف هم تدوین یک استراتژی مدون و اصولی اهمیت زیادی دارد. ▶

فکر نمی کند. بنابراین به نظر می رسد رفتارهای مدیریتی و تداخلاتی که بین بخش خصوصی و دولتی در صنعت فولاد کشور وجود دارد یکی از عوامل بازدارنده کاهش بهای تمام شده محصولات تولیدی است که متاثر از فضای دولتی اقتصاد کشور است. زمانی می توان از مزیت های موجود در حوزه های انرژی، نیروی انسانی و مواد اولیه بهره برد که فضای مدیریتی متحول شود. ▶

مسعود
صادقی
مشاور
مدیرعامل
فولاداکسین
خوزستان

یارانه انرژی و تسهیلات ارزان قیمت چاره مشکل است

به نظر نمی رسد از لحاظ تکنولوژی در کشور مشکلی در واحدهای تولیدکننده فولاد وجود داشته باشد و اکثر فعالین این حوزه چندان از فناوری های نرم افزاری و سخت افزاری دنیا عقب نیستند. ضمن اینکه در زمینه نیروی انسانی هم مشکلی نداریم. پس به نظرم در بخش های انرژی و مواد اولیه بیش ترین اتلاف هزینه صورت می گیرد و باید بهای تمام شده تولیدات فولادی را در این دو قسمت مدیریت و تنظیم کرد. مواد اولیه ای که در داخل کشور تولید می شود، متأسفانه هنوز متاثر از شرایط جهانی فولاد نیست یعنی مواد اولیه داخلی گران تر از واردات تولید می شود و به فروش می رسد. البته تولیدکنندگان مواد اولیه نیز ادله خود را دارند و معتقدند که انرژی هزینه بالایی دارد و یارانه ای که بابت انرژی قرار بود پرداخت شود، پرداخت نشده است. فقدان تسهیلات بانکی مناسب و ارزان برای تولیدکنندگان نیز عامل دیگری در افزایش بهای تمام شده فولاد ایران نسبت به سایر رقبای جهانی است. بنابراین اگر یارانه انرژی و تسهیلات ارزان قیمت پرداخت شود، بالطبع شاهد کاهش بهای تمام شده تولید خواهیم بود و قیمت ها را پایین خواهد آورد.

در هر صورت اگر نتوانیم قیمت بهای تمام شده محصولات را به طور منطقی کاهش دهیم و همچنین محصول رقابتی و با کیفیت تولید کنیم، وضعیتی فرسایشی را پیدا خواهیم کرد که باعث زیان به کل صنعت کشور خواهد شد. ▶

نیاز برای تولید، قیمت تمام شده ما بیش از دیگر تولیدکنندگان است؟ چرا در کشورهایی مثل کره یا آمریکا که هزینه دستمزد نیروی انسانی بیشتر از ایران است، قیمت نهایی محصول پایین تر است؟ بیان این مسئله نشان می دهد که عوامل دیگری در تولید کشور ما دخیل هستند؛ یعنی نه هزینه های فیزیکی بلکه هزینه های مدیریتی و هزینه های غیر تولیدی باعث افزایش بهای تمام شده محصولات داخلی می شوند. منظور هزینه هایی است که تحت تاثیر عوامل بیرونی است، مانند اینکه واحدی به دلیل مسائل سیاسی، اجتماعی و امنیتی مجبور است به جای دو هزار نیروی کار از هفت یا هشت هزار نیرو برای رفع مشکلات امنیتی و اشتغال استان استفاده کند. نمی توان تمام انگیزه های مدیریتی و آزادی عمل و اندیشه یک مدیر بخش خصوصی را از او گرفت و تولید محصولی سفارشی با اقتصادی ترین وضعیت ممکن را از او درخواست کرد. به نظر نمی رسد در چنین شرایطی ذهن و تمرکز مدیر معطوف به تولید بهتر و افزایش راندمان شود، بلکه صدها موضوع غیر مرتبط و حاشیه ای دیگر نیز با استراتژی ها و سیاست های مدیر ترکیب می شوند. در حالی که در دنیا مدیر یک واحد تولیدی به جز تولید و توسعه به موضوع دیگری

از عوامل خارجی که در کاهش بهای تولیدات می توانند تاثیر گذار باشند، می توان به رفع تحریم ها و گشایش های بانکی و ترانسفرهای مالی اشاره کرد که همه از عواملی هستند که شاید در جزء چندان به چشم نیایند ولی نمی توان از تاثیراتشان در بهای نهایی محصول تولید شده چشم پوشی کرد. نکته دیگری که باید به آن اشاره کرد، موضوع صرفه اقتصادی نسبت به مقیاس در کارخانجات است. وقتی اعلام می شود که به طور مثال تولید زیر یک و نیم تا یک میلیون تن در سال برای واحدهای تولیدکننده آهن اسفنجی توجیه اقتصادی ندارد، طبیعتاً باید افزایش ظرفیت تولید در این واحدها در اولویت قرار بگیرد و سهم قیمت تمام شده شکسته شود و در نتیجه برای تولید افزون تر اقدام شود. چراکه هرچه افزایش تولید داشته باشیم، توانمندی رقابتی بودن بیشتر می شود. ما بازارهای مناسبی در اطراف خودمان داریم و کشورهایی مثل عراق، سوریه و افغانستان می توانند انگیزه های خوبی برای واحدهای تولیدکننده فولاد کشور باشند که اگر کاستی های زیرساختی صنعت فولاد کشور رفع شود؛ منتج به بهبود اوضاع فولاد کشور خواهد شد.

حضور و فعالیت انجمن ها در جهت ثبات و وحدت رویه صنایع و هدایت سرمایه گذاری ها و فعالیت های تولیدکنندگان در خصوص کاهش هزینه ها می تواند به تسریع فرآیند کاهش بهای تمام شده در کل صنعت کمک کند. افتراق نظر و گام های خودسرانه باید از طریق انجمن ها به اشتراک نظر تبدیل شود. ▶

حسن
الهیاری
رئیس اداره
فلزات دفتر
نظارت بر
کالاهای فلزی و
معدنی سازمان
حمایت مصرف
کنندگان و
تولیدکنندگان

هزینه های غیر تولیدی باعث افزایش بهای تمام شده فولاد ایران می شود

عوامل یا پارامترهای مشخصی در بهای تمام شده فولاد تولیدی تاثیرگذار است از قبیل مواد اولیه، انرژی، حمل و نقل و نیروی انسانی. در همه این موارد هم مدعی هستیم که کم ترین بهار را در بین سایر رقبای داریم. پس واقعاً چه اتفاقی می افتد که کشوری مثل چین با خرید سنگ آهن از ایران و فرآوری آن، به تولید محصولات فولادی با قیمتی پایین تر از ایران دست پیدا می کند؟ چرا با در اختیار داشتن تمام عوامل مورد

افشین
کاتوزیان
مدیر فروش
آهن و فولاد
ارفع

قیمت تمام شده باید با افزایش ظرفیت تولید کاهش یابد

با توجه به شرایطی که در سیستم تولید فولاد کشور شاهد آن هستیم، برخی عوامل داخلی و خارجی می توانند در کنترل قیمت تمام شده محصولات و یا افزایش سود واحد تولیدی موثر باشند. از عوامل داخلی تاثیر گذار می توان به مواردی مانند انرژی، مواد اولیه در دسترس، میزان دستمزد و سربار و مواردی از این دست اشاره کرد. همان طور که می دانید صنایع فولادی صناعی انرژی بر هستند و استفاده از تکنولوژی های سطح بالا (high tech) که بتوانند میزان انرژی مصرفی را کنترل کنند یا برای استفاده در شرایط خاص (مثلاً تابستان ماه که در پیک اوج مصرف برق قرار داریم) بتوانند مانع از اختلال در تولید شوند، حائز اهمیت خواهد بود. معتقدم حمایت های دولت و نگاه ویژه دولت از این زوایه به صنایع می تواند یاری بخش آن ها باشد.

مهرتاش
حنیفی
مدیرعامل
فولادسازان
جم

مولفه های بیرونی کاهش بهای تمام شده اصلاح شود

همان طور که در آمارها مشخص است، صنعت و بازار فولاد از سال گذشته نزول زیادی داشته است. نمودارهای قیمتی از سال پیش در شمش و همه محصولات در حال افول است و این نشانه آن است که در دوران رکود شدید تولید به سر می بریم. سود و زیان اکثر واحدها در نقطه سر به سر است و باعث تعطیلی بسیاری از کارخانه ها شده است که یکی از دلایل آن بهای تمام شده بالای این واحدهاست. بهای تمام شده به جز فاکتورهای تولیدی، مولفه

های بیرونی هم دارد. یکی از عوامل تشدید رکود و افزایش بهای تمام شده واحدهای فولادی، دامپینگ گسترده و ورود بی رویه محصولات فولادی به کشور می باشد که به دلیل وضع نکردن تعرفه وارداتی مناسب در برابر آن، تاثیر زیادی بر این رکود گذاشت. در همین شرایط شاهد بودیم ترکیه در برابر همین دامپینگ، نزدیک به ۴۰ درصد عوارض وارداتی فولاد وضع کرد. به نظرم افزایش تعرفه های وارداتی اصلی ترین راهکاری است که می توان در این برهه به آن تکیه کرد.

نکته دیگری که در این حوزه باید به آن اشاره کرد، تعلق نگرفتن یارانه به بخش تولید بود که باعث افزایش هزینه های حامل های انرژی و دیگر هزینه های واحدهای تولیدی شد. چنانکه قبل از طرح هدفمندسازی یارانه ها، واحد ما ۷۰ الی ۸۰ میلیون تومان هزینه برق داشت ولی الان این رقم به ۲۵۰ میلیون رسیده است و موجب افزایش هزینه های تولید در بخش خصوصی شده است. در کنار این مسئله باید به موضوع مالیات نیز اشاره کرد که فشار مضاعفی بر تولیدکنندگان وارد می کند. به نظرم معافیت های مالیاتی کارشناسی شده و خاص، برای تولیدکنندگان که در شرایط رکود به سر می برند، به کاهش بهای تمام شده و رونق این واحدها کمک خواهد کرد. وقتی

وضعیت تولید و عرضه فولاد، در شرایط بحرانی به سر می برد؛ اخذ مالیات نیز باید متناسب با این اوضاع باشد و شاید پیشنهادهای مثل استمهال مالیاتی برای مدت زمانی مثلا یک ساله کمک حالی برای تولیدکنندگان فولاد باشد.

همچنین نرخ تسهیلاتی بالا با رقم ۲۴ درصد نه تنها کمکی به تولیدکننده نخواهد کرد بلکه در بلند مدت شرایط را برای او سخت و نفس گیر خواهد کرد. در شرایطی که سرمایه در گردش، عمده مشکل تولیدکنندگان بخش خصوصی را تشکیل می دهد بالطبع ارائه چنین تسهیلاتی با نرخ بهره ای در حد ۲۴ تا ۳۰ درصد کارخانجات را از کسب این تسهیلات منصرف می کند. به هر حال در شرایطی که عدم تخصیص بودجه مناسب به پروژه های عمرانی و در نتیجه افت ساخت و ساز در کشور و هم چنین کمبود نقدینگی در کشور باعث رکود در صنعت فولاد شده است، به نظرم دولت باید تدابیری ببیند که با حمایت از تولید کنندگان واقعی و کاهش بهای تمام شده تولیدات آنها، ضرر این بحران را به حداقل برساند. کارخانجات دولتی نیز نباید تشدید کننده این بحران باشند، چنانکه شاهد هستیم برخی از واحدهای فولادی با عرضه محصولات خود با قیمتی پایین تر از بازار به نوعی دامپینگ داخلی ایجاد کرده اند.

سیداحمد
رضوی نیک
مدیرعامل و
رئیس هیئت
مدیره نیک
صدرای توس

مدل اقتصادی چین مبنای کاهش بهای تمام شده قرار گیرد

مدیریت کسب و کار امروز ایران ترکیبی از مدیریت وظیفه ای و مکانیکی و سنتی و به دور از هرگونه خرد جمعی، حزبی و عقلانیت سودمحوری غربی می باشد. مدیریت امروز ایران در صنعت فولاد متکی بر دانش خارج بوده و دانش داخلی و استفاده از سطوح دانش بنیان و علمی اساتید و دانشگاه در صنعت فولاد بسیار کم رنگ می نماید ضمن آنکه عدم وجود مولفه های موثری همچون ثبات و آرامش سیاسی، گشایش های تدریجی اجتماعی، بسط و توسعه وحدت و یکپارچگی ملی، ایجاد فضای اعتماد و همکاری با همسایگان و هم صنفا و تنش زدایی در مقایسات بین المللی هزینه تمام شده مواد اولیه و محصول را به طور چشم گیری افزایش داده است. از جمله دیگر پارامترهای موثر در افزایش هزینه تولید می توان عوامل محیطی و دولتی از قبیل اخذ مالیات های ناعادلانه در بخش های معدن، تولید و فروش از

قبیل مالیات های عملکرد و تکلیفی و ارزش افزوده و متمم و تجمیع آن را نام برد. دلایل دیگر نیز از قبیل عدم انطباق پولی و اقتصادی، دخالت فرآیندهای اجتماعی و سیاسی در بدنه فولاد، عدم مدیریت بهینه مصرف انرژی و نیروی انسانی، عدم مدیریت در سیستم و شالوده سازمان های بزرگ دولتی و بالا دستی صنایع فولاد، عدم بررسی و راهکارهای افزایش صادرات به دور از تنش های سیاسی و به دنبال آن عدم جذب سرمایه گذاری خارجی و سرمایه ستیزی در پیکره اقتصاد ایران و نامنی سرمایه گذاری موجب وارد آمدن آسیب اجتماعی در پیکره صنعت فولاد و افزایش هزینه تولید و بهای تمام شده محصولات شده است. همچنین دامپینگ و روش تولیدات دانش بنیان کشورهای همسایه و سیاست های تشویقی دولت آن کشورها در رابطه با صادرات محصولات فولادی خود سبب خروج صنعت فولاد ایران از بازار صادرات گردیده و به تبعیت آن رکود و خواب سرمایه و افزایش هزینه ها از قبیل استهلاک و سود بانکی بسیار بالا در ایران و تورم سالیانه دستمزد نیز مزید بر علت خواهد بود. لذا لزوم و نحوه ایجاد اصلاحات و تغییر ساختار در نظام صنعت را می توان در قالب چند سوال و پاسخ به آنها در صنعت چین برشمرد:

۱. علت پایین بودن قیمت تمام شده محصولات کشور چین چیست؟ (سوال اصلی)
۲. آیا اقتصاد دولتی و بدنه حجیم دولت به نفع مردم است؟
۳. اگر ساختار دولت ناکارآمد است، راه حل آن چیست؟
۴. تورم نیروی انسانی در ساختار اقتصادی به کجا خواهد انجامید؟

۵. چگونه می توان فناوری سنتی و فرسوده را با تکنولوژی و مدیریت روزآمد اصلاح کرد؟
۶. مدیریت، توانایی، اطلاعات، ارتباطات و سرمایه های ایرانیان خارج از کشور و سایر ملت را چگونه می توان به ایران متصل کرد؟ محیط رقابتی فضای کسب و کار در شرایط رشد مبتنی بر دانش، تأکید بر حل مسئله، احترام به خلاقیت و نوآوری، تشویق فعالیت های گروهی و احترام به خرد جمعی و حزبی، عدم اطمینان به خارجی ها و قدرت واگیری و کپی برداری بسیار بالا از ویژگی های مدل توسعه اقتصادی چین می باشد که سبب کاهش هزینه های تولید و به دنبال آن قیمت تمام شده پایین محصول و تسخیر بازار و قلب و ذهن مشتریان (برند) گردیده است. لذا به کارگیری خلاصه راهکارهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی در جهت بهره وری مناسب و کاهش هزینه های تولید و رونق و شکوفایی صنعت فولاد در برهه فعلی به بکارگیری و رعایت پارامترهای ذیل بستگی دارد:
- ۱- رشد هدفمند و برنامه ریزی شده ۲- مدیریت هوشمند و ساختار یافته حزبی ۳- اصلاح قوانین و همسان سازی مقررات ۴- جذب توان ها و سرمایه و مدیریت خارجی ۵- تقویت مراکز تحقیق و توسعه ۶- ایجاد زیر ساخت های توسعه ۷- ایجاد زیر ساخت های تحقیقاتی ۸- دیپلماسی فعال و مسالمت آمیز ۹- متوازن سازی قیمت ها ۱۰- ادغام و یکی شدن شرکتها ۱۱- اثر بخشی عوامل مربوط به تبلیغات ۱۲- جهانی شدن و بین المللی شدن بازارها ۱۳- تمایز در محصول ۱۴- بهبود سیستم های اطلاعات مشتریان ۱۵- بهره برداری درست از اینترنت و فضای الکترونیک و ایجاد برند مناسب و ایرانی

جهاندار
شکری
مدیر عامل
ذوب آهن
بیستون

منصور ذکایی
مدیر عامل
فولاد سراب

اقدامات موثر بر کاهش بهای تمام شده از جانب مسئولین و تولیدکنندگان

هر تولیدکننده با توجه به شرایط خاص واحد تولیدی خود و موقعیت و محل استقرار و فاصله تا بازار هدف و شیوه تولید و روش نگهداری و نحوه بسته بندی و عرضه و بسیاری از عوامل دیگر می تواند قیمت تمام شده خود را به قابلیت و توان رقابت پذیری یا عدم آن برساند. کاهش قیمت تمام شده محصولات نهایی هنر مدیریت است که براساس تجربه و علم و آگاهی از قیمت مواد اولیه، بهای کالاهای واسطه، کنترل هزینه های تولید و سربرای می توان به شرایط مطلوب دست یافت. در شرایط فعلی حاکم بر اقتصاد کشور ما، عوامل متعددی بر قیمت تمام شده اثر گذارند که بعضا می توانند با اعمال مدیریت در واحد تولیدی کنترل شوند اما بعضی دیگر خارج از اختیار کارآفرینان و مدیران بوده و کنترل آنها بایستی با اقدامات دولت و یا سایر عوامل خارج از سیستم تولید صورت پذیرد.

عوامل زیر می توانند با تلاش و مساعدت مسئولین کشور در قیمت تمام شده محصولات اثر مثبت گذارند:

۱. ایجاد امکانات زیر بنایی و مورد نیاز برای توسعه صنعت به خصوص فولاد
۲. مساعدت و همکاری در ایجاد واحدهای بالادستی به منظور تأمین مواد اولیه ارزان تر و فراوری مواد معدنی و مواد واسطه
۳. تجدیدنظر در بهای سوخت و انرژی مصرفی صنایع و از جمله صنعت فولاد به عنوان یک صنعت انرژی بر
۴. تعدیل نرخ سود تسهیلات از جمله تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی برای مدت طولانی تر از یکسال و با نرخ سود مناسب. بدیهی است در حال حاضر نرخ سود تسهیلات برای تولید کالاهای صادراتی در کشور ما با کشورهای رقیب تفاوت بسیار فاحشی دارد به طوری که عرصه را بر صادرکننده تنگ کرده و امکان رقابت را تا حدودی از وی سلب کرده است.
۵. پرداخت مطالبات واحدهای تولیدی توسط سازمان های دولتی بدهکار از جمله بدهی

توسعه فراوری سنگ آهن؛ راهکار کاهش بهای تمام شده فولاد

به اعتقاد بنده بهترین راهکار پایدار موجود برای کاهش بهای تمام شده تولید فولاد، توسعه فراوری سنگ آهن خام در کشور است. در حالی که طرح های فولادی کشور تقریباً راکد هستند و پیشرفت فیزیکی کمی دارند، راهاندازی کارخانه هایی که سنگ آهن خام را فراوری کنند می تواند برای صنعت فولاد کشور بسیار مثمر ثمر باشد و کشور را از نیاز به مواد اولیه وارداتی مثل گندله بی نیاز کند. از نظر تکنولوژیک، کارخانجات زیادی در کشور هستند که نیاز به بروزرسانی دارند و حتی واحدهایی هستند که اخیراً به بهره برداری رسیده اند اما از تکنولوژی های قدیمی استفاده می کنند. یکی از مواردی که باعث افزایش هزینه های تولید می شود، هزینه تعمیرات و نگهداری چنین خطوطی است. بدیهی است که بروزرسانی و نوسازی چنین واحدهایی باعث کاهش بهای تمام شده تولید محصولات خواهد شد. همچنین با توجه به اینکه در بخش صنایع بالادستی فولاد سرمایه گذاری ناچیزی در کشور صورت گرفته است، مسیر بسیار طولانی در پیش داریم تا به حد استانداردهای مصرف در دنیا برسیم. بنابراین باید مشوق هایی در نظر گرفته شود تا فعالان سنگ آهنی بیشتر به حوزه فراوری ورود کنند و سرمایه گذاری های بیشتری در این حوزه صورت گیرد.

یکی از راهکارهایی که به طور غیر مستقیم کاهش هزینه های تولید را در پی دارد، مدیریت واردات است. مشکل اصلی واحدهایی مثل ما، کمبود بیش از حد تقاضاست که با دامپینگ شدید چین هم همراه شده است. دامپینگ که در آن فروشنده قیمت محصولاتش را با قیمت درخواستی مصرف کننده تعیین می کند و فقط به فکر عرضه و فروش محصولات خود با حمایت همه جانبه دولت چین است. در چنین شرایطی رقابت بسیار سخت و طاقت فرسا شده است و اگر چنین روندی را در پیش بگیریم، دور از نظر نخواهد بود که سال دیگر با تعداد بی شماری واحد ورشکسته روبرو شویم و شرایط اسفناک تر شود. پس بهتر است که با حمایت های بیشتر و همه جانبه تر و با یک همت همگانی سعی در رفع موانع و بهبود اوضاع کنیم.

ادارات امور مالیاتی بابت مالیات بر ارزش افزوده کالاهای صادر شده سنوات قبل. مسلماً برگشت این مطالبات امکان تولید با ظرفیت بیشتر را برای تولید کننده فراهم خواهد نمود و با تقسیم شدن بخشی از هزینه ها قیمت تمام شده کاهش خواهد یافت. ضمن اینکه تولیدکنندگان بخشی از سرمایه خود را بدون سود و بهره تأمین می کنند.

اما مدیران واحدهای تولیدی و صنعتگران مجرب و آگاه به خصوص فولادسازان با تجربه قادر خواهند بود در موارد زیر راهکارهای مناسب برای کاهش بهای تمام شده بیابند:

۱. اجرای روش های مناسب علمی به منظور افزایش بهره وری
 ۲. کنترل نیروی انسانی و پرهیز از بکارگیری کارکنان زائد و ناکارآمد
 ۳. اعمال روش های تشویقی در داخل واحد تولیدی به منظور کاهش ضایعات و جلوگیری از افت تولید
 ۴. اعمال کنترل های دقیق و شیوه های نظارتی برای کاهش هزینه های سربرای
 ۵. بالا بردن راندمان تولید محصول نهایی تا حد رسیدن به نسبت معقول از ظرفیت اسمی
 ۶. بررسی میدانی بازار مصرف کالای تولیدی و یافتن نزدیک ترین مشتریان به منظور کاهش هزینه حمل
 ۷. استمرار در بازاریابی از طریق به کارگیری بازاریابان ماهر و جستجوگر بازارهای خارجی و افزایش صادرات به خصوص در کشورهای همجوار
 ۸. نظارت در مصرف قطعات یدکی و سرویس های منظم دستگاه ها و ماشین آلات تولیدی
 ۹. تبادل نظر با کارشناسان و حتی همکاران صنعت فولاد و اطلاع از شیوه های عملی معرفی شده در کاهش ضایعات
 ۱۰. بهره گیری از مشاوران توانمند و خوش فکر به منظور کسب نظرات مفید و مؤثر در افزایش راندمان تولید و ارتقاء بهره وری و کاهش قیمت تمام شده
- اکنون که دولت تدبیر و امید اراده سازندگی اقتصاد کشور را دارد و به طور جدی به مشکلات صنعت و تولید می پردازد و درصدد هموار نمودن راه برای صنایع داخلی است بهتر است برای حمایت از صنعت فولاد راه را بر واردات کالاهای مشابه خارجی با اعمال تعرفه های گمرکی مناسب ببندد. ابزار تعرفه گمرکی مسلماً مناسب ترین وسیله برای حمایت از صنایع کوچک است تا زمانی که سایر موانع را از مسیر تولید داخلی حذف کنیم.
- امید است هم به این مهم توجه شود و هم در برنامه ششم توسعه سیاست های حمایتی قوی تر اعمال گردد. ►

مدیرعامل بورس کالای ایران در گفتگو با «چیلان» عنوان کرد:

اتصال بین بازار مالی و بازار واقعی فولاد از طریق بورس کالا

موضوعات پرکشش مکش و دامنه داری همانند ورود تولیدکنندگان فولاد به بورس و سئوالات متعددی که فولادسازان و سایر زنجیره های تولید فولاد در خصوص مزایا و کارکرد حضور در بورس دارند، ما را به سمت یک گفتگوی اختصاصی با دکتر حامد سلطانی نژاد، مدیرعامل بورس کالای ایران سوق داد. ایشان با تعامل بسیار خوبی که با نشریه تولیدکنندگان فولاد برقرار کردند به ابزارهای مالی بورس در بازار فولاد، ایجاد تقاضا برای محصولات فولادی، اوراق های سلف برای فولادی ها و موضوعات متعددی که در ادامه خواهید خواند اشاره کردند. امیدواریم با تعامل خوبی که بین نشریه چیلان به عنوان تریبون رسانه ای انجمن تولیدکنندگان فولاد و بورس کالا برقرار شده، ابهامات و سئوالات بورسی تولیدکنندگان و فعالان فولاد پاسخی مناسبی بگیرد.

پیمان مرادی

۶۴

نشریه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

چیلان با توجه به کاهش تقاضا در بازار فولاد و افت شاخص های بورس، هم اکنون وضعیت عرضه فولاد در بورس کالا را چگونه می بینید؟

در خصوص وضعیت عرضه فولاد در بورس کالا ما چند گروه محصولات فولادی داریم که در همه این گروه ها با وجود رکودی که در عرضه جهانی و بازار داخلی شاهدیم، عرضه های خوبی داریم. دو شرکت بزرگ فولادی عضو انجمن فولاد، با عرضه محصولات مشخصی مانند شمش فولاد،

عرضه های خوبی دارند ولی خریداران به دلیل رکود موجود رغبت چندانی نشان نمی دهند. در این شرایط عرضه کننده ها باید برای اینکه از بازار خارج نشوند، عرضه های متناوب خود را در بورس انجام دهند چرا که پیوستگی عرضه به خودی خود ایجاد کننده یک بار روانی مثبت در بازار است.

نگاهی که به بورس در همه جای دنیا وجود دارد این است که بورس جایی است که محصول همیشه وجود دارد ولی تقاضا به شرایط خاص بازار بستگی دارد. الان هم به خاطر رکود موجود در صنعت فولاد که دلایل خاص خود را دارد این تقاضا کاهش پیدا کرده است.

چیلان بورس کالا چه برنامه هایی برای تحریک تقاضا در بین خریداران محصولات فولادی دارد؟

بورس کالا برنامه هایی برای ایجاد تقاضا برای محصولات فولادی دارد که یکی از این برنامه ها ارائه تسهیلات مالی مناسب است. برنامه دولت هم این است که تولیدات به مصرف کنندگان واقعی و به تولیدکنندگان صنایع پایین دستی عرضه شود و از فروش محصولات به بازارهایی که باعث واسطه گری و تلاطم قیمت ها می شود، جلوگیری شود. بنابراین سعی داریم تسهیلات را نیز در همین راستا ساماندهی کنیم.

با بانک ها مذاکراتی انجام شده تا واحدهایی که از طریق بورس کالا برای عرضه و فروش محصولاتشان اقدام می کنند، تسهیلاتی اعطا شود. قطعاً فرایند احراز هویت و شناسایی خریداران شرایط سخت گیرانه و دقیقی است و هم بانک ها و هم تولیدکنندگان می توانند یقین داشته باشند که خریدارانی که به دنبال تامین مالی هستند، مصرف کنندگان پایین دستی هستند و تسهیلات شان هدفمند به سمت تولید روانه می شود. در همه جای دنیا برای اینکه محصولی به فروش برسد، خدمات مالی به خریدار عرضه می شود. برای مثال در بحث خودرو، می بینیم که خدمات مالی گوناگونی مانند لیزینگ، اجاره و امثالهم به خریدار ارائه می شود. ایجاد آپشن برای مشتری باعث رغبت بیش تر مصرف کننده برای خرید آن محصول می شود. بنابراین وقتی برای فروش محصولی آپشن های مختلفی در نظر گرفته شود و از تامین گران مالی آن محصول استفاده شود در نتیجه به فروش بیش تری دست خواهیم یافت. در اینجا می توان گفت بورس کالا فضایی است که بین تولیدکننده، مصرف کننده، واسطه گر، بانک و خدمات دهندگان دیگر ارتباط ایجاد می کند.

چرا نباید در بورس های کشور ما نیز مانند LME تولیدکننده، مصرف کننده و واسطه گر بهره ببرند؟

چیلان الان مهمترین نقش و کارکرد خدماتی بازار سرمایه برای صنعت فولاد چیست؟

خب ما در بورس کالا به عنوان بازار سرمایه بایستی برای بخش واقعی صنعت، بازار مالی مناسبی را شکل دهیم. یعنی ایجاد ارتباط بین بخش واقعی صنعت فولاد و بخش مالی این صنعت. هر صنعتی هم برای ایجاد این ارتباط ویژگی های خودش را دارد.

به طور مثال LME نماد بازار فولاد جهان است و حجم معاملات مشتقه ای که در این بازار انجام می شود چندین برابر بازار نقدی است؛ چرا که معاملات مشتقه کمک می کند تا کشف نرخ دائم در

دلال ها وقتی وارد بازار مالی می شوند به نام سفته باز شناخته می شوند و برخلاف آنچه که عوام سفته باز را مضر می دانند ولی در بازارهای مالی سفته باز بسیار مفید تلقی می شود.

این بازار صورت بگیرد و کل عرضه در برابر کل تقاضا قرار بگیرد. ضمن اینکه پوشش دهندگان ریسک (که با تولید کنندگان هستند یا مصرف کنندگان) می توانند با حضور در این بازار و گرفتن موقعیت، ریسک خودشان را کاهش بدهند. در واقع زمانی که بازار مالی را با بازارهای واقعی پیوند دهید آن وقت است که فضایی مانند LME بوجود می آید و می تواند مرجع تعیین کننده قیمت باشد.

این کاهش ریسک چگونه انجام می گیرد؟

فرض کنید یک شرکت تولیدی شمش فولاد که نگران کاهش قیمت شمش در آینده می باشد، موقعیتی (موقعیت فروش) در معاملات قراردادهای آتی برای زمان معینی در آینده می گیرد و بر اساس این موقعیت متعهد می شود که با قیمت مشخصی کالای تولید شده اش را در آینده به خریدار مشخصی تحویل دهد و پولی را هم به عنوان وجه تضمین (margin) در اختیار اتاق پایاپای بورس قرار می دهد. این تولید کننده نگران کاهش قیمت است و برنامه ریزی تولیدش را این گونه پایدار می کند. چنین شرایطی برای مصرف کننده نیز وجود دارد تا قیمت خرید خود را اینگونه ثابت و معین کند و در واقع این دو در حال پوشش دادن ریسک خود هستند.

در بازار مشتقه (شامل معاملات آتی و اختیار معامله) موقعیتی فراهم می شود تا تولید کننده و مصرف کننده و گروه های دیگری نیز وارد شوند. گروه هایی که به عنوان واسطه از آنها نامبرده می شود و آنها را مخل سیاست های اقتصادی می دانیم می توانند در بازارهای مالی فعالیت داشته باشند و حتی سود آور باشند. در واقع واسطه فردی است که با در اختیار داشتن پول، به دنبال این است تا با خرید و فروش یک کالا سود کسب کند. نگاهی که در کشور وجود دارد این بوده که واسطه ها را موجودات مضر تلقی می کردیم که باعث خدشه دار شدن اقتصاد کشور هستند و همیشه سعی در حذف آن ها داشته ایم. در حالی که راهی برای جلوگیری یا حذف این گروه در بازار نیست ولی می توان از آنها بهره برد!

واسطه گر ها چگونه می توانند در بازارهای مالی مفید باشند؟

در اقتصاد مدرن کشورهای پیشرفته از واسطه ها در جهت مفید استفاده می شود، به گونه ای که با ایجاد یک نظام ساختار یافته و هدفمند به آن ها گفته می شود که پول شان را چگونه کانالیزه یا مورد استفاده قرار دهند تا هم آنها از سود و منفعت شان برخوردار شوند و هم این منابع مالی به سمت تولید روانه شود. واسطه ها وارد بازار مالی می شوند

و با توجه به پیش بینی هایی که از روند قیمت دارایی ها دارند با گرفتن موقعیت هم خودشان سود می برد و هم به نقد شوندگی بازار کمک می کنند. از طرفی چون حضور واسطه ها را از طریق بازار مشتقه در بورس به سمت بازارهای مالی کانالیزه می کنیم عملاً تأثیر منفی که در شرایط مازاد تقاضا بر کالای فیزیکی موجود در اقتصاد دارند دیگر در اینجا وجود نخواهد داشت. بازار جایی است که همیشه در آن جنس یافت می شود و همیشه این امکان باید برای خریدار وجود داشته باشد که از طریق آن بازار دست به خرید بزند؛ پس واسطه ها کاری می کنند تا همیشه عرضه و تقاضا برای یک کالا در بازار موجود باشد. دلال ها وقتی وارد بازار مالی می شوند به نام سفته باز شناخته

می شوند و برخلاف آنچه که عوام سفته باز را مضر می دانند ولی در بازارهای مالی سفته باز بسیار موثر و مفید تلقی می شود. یکی از علل موثر در کشورهایی با اقتصاد قوی، وجود بازارهای مالی قدرتمند است. برای مثال کشورهایی همچون سنگاپور یا هنگ کنگ از نظر سرمایه های خدادادی بسیار ضعیف هستند ولی به دلیل داشتن بازارهای مالی قوی اقتصاد قدرتمندی دارند و در اقتصاد جهانی نقش پررنگی دارند. وقتی بازاری همیشه تابلوی فعال داشته باشد، خریدار و فروشنده برای قیمت گیری به آن مراجعه می کنند و همین تقابل دیدگاه ها در بازار است که منجر به کشف قیمت در بازار می شود.

اوراق سلف عادی و اوراق سلف موازی چه کاربردی در معاملات فولادی بورس کالا دارند؟

در حال حاضر بازار نقدی (اسپات مارکت) و سلف برای معاملات گروه فولادی در بورس کالای ایران وجود دارد. در معاملات سلف عادی، تولید کننده ای (مثلاً تولید کننده تیر آهن) محصولانش را برای ۶ ماه آینده پیش فروش می کند، با این کار تا ۶ ماه آینده برنامه دقیق تولید خواهد داشت. حال فرض کنید در بازار میلگرد رونق ایجاد می شود و همین شرکت که در حال تولید تیر آهن است، خواهان تولید میلگرد می شود. معاملات سلف موازی این امکان را به تولید کننده می دهد که در این شرایط با جمع آوری و خرید تمامی اوراق سلفی که در زمان انتشار در بازار فروخته است (چون اوراق بهادار است به سادگی در بازار ثانویه قابل خرید است) به تولید محصول مورد نظر خود یعنی میلگرد بپردازد. و دیگری تعهدی برای تحویل تیر آهن نداشته باشد.

نحوه انتشار اوراق سلف موازی استاندارد بدین صورت است که عرضه کننده اوراقی را منتشر می کند که بیانگر این است که طی مدت زمانی خاص، مقدار معینی محصول به خریدار اوراق ارائه خواهد داد. بنابراین هر کس این اوراق را داشته باشد بدین معناست که این محصول را در مدت زمان آتی خریداری کرده است. این سلف

با بانک ها مذاکراتی انجام شده تا واحدهایی که از طریق بورس کالا برای عرضه و فروش محصولاتشان اقدام می کنند، تسهیلاتی اعطا شود.

بسیاری از شرکت های عرضه کننده محصول، توانایی فروش و عرضه محصولاتشان در بازارهای بین المللی را در بازارهای مالی مثل بورس کالا پیدا می کنند.

بورس کالا می تواند در شفاف سازی مالیاتی اثرگذار باشد؟

از آنجایی که در بورس کالا علاوه بر اطلاعات مالی عرضه کننده و خریدار، اطلاعات خرید و فروش محصولات ثبت می شود، و حتی یکی از قوانین تحویل جنس یا کالا، تسویه حساب مالیات بر ارزش افزوده معامله انجام شده توسط خریدار است که به صورت اتوماتیک باعث شفافیت مالیاتی خواهد شد و هیچ گونه فرار مالیاتی در این بازار وجود ندارد. همچنین بانک ها هم برای اعطای تسهیلات شان می توانند از طریق بورس کالا تولیدکننده واقعی را شناسایی کنند، چراکه یکی از معضلات اصلی بانک ها در اعطای تسهیلات این است که تسهیلات ارائه شده شان صرف آن فعالیتی که به خاطرش وام یا تسهیلات داده شده نمی شود. ولی در بورس کالا علاوه بر تمام اطلاعات هویتی، صورت حساب های مالی و مالیاتی از افراد حقیقی و حقوقی اخذ می شود و این شفاف سازی بروز رسانی هم می شود.

بورس کالا شرایط حضور در بورس کالا برای تولیدکنندگان فولادی تغییری کرده است؟

تمامی تولیدکنندگان محصولات فولادی امکان حضور در بورس کالا را دارا هستند و هیچ شرایط خاصی برای حضور در این فضا وجود ندارد. واحدها و شرکت هایی که خواهان برنامه ریزی آینده نگرانه برای تولید و فروش محصولات خود هستند و یا به دنبال تامین مالی هستند می توانند در این بازار حضور داشته باشند. در کنار این در بازارهای فرعی بورس این قابلیت وجود دارد تا عرضه محصولاتی مثل قراضه که نیازمند انجام مزایده هستند، صورت پذیرد و علاوه بر فرایند کشف قیمت آن، در تسویه آن نیز شک و شبهه ها رفع خواهند شد.

وقتی محصولات وارداتی از کانال رسمی وارد کشور می شوند باید ملزم به فروش در بورس شوند تا قیمت ها واقعی شوند.

بورس کالا آینده بازارهای مالی در اقتصاد ایران را در دوران پساتحریم چگونه می بیند؟

به دلیل کمبود اطلاعات اقشار مردم و حتی تولیدکنندگان از بازارهای مالی نیازمند مشارکت سرمایه گذاران خارجی و همچنین حضور صنعت ایران در بازارهای بین المللی هستیم. همانطور که می دانید رشته مالی (finance) نزدیک به یک دهه است که در کشورمان فراگیر شده است و رشته ای جوان در ایران محسوب می شود. به نظرم آشنایی عموم با کارکردهای بازارهای مالی و فرهنگ سازی در این زمینه می تواند راهگشای بسیاری از مشکلات موجود در صنایع بزرگی مثل فولاد و سنگ آهن در کشورمان باشد. بنابراین پیشنهاد می کنم فعالان و تولیدکنندگان صنعت فولاد راجع به بازارهای مالی، کارکردها، ویژگی ها و مزایای آن فکر کنند و حتی آن را به عنوان جزئی از فعالیت خود بشناسند. چراکه بورس کالا و بازار مالی فرصت خوبی مهیا می کند تا کمپانی ها، کارخانجات و تولیدکنندگان از ابزارهای موجود در این عرصه برای بهبود وضعیت اقتصادی و خرید و فروش خود استفاده کنند. چرا نباید در بورس های کشور ما نیز مانند LME تولید کننده و مصرف کننده و هم واسطه گر از این بازار پیشرفته بهره ببرند؟

عادی است. موازی بودن سلف بدین معناست که در بازار ثانویه نیز این اوراق قابل معامله است. وقتی صحبت از معامله می شود، پای قیمت نیز باز می شود و این یعنی کشف قیمت. جالب است که سلف موازی در ایران با دو مدل اختیار معامله یعنی اختیار خرید تبعی و اختیار فروش تبعی (embedded put option) ترکیب شده و باعث محدودیت ریسک تولیدکننده خواهد شد. یعنی اگر قیمت کالای عرضه شده توسط تولیدکننده، از حد مشخصی در سررسید تحویل آن، افزایش پیدا کند، این اختیار به تولیدکننده داده خواهد شد تا با قیمت معینی که همان قیمت اختیار خرید تبعی است امکان به باز خرید اوراق سلف در بازار کند و در ادامه محصولش را به قیمت روز در بازار بفروشد. یکی دیگر از ویژگی های سلف موازی استاندارد در بورس کالا، توانایی تسویه نقدی (cash settlement) است. بدین معنا که در برابر تعهداتی که طرفین به یکدیگر در برابر عرضه یا خرید محصولی داده اند، این امکان وجود دارد که بدون تسویه فیزیکی، سود و زیان محصول در زمان عرضه یا خرید را حساب کرده و با یکدیگر به تسویه نقدی بپردازند.

بورس کالا برای کشف واقعی قیمت های فولاد در بازارهای مالی چه باید کرد؟

زمانی می توانیم بگوییم کشف قیمت واقعی صورت می گیرد که کل عرضه در برابر کل تقاضا قرار بگیرد. بنابراین وقتی محصولات وارداتی از کانال رسمی وارد کشور می شوند باید ملزم به فروش در بورس شوند تا قیمت ها واقعی شوند و الزام به عرضه در بورس تنها با الزامات قانونی و نظارت و ضمانت اجرایی انجام می شود.

بورس کالا بازارهای مالی در سیاست گذاری و رفتارهای بازار می تواند تأثیر داشته باشند؟

بورس کالا بازاری رسمی و متمرکز است که در آن نظارت بر خرید و فروش محصولات انجام می گیرد. پس وقتی تمام عرضه و تقاضای فولاد در فضایی رسمی مثل بورس کالا انجام پذیرد بدیهی است که توانایی نظارت بر آن، پیدا کردن مشکلات و سیاست گذاری های مربوطه به آن و تمام رفتارهای بازار فولاد را می توان در آن مورد مشاهده قرار داد. بورس کالا این توانایی را بوجود می آورد که بصیرتی فراتر از بازار در اختیار سیاست گذاران، تولیدکنندگان و مصرف کنندگان قرار گیرد تا در برابر رفتارهای آتی بازار قابلیت واکنش سریع تر و مناسب تر داشته باشند. وقتی توانایی نظارت بر بازار بصورت تمام و کمال وجود داشته باشد، تصمیم ها دیگر مقطعی نخواهند بود و برای اهداف کوتاه مدت اتخاذ نخواهند شد. بورس کالا این توانایی را بوجود می آورد تا تصمیمات آینده نگرانه اتخاذ شوند و اثرات و پیامدهای همین تصمیمات نیز در همان بازار متمرکز نمایان خواهند شد. نیاز به وجود بازاری متشکل و متمرکز با قوانین مناسب که ورود و خروج آن را کنترل کند و کاملاً شفاف باشد در دنیای مدرن اقتصاد اثبات شده است. امکان نظارت صحیح و سریع در این بازار برای همه اعم از خریدار، فروشنده، تولیدکننده و سیاست گذار و حتی واسطه گر منفعت خواهد داشت. این ویژگی بورس کالا است.

بورس کالا چگونه می تواند با بازارهای بین المللی ارتباط داشته باشد و آیا در زمینه توسعه صادرات تأثیرگذار است؟

یکی از خواص بازارهای مالی ارتباط با بازارهای خارجی است و

نقش بورس کالا در شفاف سازی بازار محصولات فولادی

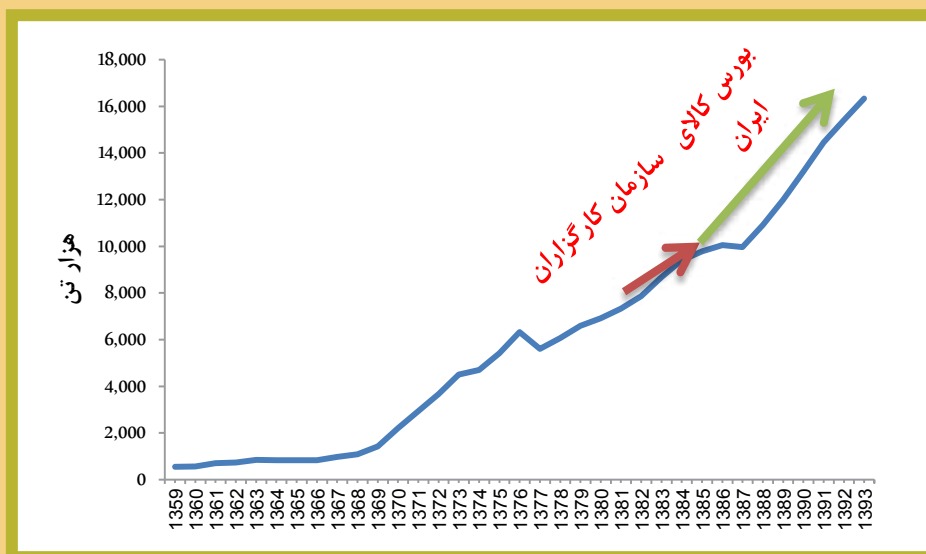
در قالب سیاست های اقتصاد مقاومتی

دکتر جواد فلاح
رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک بورس کالای ایران
فاطمه نائبی

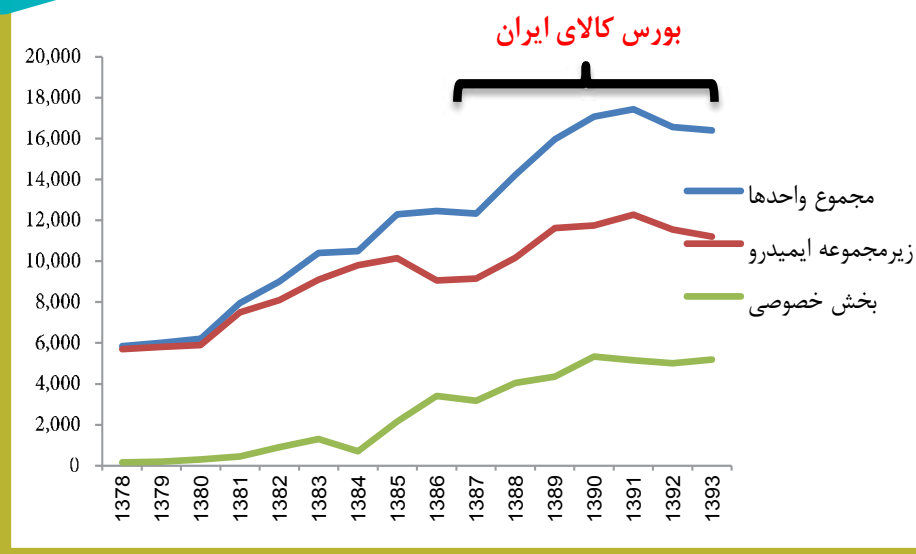
هزینه های سنگین به مصرف کنندگان این بازار می شد. با تاسیس بورس و ورود تولیدکنندگان فولاد به آن، کشف نرخ از شمول قیمت گذاری خارج شد و بر پایه مکانیزم عرضه و تقاضا انجام گرفت که با این حساب تمام فعالان و متقاضیان واجد شرایط توانستند نسبت به خرید محصولات فولادی اقدام کنند و به این ترتیب بخشی از سود واسطه ها به شرکت های تولیدکننده و مصرف کنندگان بازگشت. این کار منجر به سوددهی بسیاری از شرکت های عرضه کننده محصولات فولادی شده که با ورود نقدینگی به چرخه تولید، این شرکت ها توانستند بسیاری از طرح های توسعه ای خود را راه اندازی کنند و در نهایت میزان تولید فولاد و محصولات فولادی در کشور افزایش یابد.

نمودار شماره ۱ و ۲ روند تولید فولاد خام و محصولات فولادی را نشان می دهد. همزمان با تاسیس بورس کالای ایران و بهره مندی صنعت فولاد از کارکردهای این نهاد در حذف رانت، کاهش قابل توجه حضور واسطه ها منجر به سود بیشتر تولیدکنندگان فولادی شد، ضمن اینکه امکان تامین منابع مالی کوتاه مدت به صورت سلف و افزایش امنیت معاملات با کاهش نکول در معاملات زمینه ساز جذب قابل توجه سرمایه های بخش دولتی و خصوصی در این صنعت و افزایش میزان تولید فولاد خام و به ویژه محصولات فولادی در کشور شد.

محصولات فولادی از قدیمی ترین کالاهای مورد معامله در بورس کالای ایران می باشند که قبل از شکل گیری بورس کالای ایران نیز در بورس فلزات تهران از سال ۱۳۸۲ مورد دادوستد قرار می گرفتند. این گروه از کالاها یکی از محصولات استراتژیک کشور به شمار رفته و به دلیل پیوندی که با بخش مسکن و سازندگی دارد، همواره در قانون توجه فعالان اقتصادی و نهادهای حاکمیتی و نظارتی کشور قرار دارند. با توجه به پیش بینی کارشناسان اقتصادی حرکت مجدد اقتصاد ایران به سمت رشد قابل قبول، از سال آینده با بروز آثار رفع تحریم ها شروع خواهد شد، پیش بینی می شود صنعت فولاد کشور یکی از موتورهای محرک این رشد اقتصادی باشد. صنعت فولاد علاوه بر ارزش افزوده ای که تولید می کند متشکل از تولید ارزش افزوده در سایر صنایع نیز می باشد لذا سازمان دهی بازار این محصول از اهمیت فوق العاده ای برای اقتصاد ایران برخوردار است. بورس کالای ایران از سال ۱۳۸۲ تا کنون که در آن زمان بورس فلزات تهران نامیده می شد محل کشف نرخ محصولات فولادی در کشورمان بوده است و پیش از ورود فولاد به بورس، مشکلات عدیده ای در صنعت فولاد وجود داشت؛ به گونه ای که تغییر قیمت محصولات فولادی نیازمند دریافت مجوز از کمیسیون تنظیم فولاد بود که فرآیندی زمان بر و پیچیده محسوب می شد. از طرفی با توجه به مشکلات سیستم فروش، حواله ها بیشتر در اختیار واسطه ها قرار می گرفت که این موضوع باعث تحمیل

نمودار ۱- روند تولید فولاد خام در کشور از سال ۱۳۵۹ تا ۱۳۹۳

فعالیت‌های مولد و بنگاه‌های تولیدی، جلوگیری از حرکت منابع به سمت سفته بازی و تخصیص بهینه منابع فراهم سازد. البته بورس کالای ایران در این خصوص توانسته گام‌های موثری بردارد. به عنوان مثال طی سال ۹۳ در پی معامله سلف حدود ۸/۶ میلیون تن در رینگ محصولات صنعتی و معدنی، تامین مالی کوتاه‌مدت به ارزش تقریبی ۱۴۲ هزار میلیارد ریال از طریق قراردادهای سلف در بورس کالای ایران صورت پذیرفته است که ۱۰۰ درصد آن به گروه فولاد تعلق داشته است.

در واقع انجام معاملات در بورس کالای ایران چرخه کاملی از تولید تا مصرف را بدون حضور واسطه فراهم کرد. به این معنا که این اقدام باعث شد متقاضیان محصولات نهایی فولاد بتوانند بدون واسطه محصولاتی مانند میلگرد و تیرآهن را از بورس کالا تهیه کنند؛ این کار علاوه بر کاهش هزینه برای مصرف‌کننده، زمینه افزایش تقاضا در صنعت فولاد، هم در بخش بالادستی (تولیدکننده محصولات اولیه) و هم در صنعت پایین‌دستی (محصول نهایی) را فراهم کرد که علاوه بر ایجاد تعادل در بازار و کاستن از نگرانی‌های تولیدکنندگان فولادی، از اختلال در عرضه و تقاضای این محصول نیز کاست. با این اوصاف باید تأثیرات بلندمدت ورود فولاد به بورس را در بهبود جریان قانونمند معاملات فولاد، کاهش واسطه‌ها و افزایش حجم تولید کارخانه‌های فولادی بسیار پررنگ و موثر قلمداد کرد که با گذشت زمان اثرات آن برای فعالان بازار و صنعت فولاد بیشتر نمایان شده است. با توجه به سهم قابل توجه معاملات فولاد در بورس کالای ایران از کل معاملات این کالا در کشور، بورس کالای ایران هم اکنون مرجع اصلی تعیین قیمت فولاد و محصولات آن در کشور به شمار می‌رود و قیمت فولاد در بازارهای ثانویه بر پایه نرخ‌های کشف شده در بورس کالای ایران تعیین می‌شود. در عین حال مکانیزم دقیق، شفاف و مطمئن بورس کالای ایران برای معاملات انواع کالاها از جمله فولاد که مبتنی بر حراج حضوری و تقابل مستقیم عرضه و تقاضا است، این اطمینان را به بازار می‌بخشد که قیمت این کالا - با فرض عدم دخالت دولت در مکانیزم کشف قیمت - در کل، بهینه تعیین می‌شود. با توجه به عدم کفایت منابع بانکی و تجربه جهانی در خصوص حرکت به سمت تامین مالی با محوریت بازار سرمایه و بورس‌های کالایی، برقراری امکان مدیریت ریسک و تامین مالی از طریق ابزارهای مالی نوین در بورس کالا، می‌تواند بستر مناسبی را برای رشد و توسعه پایدار در بخش تولید، هدایت منابع به سمت

دادوستدها در بازارهای رسمی و غیررسمی این محصول به ارقام بسیار پایینی کاهش یافته است، تأثیرات بلندمدت ورود فولاد به بورس را در بهبود جریان قانونمند معاملات فولاد، کاهش واسطه‌ها و نقش قابل توجه آن در تامین مالی شرکت‌های فولادی باید ستود. همان طور که در ابتدای بحث اشاره شد نقش صنعت فولاد در دوران پساتحریم با توجه به استراتژی اقتصاد مقاومتی بیش از پیش پررنگ خواهد بود. اخیراً دکتر نیلی مشاور اقتصادی رئیس‌جمهور از دو عبارت بسیار پرمعنا در خصوص دو راهی اقتصاد ایران در دوران پساتحریم استفاده کرده‌اند، ایشان برای مسیر اول از عنوان اقتصاد «برون‌زا و درون‌گرا» و برای مسیر دوم اقتصاد «درون‌زا و برون‌گرا» استفاده کرده‌اند. براساس دیدگاه ایشان، مسیر نخست که در سال‌های گذشته نیز پیموده شده، بر محوریت «صادرات نفت و واردات ناشی از درآمد آن» استوار می‌شود و سرمایه‌گذاری خارجی نیز از طریق «شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی» صورت می‌گیرد. محوریت مسیر دوم نیز براساس توسعه تجارت با دو مزیت اقتصاد کشور یعنی توسعه «صادرات صنعتی» و «گردشگری» صورت می‌گیرد و هدف سرمایه‌گذاری خارجی نیز «شرکت‌های خصوصی» است. این اقتصاددان براساس تجربه سال‌های وفور درآمدهای نفتی، انتخاب «اقتصاد برون‌زا و درون‌گرا» را آسان و با «بهبود اقتصادی کوتاه‌مدت» توصیف می‌کند که برای اشتغال‌زایی و رشد بهره‌وری پایدار مفید نخواهد بود. اما «اقتصاد درون‌زا و برون‌گرا» که تلاش بیشتر مسئولان و صبر جامعه را طلب می‌کند، رشد اقتصادی پایدار، بهبود بهره‌وری و اشتغال‌زایی را در پی خواهد داشت.

بررسی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی نشان از انطباق این سیاست‌ها با مسیر اقتصاد درون‌زا و برون‌گرای معرفی شده توسط مشاور اقتصادی رئیس‌جمهور است.

لازم است کلیه ذی‌نفعان صنعت فولاد کشور در راستای کمک به تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و رسیدن به اقتصاد درون‌زای برون‌گرا در دوران پساتحریم، از بستر معاملات در بورس کالای ایران استفاده مناسبی نمایند. به عنوان مثال یکی از ابزارهای کارآمدی که بورس کالای ایران اقدام به راهاندازی آن نموده است و در دوران پساتحریم می‌تواند با ایجاد بازاری ملی و در دسترس برای کلیه فعالان اقتصادی مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی را با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی بهبود بخشد (بند ۱ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی)، معاملات گواهی سپرده کالایی است. این معاملات به خصوص در بخش محصولات کشاورزی می‌تواند علاوه بر مورد فوق به ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور کمک نماید (بند ۲ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی). زیرا عرضه‌ی یک کالا در بستر بورس کالای ایران از یک روستای بی‌نام و نشان در دور افتاده‌ترین نقطه‌ی کشور به صورت ملی اطلاع‌رسانی خواهد شد و فعالین اقتصادی در جای جای کشور امکان تقاضا برای آن را خواهند داشت. با توجه به این‌که برای صدور گواهی سپرده کالایی لازم است انباری که کالا به آن سپرده می‌شود، اقدام ارزیابی کمی و کیفی کالا نماید و مشخصات کالا در گواهی ثبت می‌شود به طور قطع تولیدکنندگان و واردکنندگان کالا برای

همچنین با انتشار اوراق سلف موازی استاندارد سنگ آهن گل‌گهر برای اولین بار در کشور، تامین مالی برای این مجتمع معدنی به ارزش بیش از ۸۳۳ میلیارد ریال صورت گرفت. ضمن آنکه در بازار ثانویه نیز تاکنون ارزش معاملات اوراق سلف استاندارد سنگ آهن به بیش از ۱۹۷۷ میلیارد ریال بالغ شده است که حاکی از استقبال فعالان بازار از این ابزار مالی نوین است. علاوه بر تامین مالی به صورت سلف که در دوره رکود و کمبود نقدینگی صنایع، کمک شایانی به شرکت‌های عرضه‌کننده نموده، ساز و کار قانونی بورس کالای ایران در تضمین تعهدات طرفین معامله است. فروش‌کننده و خریدار کالا در بورس، با ضمانت‌هایی که نزد اتاق پایاپای تودیع کرده‌اند متعهدند اگر تعهدات خود را طبق مقررات ایفا ننمایند بورس می‌تواند از تضامین آن‌ها برای پرداخت خسارت به طرف مقابل استفاده نماید. همچنین بر پایه ماده ۶ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید، بخشودگی مالیاتی معادل ۱۰ درصد از مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاها در بورس کالای ایران، به هر یک از عرضه‌کنندگان در بورس کالای ایران تعلق می‌گیرد و تنها هزینه مستقیم عرضه در بورس کالای ایران، مربوط به کارمزد شامل کارمزد کارگزاری، کارمزد سازمان بورس و اوراق بهادار و کارمزد بورس کالای ایران است. نتایج محاسبات تقریبی منافع و هزینه‌های یادشده (به غیر از میزان تامین مالی سلف) برای سال ۱۳۹۳ و تنها برای ۶ شرکت بزرگ عرضه‌کننده محصولات فولادی (فولاد مبارکه، ذوب آهن، فولاد خوزستان، فولاد هرمزگان، فولاد خراسان و فولاد آلیاژی) در بورس کالای ایران حاکی از آن بوده است که عرضه در بورس کالای ایران به طور تقریبی در مجموع بالغ بر ۶۰۰ میلیارد ریال منفعت برای این شرکت‌ها در طول مدت مورد بررسی در پی داشته است.

از این رو در دو سال اخیر که بازار فولاد روزهای معاملاتی خود را با رکود معناداری پشت سر می‌گذارد و حجم

ایجاد ابزار تامین مالی برای تولیدکنندگان و به منظور اصلاح و تقویت نظام مالی کشور با هدف پاسخ‌گویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیش‌گامی در تقویت بخش خصوصی (بند ۹ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) صورت می‌پذیرد.

توسعه‌ی تالارهای منطقه‌ای بورس کالای ایران در نقاط مختلف کشور و برنامه‌ریزی برای ایجاد تالار معاملات بورس کالای ایران در کشورهای منطقه به منظور فرهنگ‌سازی در کنار توسعه‌ی زیرساخت‌های الکترونیکی به منظور ایجاد دسترسی کم‌هزینه به معاملات از دیگر برنامه‌های بورس کالای ایران در تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت‌های جامعه در فعالیت‌های اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط (بند ۱ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) است.

اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی (بند ۱۷ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) و کاهش وابستگی دولت به منابع حاصل از صادرات نفت جز با تولید اطلاعات شفاف در خصوص فعالیت واحدهای اقتصادی امکان‌پذیر نیست. همچنین لازم است استدلال برخی از ذی‌نفعان بازار در خصوص نبود مشوق‌های قابل قبول جهت انجام معامله در بورس مورد بررسی قرار گیرد. بر همین اساس بورس کالای ایران در حال رایزنی با دولت و مجلس محترم می‌باشد تا معاملات در بورس کالای ایران مشمول معافیت مالیاتی برای خریدار و فروشنده باشد زیرا در کشوری که به گفته مسئولین سالانه ۱۲ تا ۲۰ میلیارد دلار فرار مالیاتی وجود دارد معامله‌گران در بورس کالای ایران حتی بدون یک ریال کم و کاست مالیات خود را پرداخت می‌نمایند. پرداخت رقم دقیق مالیات در معاملات بورس کالای ایران و فرار مالیاتی گسترده در معاملات خارج از بورس انگیزه ورود به معاملات بورس کالای ایران را به شدت کاهش داده است لذا ضروری است در راستای کمک به شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فساد در حوزه‌های تجاری (بند ۱۹ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) دولت و مجلس محترم مجموعه‌ای سیاست‌های تشویقی نظیر معافیت مالیاتی، اعطای جوایز صادراتی از طریق بورس، ایجاد تسهیلات گمرکی به واردکنندگان و صادرکنندگانی که کالای خود را در بورس معامله می‌نمایند، اعطای تسهیلات با نرخ‌های ترجیحی به خریداران و فروشنندگان کالا در بورس و... تدوین نمایند.

بورس کالای ایران در حال حاضر در منطقه آزاد کیش و انزلی دارای دو تالار معاملاتی است که می‌تواند نقش اساسی در گسترش و تسهیل صادرات کالا و تامین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج داشته باشند (بند ۱۱ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی). بر همین اساس بورس کالای ایران در دوران پساتحریم تلاش مضاعفی را به منظور فعال‌تر کردن این دو تالار معاملاتی آغاز کرده است تا به محض رفع موانع حاصل از تحریم‌ها این دو تالار به مهم‌ترین پایانه‌های صادرات و واردات کالا به کشورمان تبدیل شوند. همچنین بورس کالای ایران تلاش دارد با ایجاد تالار معاملاتی در عراق، صادرات به کشور عراق را نیز با ایجاد تسهیلاتی برای صادرکنندگان از طریق تالار صادراتی خود سامان‌دهی نماید. بر اساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران در سال گذشته ۲۸۹ هزار تن به ارزش ۲۲۲ میلیون دلار فولاد به کشور عراق صادر کرده‌ایم که با توجه به واردات دومیلیارد دلاری فولاد عراق می‌توان به توسعه‌ی این بازار امیدوار بود.

کسب درآمد بیشتر اقدام به عرضه‌ی کالاهای استاندارد نمایند تا بتوانند در یک بازار شفاف و رقابتی محصول خود را با قیمت بهتری به فروش برسانند که این خود سبب افزایش پوشش استاندارد برای محصولات و ترویج آن خواهد شد (بند ۲۴ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی). همچنین با تولید اطلاعات دقیق، شفاف و در خصوص کالاهای موجود در انبارها نهادهای مسئول به راحتی می‌توانند سیاست تامین امنیت غذا و ایجاد ذخایر راهبردی (بند ۷ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) را اجرایی نمایند. همچنین گواهی سپرده کالایی علاوه بر شفاف‌سازی و سالم‌سازی اقتصاد و جلوگیری از زمینه‌های فساد (بند ۱۹ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) زمینه‌ی صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور را فراهم (بند ۱۶ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) و به شفاف‌تر و روان‌تر شدن نظام توزیع و قیمت‌گذاری و بهبود شیوه‌های نظارت بر بازار نیز کمک خواهد کرد (بند ۲۳ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی). گواهی سپرده کالایی با تبدیل کردن یک دارایی واقعی به یک دارایی مالی امکان توثیق کم‌هزینه‌ی کالا برای تامین مالی کوتاه‌مدت را فراهم کرده به تقویت بخش واقعی اقتصاد کمک می‌نماید (بند ۹ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی). گسترش معاملات گواهی سپرده کالایی نیازمند حمایت دولت و مجلس است زیرا بدون حمایت قانونی از این ورقه بهادار، فرهنگ‌سازی عمومی در استفاده از این ورقه‌بهادار و تعریف مشوق‌هایی نظیر ارائه تسهیلات بانکی به دارندگان گواهی سپرده کالایی، ارائه معافیت‌های مالیاتی به خریداران و فروشنندگان کالا که از این بستر برای خرید و فروش کالا استفاده می‌نمایند، توسعه‌ی این معاملات در کشورمان غیرممکن است.

توسعه معاملات تالار صادراتی بورس کالای ایران یکی دیگر از برنامه‌های است که در دوران پساتحریم به منظور ایجاد تنوع در روش‌های فروش کالاهای صادراتی (بند ۱۳ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) از اهمیت بسزایی برخوردار است. در سال ۱۳۹۳ ارزش کالاهایی صادراتی که در بورس کالای ایران معامله شده‌اند معادل ۴۲ هزار میلیارد ریال بوده است که قیر و سنگ آهن دو محصول اصلی معامله شده در این بازار بوده‌اند. توسعه معاملات تالار صادراتی بورس کالای ایران می‌تواند به مرجع قیمتی شدن کشورمان در کالاهایی که جزو تولیدکنندگان یا مصرف‌کنندگان عمده آن محصولات در منطقه یا جهان هستیم منجر شود. بورس کالای ایران به منظور شکل‌دهی بازارهای جدید و تنوع‌بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه کشورهای منطقه (بند ۱۰ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) و با استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای (بند ۱۲ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) اقدام به عضویت در اتحادیه‌ی الکترونیکی بین‌بورسی (IEU) کرده است که ۸ بورس کالایی از ۶ کشور شامل ارمنستان، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان و اکراین در آن عضویت دارند. این اتحادیه با هدف توسعه تجارت بین کشورهای عضو اتحادیه از طریق بورس‌های کالایی است. همچنین بورس کالای ایران در سال جاری به دنبال ایجاد یک بستر همکاری بین بورس‌های کالایی کشورهای عضو آکو است تا از معاملات کالایی بین اعضای آکو را گسترش دهد. توسعه‌ی این تعاملات به طور قطع منجر به ایجاد تنوع در مبادی تامین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص خواهد شد (بند ۶ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی).

توسعه اوراق بهادار مبتنی بر کالا نظیر قراردادهای آتی، اختیار معامله و سلف موازی استاندارد از دیگر برنامه‌های بورس کالای ایران برای دوران پساتحریم می‌باشد. توسعه این معاملات با دو هدف ایجاد ابزار مدیریت ریسک نوسان قیمت برای تولیدکننده و مصرف‌کننده کالا و

خلاصه گزارشات ۶ ماهه فولادسازان بورسی

ذوب آهن اصفهان

سرمایه ثبت شده: ۷,۸۶۸,۴۰۶ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش جدید: (۷۴۲) ریال به طور
خالص پس از کسر مالیات
پوشش ۳ ماهه: ۳۰ درصد به مبلغ (۲۲۲) ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۱۶۳ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات

فولاد خراسان

سرمایه ثبت شده: ۶,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش قبل: ۲۱۸ ریال به طور خالص
پس از کسر مالیات
سود هر سهم گزارش جدید: ۹۳ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات
درصد تغییر: ۵۷ درصد کاهش (تعدیل منفی)
پوشش ۶ ماهه: ۲۸ درصد به مبلغ ۲۶ ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۳۲۹ ریال به طور
خالص پس از کسر مالیات

نورد و تولید قطعات فولادی

سرمایه ثبت شده: ۱,۴۴,۰۰۰ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش جدید: ۲۱۰ ریال به طور خالص
پس از کسر مالیات
پوشش ۶ ماهه: ۵۰ درصد به مبلغ ۱۰۶ ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۱۷۵ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات

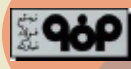
فولاد امیر کبیر کاشان

سرمایه ثبت شده: ۴۲۹,۰۰۰ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش جدید: ۴۰۷ ریال به طور خالص
پس از کسر مالیات
پوشش ۶ ماهه: ۱۷ درصد به مبلغ ۷۱ ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۳۴۵ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات

فولاد خورستان

سرمایه ثبت شده: ۸,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش قبل: ۳۳۴ ریال به طور خالص
پس از کسر مالیات
سود هر سهم گزارش جدید: ۲۱۸ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات
درصد تغییر: ۳۵ درصد کاهش (تعدیل منفی)
پوشش ۶ ماهه: ۸۴ درصد به مبلغ ۱۸۴ ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۱۱۵۲ ریال به طور
خالص پس از کسر مالیات

فولاد مبارکه اصفهان

سرمایه ثبت شده: ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش جدید: ۱۳۷ ریال به طور
خالص پس از کسر مالیات
پوشش ۶ ماهه: ۷۴ درصد به مبلغ ۱۰۱ ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۴۷۵ ریال به طور
خالص پس از کسر مالیات

فولاد هرمزگان

سرمایه ثبت شده: ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش قبل: ۴۹ ریال به طور خالص
پس از کسر مالیات
سود هر سهم گزارش جدید: (۸۹) ریال به طور
خالص پس از کسر مالیات
درصد تغییر: ۲۸۲ درصد کاهش (تعدیل منفی)
پوشش ۶ ماهه: ۴۰ درصد به مبلغ (۳۶) ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۶۹ ریال به طور
خالص پس از کسر مالیات

فولاد آلیاژی ایران

سرمایه ثبت شده: ۴,۱۶۰,۰۰۰ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش جدید: ۳۳ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات
پوشش ۶ ماهه: ۶۴ درصد به مبلغ ۲۱ ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۳۷۸ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات

فولاد کاوه جنوب کیش

سرمایه ثبت شده: ۶,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال
سود هر سهم گزارش جدید: ۸۱ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات
پوشش ۶ ماهه: ۳۳ درصد به مبلغ ۲۷ ریال
سود هر سهم سال ۹۳: ۸۷ ریال به طور خالص پس
از کسر مالیات

فرانتس موشاوک مدیرعامل شرکت دالوگ آلمان در گفت و گو با چیلان

باید از تحمیل هزینه‌های تعمیرات پیشگیری کرد

اشاره: شرکت دالوگ آلمان در سرتاسر جهان به عنوان شرکتی مستقل و مطرح در زمینه طراحی و عرضه سیستم‌های مانیتورینگ قابل اعتماد و دقیق شناخته شده است. محصولات دالوگ آلمان در سراسر دنیا شناخته شده است و مورد استفاده قرار می‌گیرد. متعهد بودن به مشتریان و شرکای تجاری، شعاری است که دالوگ عمل به آن را سرلوحه و پایه و اساس موفقیت خود در این عرصه می‌داند.

مشخصات شرکت

شرکت دالوگ آلمان در سال ۱۹۹۸ در آگسبورگ آلمان تاسیس و به ثبت رسید و در عرض چند سال با نوآوری و نبوغ خاص در طراحی سخت‌افزار و نرم‌افزار دقیق و قابل اعتماد در بخش مانیتورینگ و پایش دستگاه‌ها، ماشین‌آلات و پروسه تولید به عنوان سازنده تجهیزات اصلی (OEM) و تأمین‌کننده معتبر جهانی در زمینه عرضه

سخت‌افزار، نرم‌افزار و خدمات مرتبط با پایش وضعیت آنلاین تجهیزات دوار صنایع مختلف از قبیل سیمان، ماشین‌آلات سنگین راهسازی و معادن، کشتی‌های باری و کانتینری، توربین‌های بادی،... درخشیده است. عمده فعالیت این شرکت بر روی سیستم‌های کسب اطلاعات و داده‌ها، مانیتورینگ ماشین‌آلات و تشخیص خرابی دستگاه‌ها متمرکز بوده است.

دالوگ با ارائه راهکارهای سفارشی‌سازی تجهیزات پایش در عرصه پایش تجهیزات دوار، شناسائی، تشخیص و تحلیل خرابی‌ها، و انجام اندازه‌گیری‌های دقیق همواره در خدمت‌رسانی به مشتریان پیش‌قدم بوده بحر اصلی ما در عرصه پایش وضعیت و مانیتورینگ گیربکس‌ها و چرخ‌دنده‌های بسیار بزرگ در صنعت سیمان می‌باشد.

خدمات و محصولات

سیستم پایش وضعیت آنلاین سری دی - ۶۵۰ (CMSD-۶۵۰)

سیستم پایش وضعیت آنلاین سری دی - ۶۵۰ جزو پیشرفته‌ترین تجهیزات داده‌نگاری و ثبت داده‌ها می‌باشد. این سیستم با پردازش دوگانه و عملکرد بالا، امکان پردازش داده‌ها را در زمان واقعی فراهم می‌آورد و می‌توان آن را به ورودی ۶۴ آنالوگ و ۱۲ دیجیتال، ورودی ۲ سرعتی، خروجی ۳ آنالوگ و ۱۲ دیجیتال متصل نمود. از طریق رابط‌های استاندارد، سیگنال‌های DCS، PLC (سامانه کنترل پراکنده) و دیگر سیستم‌های کنترل می‌توانند از طریق فیلدباس جمع‌آوری، پردازش و ذخیره شوند. این امر امکان ارتباط دوطرفه بین دالوگ و DCS را فراهم ساخته است. دسترسی از راه دور برای خواندن داده‌ها، تغییر دادن پیکربندی از طریق VPN، رادیویی و یا مودم با این دستگاه امکان‌پذیر است.

معدن طراحی شده است. دمای کاری از ۳۰- تا ۸۰ درجه سانتیگراد و ارتعاشات تا ۵ جی (۵g) هیچ مشکلی ندارد. این سیستم با لوازم جانبی مختلف، اتصالات و کلاس حفاظت الکتریکی، همانند IP۶۵ یا IP۶۸ عرضه می‌شود. از این داده‌نگار نه تنها می‌توان به عنوان یک دستگاه مستقل و مجزا، بلکه برای تکمیل کردن سیستم انتها باز CMSD-۶۵۰ در یک شبکه تابع - متبوع نیز بهره برد. قابلیت نصب ماژول GPS، مدیریت حافظه پیچیده و سهولت استفاده از ویژگی‌های این دستگاه است. دسترسی از راه دور برای خواندن داده‌ها و یا تغییر دادن پیکربندی از طریق VPN، رادیویی، و یا مودم امکان‌پذیر است.

رابط کاربری دالوگ Dialog UI

رابط کاربری دالوگ ابزاری برای پایش وضعیت آنلاین و تحلیل در سایت است. از ویژگی‌های عمومی این نرم‌افزار می‌توان بدون آموزش استفاده نمود. این بدان معناست که شما بدون گذراندن آموزش، دید کلی و جامع بر وضعیت سیستم، آلارم‌ها و اخطارهای

سیستم پایش وضعیت آنلاین دالوگ سری دی - ۳۲۵

سیستم پایش وضعیت آنلاین سری دی - ۳۲۵ کاملاً برای کسب اطلاعات و جمع‌آوری داده در وسائط نقلیه سنگین راهسازی و

خودتان دریافت خواهید کرد.

نرم افزار نسل سوم طراحی دالوگ

نرم افزار نسل سوم طراحی دالوگ ابزاری است قدرتمند و جهان شمول. این نرم افزار توسط کاربران شرکت دالوگ آلمان برای کلیه کاربران با استفاده آسان طراحی شده است که بر ملزومات در ترکیب با انعطاف پذیری بسیار زیاد متمرکز شده است. راحت، مستقل و بدون نیاز به داشتن دانش برنامه نویسی و تنوع چشمگیر ترکیبات شما می توانید اطلاعات مهم را از داده های خود استخراج کرده و در نتیجه بلوک دیاگرام اندازه گیری خود را ایجاد نمایید. همچنین می توانید ارتباط بین داده ها، تجزیه و تحلیل آماری و پارامترهای خود را ایجاد کنید. این نرم افزار انعطاف پذیر و در عین حال با کاربری آسان با طبقه بندی و محاسبات FFT تکمیل می شود.

افتخارات

- « در سال ۲۰۰۲ میلادی (۱۳۸۱ شمسی) شرکت دالوگ آلمان به دلیل طراحی، توسعه، ساخت و توزیع تجهیزات و دستگاه های هواشناسی مفتخر به دریافت گواهینامه بین المللی مطابق با DIN EN ISO 9001 گردید.
- « در سال ۲۰۰۶ میلادی (۱۳۸۵ شمسی) دفتر نمایندگی دالوگ آلمان در چین در شهر پکن افتتاح شد.
- « در سال ۲۰۱۱ میلادی (۱۳۹۰ شمسی) شرکت دالوگ آلمان مفتخر به دریافت گواهینامه رجیت گردید.
- « در سال ۲۰۱۵ میلادی (۱۳۹۴ شمسی) دفتر ایران شرکت دالوگ آلمان افتتاح گردید.

دکتر فرانتس موشاوک:

تشخیص خرابی ها خوب است، اما اجتناب از خرابی ها بهتر!

ما با در نظر گرفتن این نکته که «پیشگیری بهتر از درمان است» سعی داریم با شناسایی و تشخیص عیوب مکانیکی ۱۲ ماه قبل از وقوع از توقفات ناخواسته خطوط تولید پیشگیری نموده و از تحمیل هزینه های هنگفت تعمیراتی و ... بر واحدهای صنعتی جلوگیری کنیم که این امر به کاهش هزینه های تولید و صرفه جویی منجر خواهد شد و گامی بزرگ در تعالی صنعت پایش وضعیت تجهیزات حساس و مهم کارخانجات برداشته باشیم. تیم مهندسان پرشور شرکت دالوگ همواره به دنبال چالش های جدید هستند تا دانش فنی شان به اثبات برسد. خواه برای کاربردهایی خاص در ساخت ماشین آلات باشد، خواه برای صنعت خودروسازی یا انرژی خورشیدی، مشتریان ما بسیار راضی هستند و همیشه از برنامه های کاربردی سفارشی ساز ما در صنعت خود بهره مند بوده اند.

۷۳

About DALOG®

The DALOG® GmbH was founded in 1998 in Augsburg

Within a few years DALOG® has established and maintained itself on the sector of machine monitoring, as an innovative and reliable OEM supplier of hardware, software and services. The DALOG® products are used worldwide. Our commitment to customers and partners are the foundation for the success story DALOG®

گفت و گوی چیلان با آقای مهندس بابک ایرانپور
مدیر عامل شرکت مهر تاش سپاهان

صنعت کشور با تولید و بومی سازی روغن هیدرولیک ضد آتش (HFDU) و روغن کمپرسور اینگر سول رند (Ingersoll rand) از واردات آن بی نیاز شد

محصولات

تولیدات این شرکت شامل انواع روانکارهای صنعتی و خودرویی و مواد شیمیایی مورد نیاز صنایع بزرگ کشور از جمله نفت، گاز و پتروشیمی، سیمان، صنایع نظامی، لوله و پروفیل سازی، خودرو سازی، نساجی و همچنین صنایع فولاد و نیروگاهی می باشد و البته استراتژی شرکت، از ابتدا مبتنی بر خودکفایی و تولید داخلی مواد وارداتی بوده است.

از تولیدات جدید این شرکت، بایستی به روانکارهای پایه سنتزی یا همان «پایه گروه پنج روانکارها» اشاره نمود که با استفاده از این پایه ها، می توان انواع روانکارهای سنتتیک مورد نیاز صنایع داخلی را تولید و از واردات آنها بی نیاز ساخت که دو نمونه از مهمترین آنها روغن های هیدرولیک ضد آتش HFDU با برند تجاری FIREOL HFDU و روغن کمپرسور مخصوص کمپرسورهای اینگر سول رند (Ingersoll rand) با برند تجاری Comprol PGS بوده که

شرکت مهر تاش سپاهان عضو گروه صنعتی تاش، تولید کننده انواع روانکارها و مواد شیمیایی صنعتی است که با ظرفیت تولید سالانه ۳۰ هزار تنی و منطبق با استانداردهای DIN, ASTM, API و اخذ گواهینامه های بین المللی OHSAS18001:2007, ISO9001:2008, ISO14001:2004 موفق شده است خود را به عنوان یکی از معتبرترین فعالان صنعتی کشور معرفی نماید. این شرکت همچنین در سالهای ۱۳۸۵، ۱۳۸۶، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ با موفقیت در امر خودکفایی صنعتی و همچنین کیفیت برتر، به عنوان واحد نمونه صنعتی، واحد نمونه استاندارد و قهرمان صنعت نفت برگزیده شده است.

برای معرفی بیشتر این شرکت و آگاهی از تولیدات آن بویژه محصولات جدید از جمله روانکارهای پایه سنتزی، با آقای مهندس بابک ایرانپور، مدیر عامل محترم شرکت مهر تاش سپاهان به گفتگو نشستیم:

۷۴

نشریه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

خود را از سال ۱۳۸۹ به کشورهای حوزه CIS (از جمله گرجستان، قزاقستان و...) و کشورهای کانادا، عراق، چین و برخی دیگر کشورها صادر می کند.

پیام مدیر عامل

آقای مهندس ایرانپور در آخر با اشاره به شرایط مملکتی و نوید گسترش روابط تجاری با کشورهای صاحب تکنولوژی دنیا، نسبت به بهبود فضای تولیدی کشور ابراز امیدواری نمود و گفت: امید است سختی و رنجی که در طول تحریم های ظالمانه به صنایع داخلی کشور تحمیل شد، فراموش نشود و حمایت از تولیدات داخلی با کیفیت بالا توسط صنایع مادر و معظمی چون فولاد، بصورت عملی محقق گردد و در اولویت برنامه همه مدیران محترم و دلسوز صنایع کشور قرار گیرد.

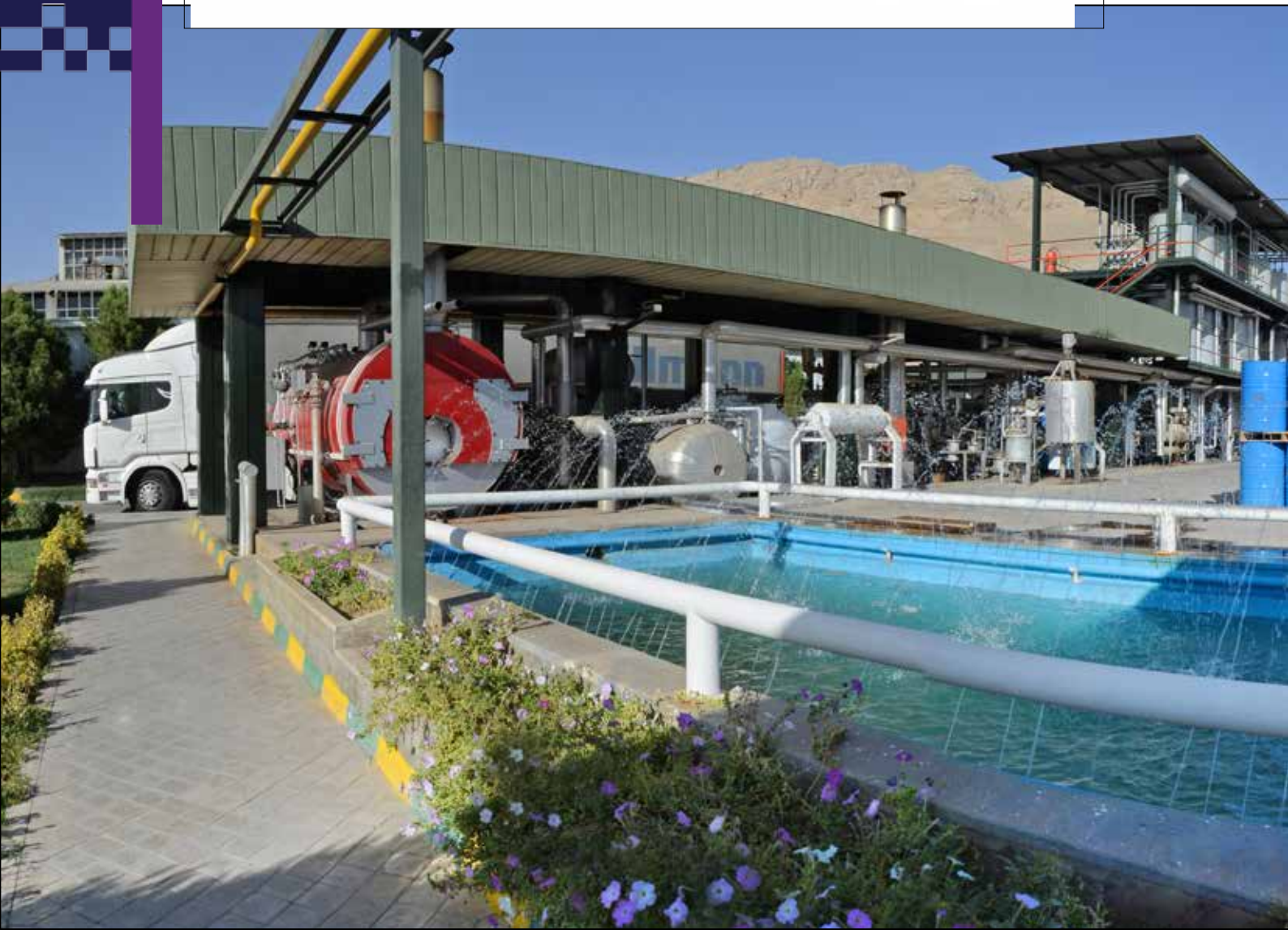
خوشبختانه پس از تایید نمونه آزمایشگاهی، به مرحله تولید انبوه صنعتی با کیفیت بسیار بالا و مصرف در صنایع بزرگ کشور رسیده است.

مزایای رقابتی نسبت به محصولات داخلی و خارجی

مهندس ایرانپور در ادامه از مزایای محصولات جایگزین شده با نوع مشابه خارجی می گوید: تولید چنین محصولاتی برای کشور، علاوه بر ایجاد اشتغال و جلوگیری از خروج ارز، مزایای دیگری از قبیل دسترسی آسان تر، خدمات پس از فروش بهتر با توجه به بومی بودن تولید کننده و قطعاً قیمت مناسب تر را برای خریدار و صنایع داخلی به همراه داشته باشد.

فعالیت های صادراتی و سابقه کار

شرکت مهر تاش سپاهان همچنین انواع روانکارهای صنعتی و موتوری تولیدی

دومین ریفورمر فولادی کشور با کاتالیست های ایرانی بارگذاری گردید

باید به تولید کننده داخلی اعتماد کرد

اشاره:

شرکت نفت و گاز سرو که با همکاری علمی و پژوهشی دو شرکت فولاد خوزستان و فولاد مبارکه اصفهان از سال ۱۳۸۴ تحقیقات خود را بر روی بومی سازی کاتالیست های احیا مستقیم آهن آغاز نموده بود، طی چند سال اخیر به دستاوردهای بزرگ صنعتی در زمینه تولید و بارگذاری کاتالیست های احیا مستقیم دست یافته است. در آبان ماه سال جاری کاتالیست های تولیدی این شرکت در مدول شماره ۳ واحد احیا شرکت فولاد خوزستان بارگذاری گردید. در این زمینه مصاحبه ای با مدیرعامل شرکت نفت و گاز سرو، مهندس امیر هومن کریمی وثیق، عضو انجمن آهن و فولاد کشور انجام داده ایم.

پشتوانه حرکت این دو شرکت به سمت استفاده از کالای داخلی روی بیاورند.

قطعا حمایت منطقی این دو شرکت بزرگ فولادسازی که مصداق اصلی اقتصاد مقاومتی نیز می باشد باعث گردید تا امروز بتوانیم بگوئیم یکی از استراتژیک ترین کالاهای صنعت فولاد بومی سازی شده و این امر تداوم پیدا کرده است.

دین آیا شرکت نفت و گاز سرو محصولات دیگری را برای صنعت فولادسازی کشور ارائه نموده است؟

همانطور که میدانید صنایع عملیات حرارتی کشور و نیز صنایع نورد سرد از کاتالیست های خاصی استفاده می کنند که خوشبختانه طی تحقیقات چند سال اخیر متخصصین این شرکت، کاتالیست های سنتز گاز اندوترمیک و کاتالیست شکست آمونیاک را به بازار صنعت فولاد روانه کردند و در حال حاضر مجتمع های زیادی از این نوع کاتالیست ها استفاده می کنند. همچنین مرکز تحقیقات این شرکت که یکی از قوی ترین مراکز تحقیقات و آزمایشگاهی کشور در صنعت کاتالیست و در بخش خصوصی به شمار می رود، ارائه دهنده خدمات مشاوره و پژوهشی در زمینه کاتالیستی به مجتمع های فولادسازی کشور می باشد.

دین آیا دانش فنی کاتالیست های تولیدی تان از خارج از کشور وارد شده است؟

خیر. همانطور که میدانید در زمینه تولید کاتالیست به هیچ عنوان یک خط مقاله کاربردی از سوی شرکت های تولیدکننده

۷۶

نشریه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

دین ضمن عرض تبریک بجهت تداوم بومی سازی کاتالیست های صنعت فولاد لطفا در این خصوص توضیح فرمایید.

طبق تعاملات و برنامه ریزی های صورت گرفته با مدیران شرکت فولاد خوزستان، یکی از ریفورمرهای شرکت فولاد خوزستان در ماه جاری به طور کامل با کاتالیست های ایرانی بارگذاری گردید. این امر به پشتوانه یک دهه تلاش مستمر کارشناسان این شرکت با شرکت فولاد خوزستان و نیز پیرو نتایج عملکرد موفق بارگذاری قبلی بود که در شرکت فولاد مبارکه اصفهان صورت پذیرفته بود.

دین پس یعنی کاتالیست های ایرانی به دو شرکت بزرگ فولادسازی ایران ورود پیدا کرده و مجتمع های فولادسازی دیگر نیز میتوانند به

دین چه پیشنهادی برای سایر واحدهای فولادی کشور دارید؟

بنده معتقدم که طرح بحث اقتصاد مقاومتی از سوی مقام معظم رهبری بسیار ضرورت تاریخی داشته است. در اقتصاد مقاومتی باید به شرایط متعادل و متناسب برسیم، همان سه مولفه که در مباحث اشاره شد: عقل، فن و شجاعت. صنعت ما چشم‌انداز خوب خواهد داشت، چون توان خوبی داریم البته منوط به این که حب و بغضی در کار نباشد. واقعا در این شرایط، تبعیت از کلام رهبر انقلاب و سیاست های اقتصاد مقاومتی بسیار راه‌گشا می‌تواند باشد.

به عنوان یک تولیدکننده، حتی یک درصد هم راضی نیستیم که واحد پالایشی یا فولادی به دلیل تولید محصول غیر کیفی از سوی ما، مثلاً با افت تولید و یا کاهش ظرفیت تولید روبه‌رو شود؛ اما از آن سوی هم می‌گویم، نگاهی که به آن شرکت خارجی دارید، به تولیدکننده داخلی هم داشته باشید. به عنوان مثال، می‌گویم ریسک کار را به صورت متوازن تسهیم کنید.

دین منظورتان چیست؟

یعنی، به تجربیات و مسیر طی شده ی این شرکت های بزرگ اعتماد کنند و محصول تولیدکننده داخلی را با آگاهی کامل رصد کرده و از تولید داخل حمایت کنند و آنرا جایگزین محصول خارجی خود کنند چرا که اگر این محصول ذره ای به لحاظ کیفی و عملکردی کمتر از محصول خارجی می بود قطعاً شرکت های بزرگ به آن اعتماد نمی کردند. یک روز ما کاتالیست را غول دست نیافتنی می‌دانستیم، ولی حالا به این نقطه موجود رسیده‌ایم و تردید نداریم که با به کارگیری مبانی اقتصاد مقاومتی می‌توانیم به جایگاهی که شایسته آن هستیم دست پیدا کنیم.

در پایان از زحمات حضرتعالی و تمام همکارانتان در انجمن گرانقدر تولیدکنندگان آهن و فولاد کشور تشکر و قدردانی میکنم. پاینده باشید.

کاتالیستی وجود ندارد. این شرکت دانش بنیان با علم کاملاً ایرانی موفق به کسب دانش فنی ساخت کاتالیست شده است. لازم به توضیح است که با توجه به منحصر به فرد بودن تجهیزات پیشرفته خط تولید کاتالیست، این شرکت به ساخت تجهیزات مورد نیاز خود پرداخته است.

دین برخی معتقدند که رشد صنعت کاتالیست در ایران مدیون دولت دهم است، چون در آن مقطع استقبال بیشتری در این حوزه انجام شد و به دلیل تحریم‌ها کشور مجبور بود به این موضوع نگاه ویژه داشته باشد.

در بخش فولاد ورود به موضوع کاتالیست، به تحریم ارتباطی نداشته است، چون شرکت‌های فولادی از شرکت های هندی خرید می‌کردند، در دوره تحریم هندی‌ها گران‌تر کردند و اندکی سخت‌گیری کردند، اما کار را متوقف نکردند. شرکت‌های فولادی کارشان را درست بر مبنای اقتصاد مقاومتی پیش بردند. اقتصاد مقاومتی به این معنا که شما سه مولفه عقل، شجاعت و تکنولوژی را به طور همزمان مد نظر داشته باشید، چون هر سه آنها ضرورت است. فولاد خوزستان در عین این که به ما نیازی نداشته، ولی چون تمایل داشته است که فناوری بومی را نهاده کند، یک روند معقولی را طی یک برنامه زمانبندی شده آغاز نمود بعد از آن، شرکت فولاد مبارکه وارد این حوزه شد و یک بارگذاری بزرگ انجام داد. یعنی طی فرآیند چهار ساله همراه با دور اندیشی و با ریسک حداقلی. و امروز می‌بینید که دومین ریفرمر صنایع فولادی کشور نیز با کاتالیست های ایرانی بارگذاری میگردد. این نتیجه یک حرکت مدبرانه اقتصادی مقاومتی است که منفعت آن به کشور بازگشته است.

دین و برنامه های آتی این شرکت ؟

تحقیقات بر روی تولید کاتالیست های بهبود یافته صنعت فولاد از ۳ سال گذشته صورت پذیرفته است و در آینده نزدیک از نسل

جدید این نوع از کاتالیست ها رونمایی خواهد شد. همچنین با توجه به شروع به کار واحدهای طرح فولادی کشور، طبق سرانه مصرف کاتالیست در این صنعت، افزایش ظرفیت تولید کاتالیست در برنامه این شرکت قرار گرفته است. همچنین تا پایان سال جاری سومین ریفرمر کشور با کاتالیست های تولیدی این شرکت در شرکت فولاد مبارکه بارگذاری خواهد شد.

تحلیلی بر تأمین و مصرف آب در صنعت فولاد

از منابع آب زیرزمینی ایران، ۹۲٪ در کشاورزی، ۲٪ در صنعت و ۶٪ برای شرب، مصرف می شود

■ محسن محمدی
دانش پژوه دکتری مدیریت کسب و کار
مدیر تأمین و تدارک شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

جهانی در داخل کشور گردید.

الزامات صنایع فولادی

مواد اولیه، انرژی و آب به همراه سرمایه گذاری تکنولوژیکی و انسانی، الزامات اصلی این صنعت می باشند. برخی از اشکالات موجود صنایع فولادی، صنایع ایجاد شده فاقد مواد اولیه و یا دور از آن، کمبود برق، آب و یا انتخاب نامناسب تکنولوژی می باشد.

مصارف زیاد آب در بخش کشاورزی

یکی از سوء تفاهم ها در درک مفهوم اقتصاد مقاومتی و همچنین خودکفایی، توجه به کشاورزی بدون توجه به وضعیت منابع آب، اثربخش بودن روش ها و الگوهای مورد استفاده در آبیاری، روشهای کاشت و عدم توجه عادلانه به مصرف آب است.

سعی در خودکفایی در تولید گندم، اتلاف منابع آب و تولید آن به هر قیمتی، از مثال های تلخ در این زمینه است.

در نگرش سنتی در محاسبه قیمت تمام شده هزینه آب، به اشتباه هزینه تمام شده جهت صنعت و یا کشاورزی و نه هزینه ملی تمام شده منظور می گردد. با فرض عدم قابلیت جایگزینی و عدم منافع آبی، این هزینه در بعضی مناطق تا ده برابر قابل محاسبه است. قابل توجه است قیمت آب کشاورزی در کشورهایی مانند استرالیا که وضعیت بهتری از نظر آب دارند تا ۳۰ دلار محاسبه می گردد. یکی از راه های ورود آب به مناطق کم آب، انتقال آب از مناطق پر آب است که چالش های منطقه ای، امکان پذیری این روش را بسیار کاهش داده است. از دیگر روش های انتقال آب، عدم تولید و در مقابل ورود کالاهایی است که در تولید آن آب زیادی مصرف می گردد. حذف شجاعانه بسیاری از محصولات کشاورزی و یا تغییر در کاهش مصرف آب آنها با تغییر در روش های کشت، موجب کاهش مصرف آب خواهد بود. عدم تولید و واردات این محصولات به هر منطقه و حذف هر محصول کشاورزی ضمن ذخیره آب، عوارضی در زمینه های اشتغال، میزان تولید ناخالص ملی و غیره به همراه خواهد داشت که با جایگزینی در روش ها و محصولات، بخش زیادی از این عوارض مدیریت خواهد شد. قطعاً عوارض و هزینه های ملی حذف اجباری و ناخواسته بسیاری از محصولات کشاورزی و یا مصرف نامناسب منابع، بسیار بیشتر خواهد بود.

وضعیت درآمد های نفتی

درآمدهای حاصل از نفت به دو صورت مصرف می گردد. مصارف دولت و تأمین ارز مورد نیاز واردات. ترکیب نامناسب بودجه نسبت به درآمدهای نفتی، موجب حساسیت بالای اقتصاد کشور به میزان فروش نفت گردیده است. تحریم از یکسو با کاهش جایگاه ایران در بین عرضه کنندگان و از سوی دیگر افزایش قدرت دلار در اقتصاد جهانی و در پی آن کاهش قیمت همه انواع مواد اولیه و نفت، موجب کاهش شدید درآمد نفتی ایران گردیده است. آگاهی از ترکیب تأمین کنندگان جهانی نفت نشان می دهد که علی رغم حذف تحریم ها، امکان بازگشت به جایگاه گذشته به لحاظ میزان عرضه وجود ندارد. از این رو تنها راهکار کسب درآمد جایگزین درآمد نفت، توسعه صادرات غیرنفتی و یا محصولات نهایی نفت است.

وضعیت صنعت و قابلیت های صادراتی

بهره وری پایین صنایع، سیاست های حمایتی دولتی، توجه بیش از حد به اشتغال، عدم توجه به مزیت های نسبی در مکان یابی، انتخاب محصول و .. موجب کاهش شدید رقابت پذیری محصولات صادراتی ایران گردیده است. بدیهی است عدم اصلاح این اشکالات، در فرضی نه چندان بدبینانه، موجب تعطیلی بسیاری از صنایع در صورت اتصال به تجارت جهانی خواهد گردید. لازم به ذکر است جز در مواردی مانند پسته، در تمامی کالاهای صادراتی، ایران قیمت گیر یا Price taker می باشد.

وضعیت صنعت فولاد

کاهش قیمت جهانی فولاد منجر به تلاش برنامه ریزی شده و دقیق تولیدکنندگان جهانی اصلی مواد اولیه این صنعت جهت کاهش قیمت تمام شده سنگ آهن گردید. اتفاقی که در ایران منجر به تعطیلی بسیاری از تأمین کنندگان کوچک گردید. عدم توازن در صدور مجوزها و یا تاخیر در زمان بهره برداری صنایع میانی زنجیره تأمین فولاد، همچنین سیاست های حمایتی و قیمت گذاری و یا اعمال نامناسب تعرفه ها، ناتوانی در کاهش قیمت تمام شده و... موجب تشدید اثرات منفی اقتصاد

مهدی یوسف زاده
مدیرعامل شرکت دیرگذاز آذربایجان

امید صنایع نسوز به رونق فولاد در دوران پساتحریم

تاثیر رکود بازار فولاد بر کاهش ظرفیت تولید کارخانجات دیرگذاز

صنعت دیرگذاز در دوران پساتحریم با دو مسئله اساسی روبرو خواهد بود. اول اینکه واردات آسان‌تر در این صنعت است. پس از لغو تحریم‌ها شرکت‌هایی که در حوزه تولید مواد دیرگذاز فعالیت دارند می‌توانند مواد اولیه، ماشین آلات، تجهیزات و قطعات بدکی را با قیمت‌های مناسب‌تر و با دسترسی آسان‌تر و مشکلات کمتری وارد نمایند. در صورتی که در دوران تحریم تامین مواد اولیه مرغوب با مشکل فراوان و هزینه‌های بالاتر و حتی در زمان طولانی تری انجام می‌شد.

دوم اینکه: صنعت دیرگذاز پشتیبان و تامین‌کننده سخت‌افزار مورد نیاز صنایع مادری چون فولاد، سیمان، نفت و پتروشیمی و دیگر صنایع بزرگ است. بالطبع با فعالیت و پویایی آن صنایع، صنعت دیرگذاز نیز رونق گرفته و فعالیت گسترده خود را دوباره باز خواهد یافت. در دوران تحریم و با رکودی که در اقتصاد و صنایع مختلف کشور به وجود آمد، بسیاری از کارخانجات فعال در حوزه‌هایی مثل فولاد و سیمان با مشکلات تولید و فروش و حتی نقدینگی مواجه شدند. طبیعتاً این کاهش تولید به افت تقاضای مواد مصرفی این صنایع، مانند دیرگذازها شد. در نتیجه شرایط رکود بازار و عرضه و تقاضا باعث شد تا ظرفیت تولید نیز در کارخانجات دیرگذاز دستخوش تغییراتی شود. ولی همان‌طور که اشاره شد قطعا با افزایش تولید و رونق صنایع مادری چون فولاد و سیمان کارخانجات دیرگذاز نیز سعی خواهند کرد تولید و فروش بیشتری داشته باشند. البته باید این نکته را در نظر گرفت که در دوران پساتحریم شرکت‌های خارجی نیز به ایران به عنوان یک بازار فروش بسیار عالی نگاه خواهند کرد و هر واحد تولیدی داخل کشور نیز باید این آگاهی را داشته باشد که از نظر کیفی و قیمتی باید با رقبای خارجی رقابت کند تا خریدار داخلی را به تامین نیاز خود از تولیدکننده داخلی راغب کند. با این تفکر و با تحقیقات فراوان و معادلسازی محصولات دیرگذاز خارجی مصرفی در صنعت فولاد و سیمان و نفت و غیره می‌توان همان محصولات را با کیفیتی مناسب و قیمتی بسیار کمتر از نمونه مشابه تولید و به مصرف‌کنندگان عرضه کرد.

مصارف اندک آب در صنعت فولاد

در رابطه با صنعت، نوع آب مصرفی و حساسیت متفاوت نسبت به آن و همچنین قابلیت استفاده از بازیافت، وضعیت را بهبود داده لیکن حساسیت‌های منطقه‌ای نسبت به انتقال آب، عملاً بهره‌وری آب را در این بخش کاسته است. جهت تولید هر تن فولاد به طور متوسط تا ۲۰ مترمکعب آب مصرف می‌گردد. جهت تولید هر تن از بعضی از محصولات کشاورزی تا ۷۰ متر مکعب آب مصرف می‌گردد. تولید هر ۵ میلیون تن محصول فولادی از معدن تا محصول نهایی برای ۱۵۰۰۰ نفر اشتغال مستقیم ایجاد می‌نماید. لازم به ذکر است از منابع آب زیرزمینی کشور ۹۲٪ در کشاورزی ۲٪ در صنعت و ۶٪ به صورت شرب مصرف می‌شود.

انتقال آب از خلیج فارس

یکی از روش‌های تامین آب، انتقال آن از خلیج فارس است. بررسی آماری کشورهای منطقه در سال ۲۰۱۲ نشان می‌دهد، امارات با ۲۳۰۰ و عربستان با ۸۵۰، کویت با ۶۵۰ میلیون لیتر و حتی بحرین با ۱۳۰ میلیون لیتر بسیار بیش از ایران با ۷۵ میلیون لیتر به استفاده از آب خلیج فارس توجه نموده‌اند. شاید با نگاهی دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس با بهره‌گیری از درآمد نفتی، کمترین آسیب را از بحران آبی پذیرا خواهند بود. شرکت‌هایی مانند فولاد مبارکه با کاهش مصرف فولاد در صنعت فولاد و شرکت گل‌گهر با شروع انتقال آب از خلیج فارس، قابل توجه‌ترین فعالیت‌ها در زمینه آب داشته‌اند.

نتیجه‌گیری

نگارنده معتقد است، اگر شجاعانه نسبت به حذف بسیاری از محصولات کشاورزی اقدام نکرده، اگر قیمت آب بر اساس ارزش ملی آن محاسبه نگردد، اگر بخشی از

درآمد نفت در بودجه صراحتاً به انتقال و شیرین‌سازی آب از خلیج فارس اختصاص نیابد، اگر با اتخاذ ضمانت‌های اجرایی قوانین بازدارنده در عدم استفاده نامناسب از آب در کشاورزی و صنعت و اصلاح الگوی مصرف مصوب نگردد، اگر صنایعی که در جهت استفاده بهینه از آب و ایجاد منابع جدید آب گام برمی‌دارند مورد حمایت‌ها قرار نگیرند، سال‌های آتی، بحران آب با افزایش قیمت تمام‌شده، بیش از پیش رقابت‌پذیری صنایع ایران را خواهد کاست.

مدیرعامل «چادرملو» در گفت و گو با «چیلان»

هزینه‌هایی که تحریم بر معادن سنگ آهن ایران تحمیل کرد

معادن در شرایط تحریم راهی جز قراردادادن واسطه میان فروشنده و خریدار نداشتند که موجب تحمیل هزینه اضافه بر قیمت محصول شد. افزایش هزینه‌های تولید به دلیل تامین تجهیزات و ماشین آلات معدنی از طریق دلار و کاهش قیمت جهانی سنگ آهن به تعطیلی بسیاری از معادن سنگ آهن و دشواری فعالیت معادن فعال مانند گل‌گهر و چادرملو شد.

قابل توجهی از معادن و کاهش تولید بسیاری دیگر از معادن شده است. این در حالی است که ایران دارای ذخایر غنی آهن، روی، سرب، مرمیت، مس است و دست کم برای ۱۰۰ سال ذخایر مواد معدنی برای تولید و استخراج دارد ولی با وجود ذخایر بسیار غنی معدنی و پتانسیل رشد اقتصادی کشور به واسطه معادن، تاکنون نتوانسته‌ایم برداشت و فرآوری مناسبی از ذخایر معدنی خود داشته باشیم که در نتیجه سهم صادرات مواد معدنی در تولید ناخالص داخلی

کشور بسیار اندک است.

دین آقای نوریان، هم اکنون برداشت از ذخایر معدنی کشور به چه میزان است؟

اکنون با ۳۴۰ میلیون تن برداشت سالانه از ذخایر معدنی، کم تر از ۰/۴ درصد از ذخایر خود را استخراج می‌کنیم. این در حالی است که میانگین برداشت از ذخایر معدنی در جهان یک درصد از حجم کلی ذخایر در سال است. با وجود میلیاردها تن ذخایر شناخته شده معدنی در ایران، هنوز سهم بخش معدن در تولید ناخالص داخلی کمتر از یک درصد است که در صورت سرمایه گذاری مناسب، این سهم را می‌تواند به بیش از ۵ درصد رساند. نکته ای که حتی در برنامه ششم توسعه کشور هم به آن توجه ویژه‌ای شده است.

دین شما به عنوان مدیرعامل یکی از شرکت‌های بزرگ معدنی، چه موانعی را در تحقق این اهداف دخیل می‌دانید؟

اگر بخواهم تیتروار اشاره کنم، مهمترین موانعی که مانع از تحقق این اهداف شده، به این ترتیب است:

برداشت محصول از معادن مهم است نه کشف ذخایر معدنی؛ چرا که به طور متوسط برای استحصال سنگ آهن از معدن شناسایی شده در صورت مهیا بودن همه امکانات، حداقل پنج سال زمان نیاز دارد.

دین بررسی‌های کارشناسی و اکتشافات انجام شده نشان می‌دهد که ایران از نظر ذخایر قطعی سنگ آهن در رتبه یازدهم جهانی قرار دارد، اکتشافاتی که تاکنون در کمتر از ۸ درصد مساحت جغرافیایی کشور انجام شده است.

با توجه به طرح‌های مختلف فولادی بخش دولتی و خصوصی در کشور، در آینده نزدیک این واحدها، نیاز به مواد اولیه کنسانتره و گندله سنگ آهن پیدا خواهند کرد و از این رو، انجام اکتشافات گسترده در سطح کشور برای شناسایی معادن سنگ آهن ضروری است تا در نتیجه زنجیره تولید فولاد در همه بخش‌ها به صورت متوازن توسعه یابد.

راه‌اندازی مجتمع‌های استخراج و تغلیظ سنگ آهن و تولید کنسانتره آهن در معادن چادرملو تأثیر بسزایی در شکوفایی صنعت فولاد، کاهش اتکا این صنعت به مواد اولیه وارداتی، تقلیل هزینه‌های ارزی تولید فولاد و دستیابی به دانش فنی تغلیظ، ذوب و شکل‌دهی فلزات داشته است. در همین خصوص با مهندس محمود نوریان، مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو به گفت و گو نشستیم.

دین به نظر شما چرا تولید و فرآوری سنگ آهن نتوانسته جایگاه مناسبی در رشد اقتصادی کشورمان داشته باشد؟

ببینید، ایران جزو ۱۰ کشور نخست جهان و اولین کشور خاورمیانه از نظر داشتن ذخایر معدنی است اما با وجود همه این ظرفیت‌ها نتوانسته‌ایم از این ویژگی‌ها برای رشد اقتصادی کشور استفاده مناسبی کنیم. این روزها عموم معدن‌کاران با مشکلات عدیده‌ای دست و پنجه نرم می‌کنند، این مشکلات موجب تعطیلی بخش

طبق طرح جامع فولاد برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد نیاز به هشت میلیون تن سنگ آهن دانه بندی و ۸۴ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن است، در حالی که هم اکنون ظرفیت تولید کنسانتره در کشور ۲۴ میلیون تن است.

« عدم دسترسی به تکنولوژی های جدید در امر اکتشاف، استخراج و فرآوری. »
 « فرسودگی تجهیزات و در نتیجه افزایش چندین برابری هزینه های استخراج و فرآوری. »
 « مشکلات ناشی از صادرات و موانع موجود بر سر بازگشت درآمد حاصل از آن. »
 « مشکلات ناشی از تحریم های جهانی.

« برخی قوانین و ضوابط حاکم بر معادن و صنایع معدنی. »
 « عدم ثبات در سیاست های اقتصادی و اتخاذ تصمیمات لحظه ای دولت. »
 « افزایش روز افزون هزینه های انرژی و حمل و نقل. »
 « رکود فعالیت های عمرانی در کشور. »
 « تاثیرات جهانی ناشی از کاهش قیمت سنگ آهن و فرآورده های فولادی.

پیشنهاداتی برای کنترل موانع فوق رسیده ایم؟

طبیعی است بخشی از این مشکلات تحت تاثیر تحولات اقتصادی جهانی است که دامن گیر ما نیز شده است اما بخشی از آن که به نظر من مهم تر است موانع و معضلات داخلی است که نیاز به مدیریت هوشمندانه و کارشناسانه دارد تارفع گردند. ضمن اینکه نباید نقش قانون گزاران را هم نادیده بگیریم. چرا که اگر قوانین اکتشاف، استخراج، بهره برداری و تولید محصولات معدنی برای بخش خصوصی انگیزشی باشد، می توان به جذب سرمایه و جلب نظر فعالان اقتصادی امید داشت. قانون معادن ایران در سال ۱۳۷۷ ابلاغ و پس از آن سه بار اصلاحاتی در آن اعمال شد، با این حال معتقدیم که این قانون با توجه به شرایط کنونی نیازمند به روزرسانی است تا به این طریق روند جذب سرمایه گذاران داخلی و خارجی در این بخش تسریع شود. سرمایه گذار در جایی فعالیت می کند که بتواند در یک دوره زمانی مشخص بر اساس محاسبات خود به درآمد مناسب و ارزش آفرینی برسد اما در شرایط فعلی اینگونه نیست. از سوی دیگر دولت می تواند با اتخاذ تصمیمات حمایتی از جمله حذف حق انتفاع و کاهش میزان حقوق دولتی، برداشتن تعرفه های صادرات محصولات فولادی و همچنین تزیق نقدینگی و رونق بخشیدن به فعالیت های عمرانی بخشی از فشار ناشی از رکود در بازار سنگ آهن و فولاد را کاهش دهد.

آقای نوریان شما یکی از مشکلات حوزه سنگ آهن را تحریم های بین المللی نام بردید که با به نتیجه رسیدن برجام این مشکل از پیش پای شما برداشته خواهد شد.

با توافقات به عمل آمده بین ایران و گروه ۱+۵ بر سر برنامه صلح آمیز هسته ای کشورمان، انتظار می رود طی ماه های آینده موانع مورد اشاره از مقابل برداشته شود اما همه مشکلات و معضلات تولید در معادن ایران مختص تحریم ها نبوده و نیست، بلکه بخش عمده آن به مسائل داخلی باز می گردد. مشکلاتی که هر چند همگان به آن اذعان دارند ولی هر روز بر شدت آن افزوده می شود.

بیشترین لطمه تحریم های سیاسی و اقتصادی بر بازار سنگ آهن ایران شامل چه مواردی بود؟

تحریم ها در تمامی ارکان خرد و کلان اقتصاد کشور تاثیر مستقیم و غیر مستقیم گذاشته است. معادن نیز از این قاعده مستثنی نبوده و طی

سال های اخیر با چالش های بسیار، از جمله ممنوعیت های بین المللی برای تامین قطعات و ماشین آلات صنعتی مواجه بوده اند. در شرایط تحریم ها، معادن برای ادامه فعالیت تولید و صادرات اندک محصولات خود راهی به جز قراردادن واسطه میان فروشنده و خریدار نداشته اند. این عامل موجب تحمیل هزینه اضافه بر قیمت محصول و در نتیجه کاهش درآمد تولید کنندگان داخلی گردیده است. از جمله معادن اثرگذار در رشد اقتصادی ایران معادن سنگ آهن هستند که در این سال ها علاوه بر مقابله با اثرات تحریم های اقتصادی، با کاهش شدید قیمت های جهانی نیز مواجه شده اند. از یک سو، افزایش هزینه های تولید که بخشی از آن ناشی از تامین تجهیزات و ماشین آلات معدنی از طریق واسطه ها و دلالان است و از سوی دیگر، کاهش قیمت جهانی سنگ آهن که عرصه را روز به روز بر فعالان این صنعت تنگ کرده است. پیامدهای چنین وضعیتی تعطیلی بسیاری از معادن سنگ آهن بوده است و آن بخش از معادن فعال مانند گل گهر و چادرملو با دشواری های فراوانی توانسته اند به بقای خود ادامه دهند تا حداقل نیاز صنایع فولاد کشور را به مواد اولیه تامین کنند.

با توجه به هدف گذاری تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ آیا این میزان تولید را قابل دستیابی می دانید؟

به اعتقاد من رشد نامتوازن صنایع معدنی و صنعتی فولاد، بیانگر عدم تحقق این پیش بینی است. مجموع تولید سال گذشته فولاد ۱۶/۵ میلیون تن بود که برای این میزان تولید (طبق آمار گمرک ایران) بیش از دو میلیون و ۱۶۴ هزار تن گندله به ارزش تقریبی ۳۶۶ میلیون دلار وارد کشور شده، یعنی همچنان وابستگی به واردات مواد اولیه در صنعت فولاد کشور وجود دارد. طبق طرح جامع فولاد برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد نیاز به هشت میلیون تن سنگ آهن دانه بندی و ۸۴ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن است، این در حالی است که هم اکنون ظرفیت تولید کنسانتره در کشور ۲۴ میلیون تن است. باید توجه داشت کشف ذخایر جدید سنگ آهن در کشور تنها یک قدم از ده ها گام برای رسیدن به اهداف برنامه ۱۴۰۴ است. نکته مهم ایجاد شرایط مناسب برای برداشت محصول است نه کشف ذخایر نهفته در دل خاک، چرا که به طور متوسط برای استحصال سنگ آهن از یک معدن شناسایی شده در صورت مهیا بودن همه امکانات از جمله سرمایه، مجوز، ماشین آلات و نیروی متخصص، حداقل پنج سال زمان نیاز دارد. بنابراین می توان اینگونه نتیجه گرفت اگر روند فعالیت معادن سنگ آهن بر پایه روال فعلی و معمول ادامه یابد. در خوش بینانه ترین حالت می توان به تولید ۳۵ میلیون تن فولاد در سال ۱۴۰۴ دست یافت. مگر آنکه با رفع موانع مورد اشاره و ایجاد انگیزه لازم برای سرمایه گذاران بخش خصوصی داخلی یا خارجی زمینه جلب مشارکت آنها را برای سرمایه گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی، آن هم ظرف امسال و سال آینده فراهم نماییم. نکته قابل توجه دیگر در بررسی نامتوازن بودن رشد صنایع فولاد در کشور، موضوع بازار مصرف است. در حال حاضر بازار داخلی قادر به جذب ۱۶/۵ میلیون تن فولاد تولیدی نیست و بازار صادرات نیز به دلیل کاهش شدید قیمت ها تقریباً راکد است، به طوری که بخش زیادی از تولیدات محصولات فولادی در کشور انبار شده و صنایع فولاد را با صدها میلیارد ریال بدهی مواجه کرده است. حال به فرض تحقق تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق موردنظر، باید این سؤال را پرسید که ۱۰ سال دیگر آیا بازار فروش داخلی و خارجی برای این میزان تولید وجود دارد؟ طبق طرح جامع فولاد در بهترین شرایط، مصرف فولاد در کشور تا سال ۱۴۰۴ به حدود ۴۱ میلیون تن خواهد رسید که حتی آن هم بعید به نظر می رسد و حتی در صورت تحقق آن، باز هم برای صادرات ۱۴ میلیون فولاد تولید شده باید از هم اکنون برنامه ریزی کرد.

متوسط هزینه های تولید و فرآوری سنگ آهن در ایران

■ مرضیه مینایی مبتکر - فرانک امیدی
(انجمن تولیدکنندگان وصادرکنندگان سنگ آهن ایران)

■ تبعات اقتصادی

به دنبال شرایط بحرانی کسب و کار سنگ آهن در پنج استان کشور از ۱۶۰ معدن فعال سنگ آهن بیش از ۹۰ معدن به طور کامل غیر فعال شده اند و مابقی اکثراً به صورت نیمه فعال و با تعدیل نیرو در حال فعالیت هستند. ظرفیتهایی که محصول حداقل یک دهه سرمایه گذاری، برنامه ریزی و تلاش شبانه روزی صاحبان سرمایه، متخصصان و کارآفرینان معدنی کشور بوده است. سنگ آهن پس از محصولات نفتی و پتروشیمی بیشترین سهم را در صادرات کشور به خود اختصاص داده است.

همچنین کاهش رشد اقتصادی کشور یکی دیگر از نتایج روند فعلی است که این مسائل را در پی دارد:

- « متوقف شدن فعالیت های اکتشاف تفصیلی و اکتشاف های جدید
- « متوقف شدن طرح های توسعه استخراجی
- « عدم ورود سرمایه گذار جدید به حوزه سنگ آهن
- « خروج سرمایه ها از تولید معدنی و روی آوردن به بخش های غیر مولد و سفته بازی
- « عدم امکان تامین سنگ آهن پروژه های توسعه فولادسازی کشور

با استناد به سند راهبردی فولاد، برای رسیدن به تولید ۵۵ میلیون تن تولید فولاد خام در افق ۱۴۰۴، به ۱۵۹ میلیون تن سنگ آهن، ۸۴ میلیون تن گندله نیاز است. این در حالی است، تولید سنگ آهن دانه بندی و کنسانتره ایران در سال ۲۰۱۴ تنها ۴۵ میلیون پیکل بینی شده است و با توجه به تعطیلی معادن سنگ آهن، عملاً در سال جاری رقم تولید سنگ آهن بسیار کم تر از این مقدار خواهد بود.

■ تبعات اجتماعی

طبق آمار مستند، تنها در منطقه سنگان خواف حدود ۲۰۰۰ نفر به صورت مسقیم در پی تعطیلی و تعدیل نیرو در معادن سنگ آهن کار خود را از دست داده اند.

همچنین این روند، توقف توسعه محلی و استانی را در پی دارد.

بر اساس محاسبه میدانی، متوسط هزینه های تولید و فرآوری سنگ آهن با عیار ۵۵ و هزینه های حمل و فروش ماده معدنی، در معادن شمال شرق و شمال غرب ایران به ترتیب در جدول های ۱ و ۲ بر اساس متوسط عملکرد معادن سنگ آهن نشان داده شده است. با توجه به این جدول، هزینه های تولید، فرآوری و فروش از درآمد حاصل از فروش ماده معدنی بیشتر است که این روند در وهله اول موجب تعطیلی معادن کوچک مقیاس و به طبع آن در بلند مدت منجر به کاهش تولید و محقق نشدن سنگ آهن مورد نیاز برای تولید فولاد در سند چشم انداز خواهد بود. این در حالیست که براساس سیاست های دولت، نه تنها نیازمند حفظ تولیدات کنونی انواع سنگ آهن هستیم، بلکه به جذب سرمایه های لازم برای توسعه اکتشاف، استخراج و فرآوری سنگ آهن مورد نیاز کشور تا حدود ۱۶۰ میلیون تن در افق چشم انداز نیاز است. با تداوم این شرایط، نه تنها امکان افزایش ظرفیتهای تولید سنگ آهن، کنسانتره و گندله مورد نیاز برای تامین تقاضاهای آتی وجود ندارد، بلکه با تعطیلی پی در پی معادن و خروج سرمایه های مادی و معنوی انباشته شده از بخش معدن کشور، حفظ ظرفیت ۴۵ میلیون تن تولید کنونی نیز در مخاطره خواهد بود. با توجه به جدول های ۱ و ۲، هزینه های مربوط به حقوق دولتی در معادن شمال شرق کشور ۱۸ درصد و در معادن شمال غرب کشور ۲۵ درصد هزینه های تولید است.

در شرایط فعلی، با کاهش هزینه های مربوط به حمل و حقوق دولتی، می توان در کوتاه مدت در درآمد و هزینه های معدن کاری سنگ آهن تعادل ایجاد نمود.

تبعات ناشی از وضعیت کنونی کسب و کار سنگ آهن ایران

پیش بینی ها توسط موسساتی نظیر بانک جهانی نشان می دهد، افت قیمت و نیز شرایط پایین قیمت سنگ آهن، از ۲ تا ۵ سال ادامه خواهد داشت. معادن کوچک مقیاس با هزینه تولید بالا در چنین شرایطی از رقابت حذف خواهند شد. در زیر تبعات وضع کنونی کسب و کار سنگ آهن ایران در سه بخش اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بررسی شده است.

بررسی ها نشان می دهد هر دلاری که صرف عملیات تولیدی در معدن می شود، به طور میانگین ۲/۸ دلار در اقتصاد محلی درآمد ایجاد خواهد کرد.

■ تبعات سیاسی

با توجه به اینکه تعداد زیادی از معادن کشور در مجاورت مرزهای شرقی واقع شده، بحران اخیر صنعت سنگ آهن موجب بیکاری تعداد قابل توجهی نیروی کار این مناطق شده است و ممکن است پدیده های غیر همسو با امنیت اجتماعی را به دنبال داشته باشد.

جدول (۱): محاسبه هزینه عملیاتی، درآمد و فروش محصول در مناطق شمال شرق (خواف و سنگان) در سال ۱۳۹۴ (تومان)

محاسبه هزینه، درآمد و فروش محصول در سال ۱۳۹۴ (تومان)					
استخراج و فراوری	نسبت باطله به ماده معدنی (W/O)	۱۷	فروش	قیمت فروش محصول صادراتی به دلار عبار ۶۰ (۴۶۸۴۵۹۴)	
				قیمت دلار (تومان)	
				قیمت فروش محصول صادراتی به تومان	
	۷۰۰۰۰	قیمت تمام شده محصول در دست معدن توضیح: در معادن پالاسری هزینه آتش بازی اثر هزینه های عملیاتی استخراج حذف و هزینه حمل باطله به آن افزوده می شود			
		سایر هزینه ها	میزان سود ناخالص فروش هر تن محصول		
			مالیات (انکلیفی، ارزش افزوده)		
بازرگانی	هزینه حمل تا بندر		۵۵۰۰۰	فروش	حقوق دولتی
		۱۲۰۰۰	میزان سود در فروش هر تن محصول		
		۵۰۰۰۰	میزان سود در فروش هر تن محصول		
		۱۲۶۰۰۰	میزان سود در فروش هر تن محصول		
				مالیات (انکلیفی، ارزش افزوده)	
				حقوق دولتی	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	
				میزان سود در فروش هر تن محصول	

جدول (۲): محاسبه هزینه عملیاتی، درآمد و فروش محصول در مناطق شمال غرب (کردستان، آذربایجان، زنجان، همدان) در سال ۱۳۹۴ (تومان)

محاسبه هزینه، درآمد و فروش محصول در سال ۱۳۹۴ (تومان)					
استخراج	نسبت باطله به ماده معدنی (W/O)	۴	فروش	قیمت فروش محصول صادراتی به دلار برابر ۵۵ (۴۴۸۴۵۹۴)	۲۱۶
	هزینه استخراج هر تن ماده معدنی	۷۵۰۰		قیمت دلار (تومان)	۲۳۱۰
	هزینه استخراج هر تن باطله	۴۵۰۰		قیمت فروش محصول صادراتی به تومان	۹۲۶۸۰
	هزینه کلی استخراج	۷۵۵۰۰		میزان سود ناخالص فروش هر تن محصول	۱۸۳۲۰--
فراآوری	راندمان جرمی علف فراآوری	۰٫۵	سایر هزینه ها	مالیات (انکلیفی، ارزش افزوده...)	-
	هزینه فراآوری	۸۰۰۰		حقوق دولتی	۱۴۸۵۰
	قیمت تمام شده محصول در دست معدن	۵۹۰۰۰		میزان سود در فروش هر تن محصول	۳۳۱۷۰--
بازرگانی	هزینه حمل تا بندر	۲۵۰۰۰			
	هزینه های بندری	۱۴۰۰۰			
	هزینه های پالاسری	۵۰۰۰			
	قیمت تمام شده هر تن محصول در بندر	۱۱۱۰۰۰			

منابع

۱. اصلانو، م، علل سقوط قیمت سنگ آهن و راهکارهای پیش رو به منظور کاهش تبعات آن (۱۰ اشتباه معدنکاری سنگ آهن)، دومین همایش بین المللی انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران (با رویکرد تحلیل وضعیت سنگ آهن ایران در اقیانوس ۱۴۰۴) ۹ آذر ۱۳۹۳، مرکز همایش های رایزن <http://www.bloomberg.com>, Jun 28, 2015, Capital Economics Says Prepare for Iron Ore below \$40 on Glut
۲. امید، ف، تحلیل وضع موجود کسب و کار سنگ آهن ایران، انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران، ۱۳۹۴
۳. زینال زاده، آ، نقش معدن و معدنکاری در فقرزدایی، ماه نامه توسعه معادن، شماره ۴۸ و ۴۹

نگاه آماری به صنایع فولاد ژاپن

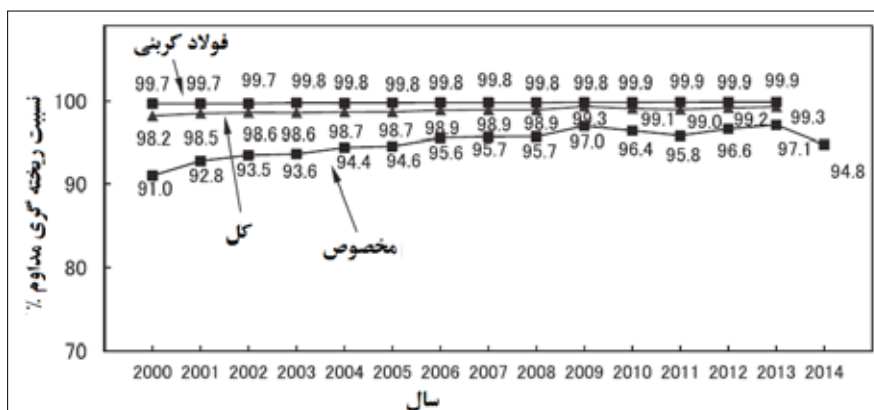

(بخش اول)

■ تهیه و تنظیم: محمد حسن جولزاده
مشاور عالی شرکت کک طبس

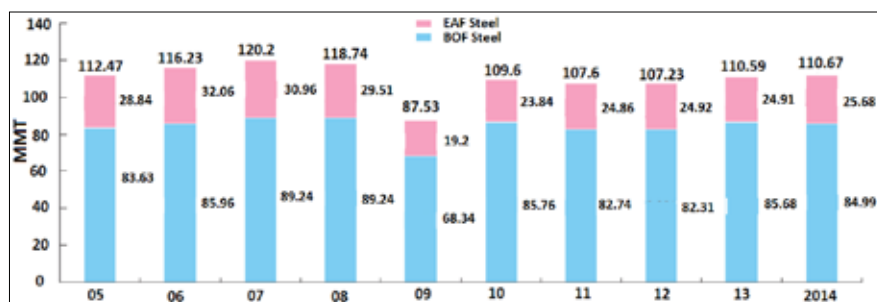
این مقاله در دو بخش منتشر می گردد. بخش اول آن که پیش روی شماست، وضعیت تولید و تکنولوژی و تامین مواد اولیه در صنعت فولاد ژاپن را مشتمل می شود و در بخش دوم که در شماره آتی نشریه چیلان به چاپ خواهد رسید، مصرف انرژی، نیروی انسانی، اقدامات زیست محیطی و وضعیت تجارت در صنایع فولاد ژاپن مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

کشور ژاپن در سال ۲۰۱۴ با رشد تولید ۰/۱ درصد نسبت به سال ۲۰۱۳ و تولید ۱۱۰/۶۷ میلیون تن فولاد خام بعد از کشور چین در رده دوم جهان قرار گرفت. این در حالی است که در سال ۱۹۴۷ میزان تولید فولاد خام این کشور بیش از ۶۸۴ هزار تن نبوده است. سهم کشور ژاپن در تولید فولاد دنیا ۶/۶ درصد برآورد شده و سهم فولاد های آلیاژی در این تولید ۲۵/۲۶ میلیون تن گزارش شده است. در سال پیش سهم ژاپن در تولید فولاد خام جهان ۶/۴ درصد بوده است. در سال گذشته ژاپن با تولید ۳/۳۲۸ میلیون تن فولاد ضد زنگ (۳ میلیون تن محصولات نوردی) بعد از کشور چین در رده دوم جهان ایستاد. از سال ۱۹۷۰ تاکنون میزان تولید سالانه فولاد خام ژاپن به طور متوسط ۱۰۰ میلیون تن بوده است. آمار و اطلاعات منتشره، ظرفیت تولید فولاد کشور ژاپن در سال قبل را بالغ بر ۱۳۵ میلیون تن فولاد خام نشان می دهد. همچنین از سال ۱۸۷۱ تا کنون کشور ژاپن بیش از ۵۲۳۷/۰۴ میلیون تن فولاد تولید کرده است. سهم ریخته گری مداوم در تولید فولاد خام کشور ژاپن در سال گذشته ۹۹/۳ درصد گزارش شده و سهم ریخته گری مداوم در تولید فولاد کربنی و مخصوص به ترتیب ۹۹/۹ و ۹۴/۸ درصد به ثبت رسیده است. نمودار شماره ۱ روند سهم ریخته گری مداوم در تولید فولاد خام کشور ژاپن طی سال های ۲۰۱۴-۲۰۰۰ را نمایش می دهد.

نمودار ۱: روند سهم ریخته گری مداوم در تولید فولاد خام کشور ژاپن

سهم فرآیندهای فولادسازی کنورتور اکسیژنی و کوره قوس الکتریکی در سال قبل، در تولید فولاد خام کشور ژاپن به ترتیب ۸۸/۹۹ میلیون تن (۷۶/۸ درصد) و ۲۵/۶۸ میلیون تن (۲۳/۲ درصد) بوده است. ۹۸/۶ درصد فولاد خام این کشور با ماشین های ریخته گری مداوم تولید شده است. در سال گذشته میزان تولید فولاد کربنی و آلیاژی کشور ژاپن به ترتیب ۸۵/۴ و ۲۵/۲۶ میلیون تن و میزان تولید محصولات فولادی کربنی و آلیاژی نورد شده این کشور نیز به ترتیب ۷۶/۹۷ و ۲۰/۹ میلیون تن ثبت شده است. در نمودار شماره ۲ روند تولید و سهم فرآیندهای فولاد سازی کنورتور اکسیژنی و کوره قوس الکتریکی در صنایع فولاد ژاپن از نظر می گذرد.

نمودار ۲: روند تولید و سهم فرآیندهای فولاد سازی در صنایع فولاد ژاپن

در جدول شماره ۱ نیز روند تولید چدن مذاب و سهم فولادهای آلیاژی و کربنی در تولید فولاد خام ژاپن دیده می شود.

تغییرات (درصد) ۲۰۱۴/۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	رکورد قبلی	محصول
۰	۸۳/۸۷	۸۳/۸۵	۸۱/۴۱	۸۱/۰۳	۸۲/۲۸	(۱۹۷۴) ۹۰/۴۴	چدن مذاب
۰/۱	۱۱۰/۶۷	۱۱۰/۵۹	۱۰۷/۲۳	۱۰۷/۷۶	۱۰۹/۶	(۲۰۰۷) ۱۲۰/۲	کل فولاد خام
-۰/۸	۸۴/۹۹	۸۵/۶۸	۸۲/۳۱	۸۲/۷۴	۸۵/۷۶	(۱۹۷۳) ۹۶/۰۶	کنورتراکسیژنی
۳/۱	۲۵/۶۸	۲۴/۹۱	۲۴/۹۲	۲۴/۸۶	۲۳/۸۴	(۱۹۹۰) ۳۴/۷	کوره قوس الکتریکی
-۰/۸	۸۵/۴	۸۶/۱	۸۳/۲۴	۸۳/۲۲	۸۴/۹۳	(۱۹۷۳) ۱۰۵/۹۴	فولاد معمولی
۳/۱	۲۵/۲۶	۲۴/۴۹	۲۳/۹۹	۲۴/۳۸	۲۴/۶۷	(۲۰۰۸) ۲۶/۱۷	فولاد آلیاژی

جدول ۱: روند تولید چدن مذاب و سهم فولادهای آلیاژی و کربنی در تولید فولاد ژاپن (میلیون تن)

میزان تولید چدن مذاب ژاپن در سال گذشته ۸۳/۸۷ میلیون تن بوده و بعد از کشور چین در رده دوم جهان قرار گرفته است. نسبت چدن مذاب به فولاد خام در سال قبل در این کشور ۷۵/۷۷ درصد برآورد شده است. بیشترین تولید چدن مذاب ژاپن مربوط به سال ۱۹۷۴ به میزان ۹۰/۴۴ میلیون تن می باشد. کشور ژاپن با تولید ۳۳ میلیون تن کک بعد از کشور چین در رده دوم جهان قرار گرفته است. در جدول شماره ۲ روند تولید کک کشور ژاپن نمایش داده شده است.

Year	Production (MMT)	Year	Production (MMT)
1993	42.79	2004	38.31
1994	41.99	2005	38.1
1995	42.6	2006	38.08
1996	41.26	2007	38.35
1997	41.22	2008	38.3
1998	39.55	2009	37.5
1999	36.47	2010	37.5
2000	38.4	2011	35.4
2001	38	2012	34.7
2002	37.91	2013	35.5
2003	38.54	2014	33

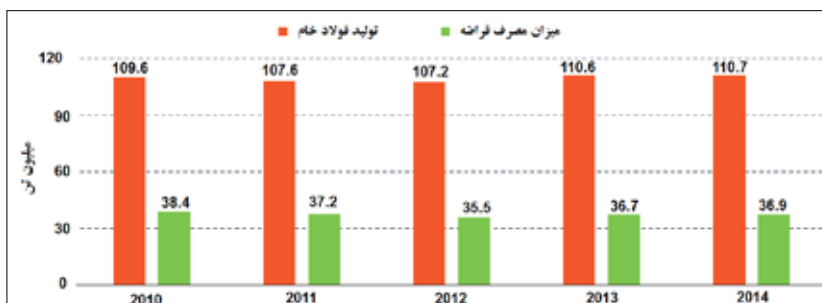
جدول ۲: روند تولید کک کشور ژاپن طی سال های ۲۰۱۴-۱۹۹۳

بزرگترین شرکت تولید کننده فولاد ژاپن، نیپون استیل - سومیتومو متال است که در سال گذشته با تولید ۴۹/۳ میلیون تن فولاد خام، در رده دوم تولید کنندگان فولاد دنیا قرار گرفت. شرکت JFE نیز با ۳۱/۴۱ میلیون تن تولید فولاد خام در رده نهم جهان ایستاده و شرکت کوبه

استیل هم با تولید ۷/۵۷ میلیون تن فولاد خام رده پنجاه و سوم جهان را کسب کرده است.

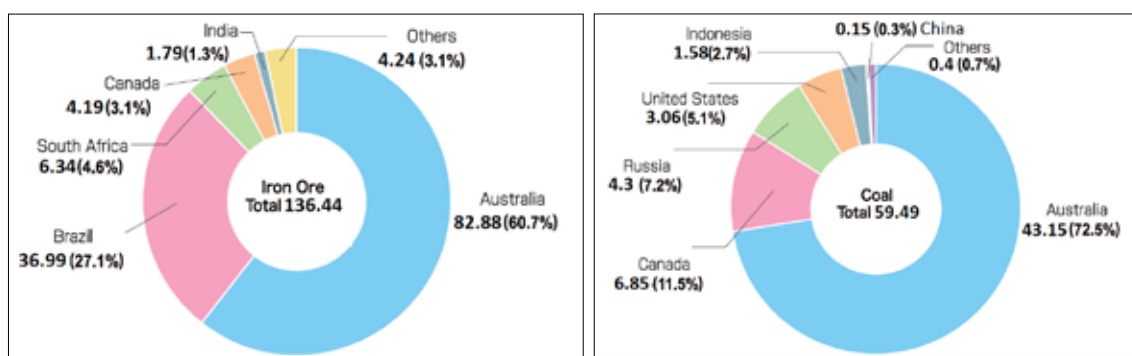
تأمین مواد اولیه

در سال ۲۰۱۴ برای تولید ۸۳/۸۷ میلیون تن چدن مذاب در کوره بلندهای ژاپن حدوداً ۱۳۶/۴۴ میلیون تن سنگ آهن (سال ۲۰۱۳، ۱۳۵/۸۹ میلیون تن) و ۵۹/۴۹ میلیون تن ذغال کک شو وارد ژاپن شده و با استفاده از ۱۲/۲ میلیون تن قراضه فولادی (به غیر از قراضه های داخل کارگاهی) از ۳۶/۹ میلیون تن قراضه جمع آوری شده، حدود ۸۵ میلیون تن فولاد خام در کنورترهای اکسیژنی تولید شده است. با بکارگیری ۲۴/۷ میلیون تن قراضه باقیمانده در کوره های قوس الکتریکی هم ۲۵/۶۸ میلیون تن فولاد خام حاصل شده است. میزان تولید قراضه داخل کارگاهی در شرکت نیپون استیل-سومیتومو متال در سال قبل ۳/۸۵ میلیون تن گزارش شده است. در نمودار شماره ۳ روند تولید فولاد خام و میزان مصرف قراضه در تولید فولاد این کشور بر حسب میلیون تن از نظر می گذرد.

نمودار ۳: روند تولید فولاد خام و مصرف قراضه فولاد در صنایع فولاد ژاپن

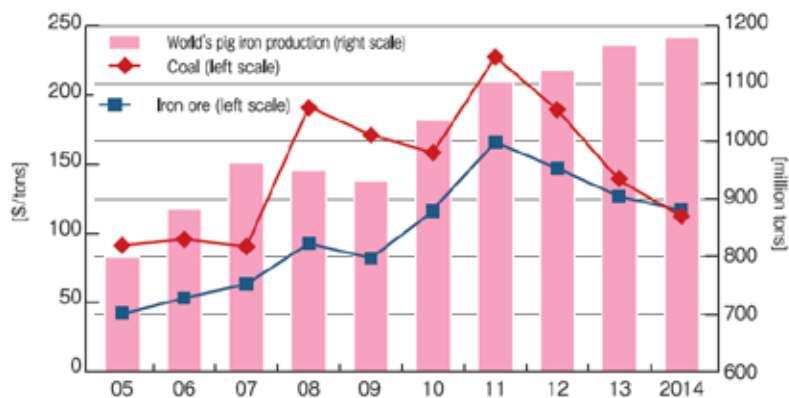
ضمناً میزان واردات و صادرات شمش چدن کشور ژاپن به ترتیب ۴۸/۴ و ۲۹۱/۲ هزار تن به ثبت رسیده که سهم کشورهای استرالیا، برزیل، آفریقای جنوبی و کانادا در واردات سنگ آهن کشور ژاپن در سال قبل به ترتیب ۸۲/۸۸، ۳۶/۹۹، ۶/۳۴ و ۴/۱۹ میلیون تن بوده است. نمودارهای شماره ۴ و ۵ به ترتیب تأمین کنندگان ذغال کک شو و سنگ آهن کشور ژاپن در سال ۲۰۱۴ را نمایش می دهد.

نمودار ۵: تأمین کنندگان سنگ آهن کشور ژاپن در سال ۲۰۱۴ (میلیون تن مرطوب)

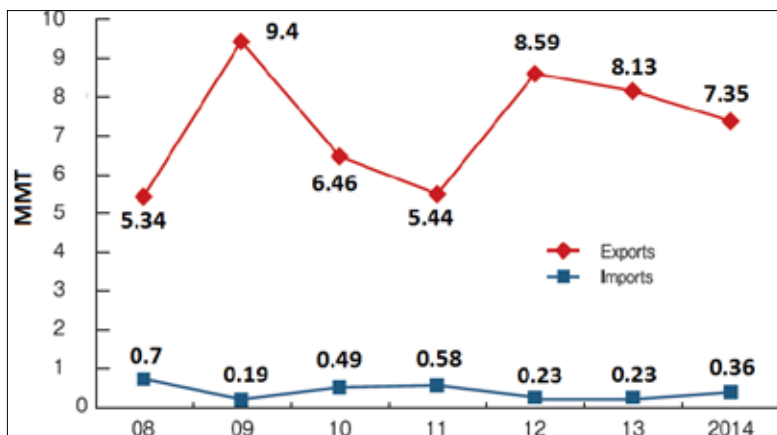
نمودار ۴: تأمین کنندگان ذغال کک شوی کشور ژاپن در سال ۲۰۱۴ (میلیون تن مرطوب)

میانگین قیمت خرید سنگ آهن و ذغال به ترتیب ۱۱۸ و ۱۱۵ دلار بر تن بوده است که در نمودار شماره ۶ روند تغییر قیمت خرید سنگ آهن و ذغال کشور ژاپن بر حسب دلار بر تن دیده می شود.

نمودار ۶: روند تغییر قیمت خرید سنگ آهن و ذغال کک شوی کشور ژاپن

در سال گذشته سهم شرکت نیپون استیل در واردات سنگ آهن و ذغال کک شوی ژاپن به ترتیب ۶۸/۱۸ میلیون تن (۴۹/۷۶ درصد کل واردات) و ۲۹/۱ میلیون تن (۴۸/۹ درصد کل واردات) برآورد شده است. شایان ذکر است فاصله راه آبی بین برزیل و ژاپن ۱۲۰۰۰ مایل بوده و مدت زمان حمل مواد خام ۴۰ روز طول می کشد. این فاصله راه آبی بین استرالیا و ژاپن ۴۰۰۰ مایل بوده و مدت زمان حمل مواد خام ۱۲ روز به طول می انجامد. شرکت نیپون استیل جهت حمل سنگ آهن از برزیل از ۵ کشتی ویژه با ظرفیت ۳۰۰ تا ۳۲۰ هزار تنی استفاده می کند. هزینه هر کارگر هم ۴۰۰ هزار دلار می باشد. صادرات و واردات قراضه این کشور در سال گذشته به ترتیب ۷/۳۵ و ۰/۳۶ میلیون تن ثبت شده که میزان صادرات قراضه ژاپن به کشورهای کره جنوبی و چین به ترتیب ۳/۸ و ۲/۱ میلیون تن گزارش شده است. میزان صادرات قراضه این کشور به کشورهای ویتنام و تایوان هم به ترتیب ۷۳۵ و ۶۰۸ هزار تن بوده است. در شکل ۷ روند صادرات و واردات قراضه کشور ژاپن مشاهده می گردد.

نمودار ۷: روند صادرات و واردات قراضه فولاد کشور ژاپن

میزان واردات ذغال حرارتی ژاپن در سال قبل ۱۴۵ میلیون تن بوده است. ژاپن بعد از کشور چین (۲۲۸ میلیون تن) بزرگ ترین وارد کننده ذغال دنیا به حساب می آید. میزان تولید کک در ژاپن در سال قبل ۳۳ میلیون تن به ثبت رسیده و در تولید کک بعد از کشور چین (۴۷۷ میلیون تن) در رده دوم جهان قرار گرفته است.

تکنولوژی و تجهیزات

در سال ۲۰۱۴ جهت تولید ۱۱۰/۷ میلیون تن فولاد خام در کشور ژاپن ۲۸ واحد کوره بلند، ۶۴ واحد کنورتر اکسیژنی بازی، ۳۴۲ واحد قوس الکتریکی و ۱۳۲ دستگاه ماشین ریخته گری مداوم مورد استفاده قرار گرفته است. در جدول شماره ۳ تجهیزات استفاده شده در صنایع فولاد ژاپن در سال ۲۰۰۳ و ۲۰۱۴ مقایسه شده است. در طول ۱۲ سال گذشته تعداد کوره بلند و کوره قوس الکتریکی به ترتیب ۲ و ۱۲ عدد کاهش یافته به طوری که در شرایط کنونی ۱۳ کوره بلند دارای حجم ۵۰۰۰ متر مکعب و بالاتر، ۷ کوره بلند دارای حجم ۴۰۰۰-۵۰۰۰ متر مکعب و بقیه ۷ کوره بلند با حجم ۲۰۰۰-۴۰۰۰ متر مکعب فعال می باشند. از ۲۷ کوره بلند موجود در ژاپن ۱۴ واحد آن متعلق به شرکت نیپون استیل - سومیتومو می باشد. شرکت یاد شده دارای ۳۲ کنورتر اکسیژنی و ۳۰ دستگاه ماشین ریخته گری مداوم می باشد. یک واحد کوره بلند و یک واحد کنورتر هم به ترتیب در پایان سال ۲۰۱۵ و پایان سال ۲۰۱۶ متوقف خواهد شد. قرار است کوره بلند شماره ۳ کوبه استیل مستقر در کاکوگاوا در سه ماه سپتامبر تا دسامبر سال ۲۰۱۶ بازسازی شود و حجم داخلی آن از ۴۵۰۰ متر مکعب به ۴۸۴۴ متر مکعب افزایش یابد. میانگین بهره وری کوره

تجهیزات	۲۰۰۳	۲۰۱۴
کوره بلند	۳۰	۲۸
کنورتر اکسیژنی	۶۲	۶۴
کوره قوس الکتریکی	۳۵۴	۳۴۲
ماشین ریخته گری مداوم	۱۳۳	۱۳۲

جدول ۳: مقایسه تجهیزات استفاده شده در صنایع فولاد ژاپن در سال ۲۰۰۳ و ۲۰۱۴

بلندهای کشور ژاپن در سال گذشته ۱/۹۴ تن بر مترمکعب در ۲۴ ساعت ثبت گردیده است. دو واحد از بزرگترین کوره بلندهای جهان با ۵۷۷۵ متر مکعب حجم، کوره بلند شماره ۱ و ۲ اویتای شرکت نیپون استیل ژاپن می باشد. در سال گذشته بار آهن دار کوره بلند های ژاپن را سنگ آهن تکه ای ۳۱۴ کیلوگرم، گندله ۱۲۱ کیلوگرم و زینتر ۱۱۸۰ کیلوگرم بر تن چدن مذاب تشکیل داده است. میزان مصرف کل مواد آهن دار برای تولید یک تن چدن مذاب ۱۶۱۸ کیلوگرم بوده است. در سال پیش در کوره بلند های کشور ژاپن به طور متوسط میزان مصرف کک و تزریق پودر ذغال به ازای هر تن چدن مذاب به ترتیب ۳۴۴ و ۱۷۵ کیلوگرم گزارش شده است. در واقع در کوره بلند های کشور ژاپن در ۲۰۱۴ بالغ بر ۱۴/۲ میلیون تن پودر ذغال تزریق شده یا به عبارت دیگر ۱۴/۲ میلیون تن کک با پودر ذغال جایگزین شده است. میزان تولید سرباره کوره بلند نیز به ازای هر تن چدن مذاب ۲۹۵ کیلوگرم می باشد. در سال گذشته از کوره بلند های کشور ژاپن ۲۵/۱۸۲ میلیون تن سرباره به دست آمده که ۲۰/۲۷۲ میلیون تن آن گرانوله شده و بقیه در هوا خنک شده است. در سال ۲۰۱۴ میزان تولید سرباره فولاد سازی های کنورتر اکسیژنی و کوره قوس الکتریکی کشور ژاپن به ترتیب ۱۲/۸۱۶ و ۲/۸۱۱ میلیون تن بوده است. در سال ۲۰۱۴ در فرآیند فولاد سازی کنورتر اکسیژنی، متوسط تولید (بهره وری) شمش سالم ۵۰۳/۲ تن در ساعت بوده و بازدهی تولید نیز ۹۱/۴ درصد اعلام شده است. میزان مصرف گاز اکسیژن در کنورتر های اکسیژنی به ازای هر تن شمش ۵۶/۹ نرمال مترمکعب و سهم ریخته گری مداوم در تولید فولاد ۹۹/۲ درصد می باشد. میزان استفاده از تجهیزات متالورژی ثانویه برای تولید فولاد به روش کنورتر اکسیژنی نیز ۹۴/۱ درصد گزارش شده است. در سال ۲۰۱۴ در فرآیند فولاد سازی به روش کوره قوس الکتریکی، میانگین تولید شمش سالم ۶۰/۷ تن در ساعت بوده و بازدهی تولید نیز ۹۰/۳ درصد اعلام شده است. میزان مصرف انرژی برق به ازای هر تن فولاد ۴۴۲/۶ کیلو وات ساعت و سهم ریخته گری مداوم در تولید فولاد ۹۶/۲ درصد و میزان استفاده از تجهیزات متالورژی ثانویه برای تولید فولاد نیز ۹۵/۶ درصد گزارش شده است.

استراتژی کاهش هزینه های تولید فولاد

علیرضا عکاف زاده
مدیر عامل صنایع فولاد کرمان

این نوشتار در دو بخش به مخاطبان فرهیخته چیلان تقدیم می شود. در بخش اول مهمترین عوامل موثر در افزایش هزینه ها مورد بررسی قرار می گیرد و انواع هزینه هایی که باید در فرآیند اجرای استراتژی کاهش هزینه های تولید مورد توجه قرار بگیرد، بیان خواهد شد. در بخش دوم نیز که در شماره های آتی نشریه چیلان به چاپ می رسد، استراتژی کاهش هزینه های تولید با نگاه به مفهوم سازمان یادگیرنده از نظر خواهد گذشت و دلایل شکست در کاهش هزینه ها هم تشریح خواهد شد.

نیست و بالعکس کاهش هزینه ها منجر به صدمه دیدن کیفیت خواهد شد. این تبعات ناشی از شکاف بین سیستم مالی و فنی است. مشابه این تبعات در شکاف بین سازمان و مشتریانش قابل کشف است. واقعا جای تعجب است وقتی می بینیم سازمانها چقدر پول خرج می کنند که مشتری را جذب کنند، اما چقدر کم تلاش می کنند که مشتریان را حفظ نمایند. و بدین ترتیب به شدت از نیاز به تبلیغات زیاده پند جذب مشتریان کاسته خواهد شد. از طرفی سازمان ها باید دقت کنند که هر مشتری ناراضی چندین مشتری بالقوه سازمان را از راه جدید آنها منصرف می کند. در شکاف بین سازمان و تامین کننده نیز مشابه همین تبعات قابل اشاعه می باشد و با ارتقای بهره وری می توان افزایش قیمتهای عوامل را جبران کرد.

برای کاهش هزینه بر عواملی نظیر حذف موانع فرهنگی و قانونی تاکید شده و توجه به مسائلی مانند ضرورت باور جدی مدیران به کاهش هزینه، ایجاد تحول در ساز و کار سازمان، تداوم آموزش اصلاح اظهارهای کار، نگاه جدی به مدیریت هزینه، کاهش شکاف نقدینگی، متعادل کردن هزینه و ارزش ایجاد سرمایه اجتماعی و ... توصیه می شود. همچنین برای صرفه جویی و کاهش هزینه باید ضمن به هم زدن قوانین و ساختارهای موجود نگاه استراتژیک به کاهش هزینه داشت. علاوه بر این کاهش هزینه یک تهدید نیست بلکه فرصتی است که ظرفیت های ناشناخته سازمان را در مسیر حذف اتلاف ها

کاهش هزینه یک تهدید نیست بلکه فرصتی است که ظرفیت های ناشناخته سازمان را در مسیر حذف اتلاف ها و ایجاد بهبود فعال می کند.

در شرایط امروز اقتصاد جهانی بی تردید لازمه بقای بنگاه ها و نهادهای خدماتی مجهز شدن به نظام ها و ساز و کارهای مدیریت استراتژیک هزینه تولید کالا و خدمات با قیمت های قابل رقابت و پاسخگویی سریع به فرصت ها است. مؤسسات تولیدی و خدماتی برای تداوم حیات اقتصادی خود ناگزیر باید با کاهش هزینه و سبک کردن بار حبس سرمایه ها و توجه به مشتری مداری حرکت خود را موزون تر کنند.

برای کاهش هزینه روش های گوناگونی پیشنهاد شده است که قبل از هر چیز شناسایی عوامل قابل کاهش ضروری است. یکی از عوامل موثر در افزایش هزینه ها و جود شکاف های اساسی در داخل سازمان ها است؛ مانند شکاف بین مشتری و سازمان، شکاف بین سازمان و تامین کننده، شکاف بین سیستم مالی و سیستم فنی و شکاف بین استراتژی و تاکتیک. مدیران ارشد همواره نسبت به ارقام و نتایج مالی حساس می باشند. امروزه مدیران باید بدانند که کیفیت به سودآوری کمک می کند

، لذا لزوما نباید یکی را فدای دیگری کنند. رویکردهای نوین بهبود تلاش می کنند که هزینه های شکست را حذف کرده و هزینه های ارزیابی حین فرآیند را به حداقل کاهش دهند. اما با هزینه کردن درست و به موقع در مرحله پیشگیری، با کمترین هزینه بیشترین کیفیت حاصل می شود. گسل های بین سیستم های مالی و سیستم های فنی موجب تقویت این سوء برداشت می شود که کیفیت بالاتر بدون افزایش در هزینه ها ممکن

در روند کاهش هزینه ها باید به صرفه جویی های ناشی از اطلاعات توجه کنیم. به روز بودن اطلاعات یکی از منابع اقتصادی و منشاء صرفه ها است.

و ایجاد بهبود فعال می کند و در نهایت درهای بازار رقابتی را به روی سازمان می گشاید. بحث کاهش هزینه از دو بعد مورد توجه است:
الف- زمانی که ما از طریق صرفه جویی در مصرف منابع، می خواهیم به کاهش هزینه برسیم.

ب- وقتی که از طریق ارزان کردن منابع به دنبال کاهش هزینه هستیم، یعنی همان منابع را با قیمت ارزان تر استفاده می کنیم. مثلاً در صنعت فولادسازی همان مقدار قراضه یا مواد مصرفی در کوره را می خواهیم استفاده کنیم اما دنبال این هستیم که چگونه ارزان تر تهیه کنیم.

مورد اول از مقوله بهره وری است، یعنی ما دنبال این هستیم که با صرف منابع کمتر همان ارزش یا ارزش بیشتری تولید کنیم و در واقع بهره وری مان را می خواهیم بالا ببریم. نکته دیگر اینکه در شرایط تورمی، افزایش هزینه به هر صورت اتفاق می افتد و این مسئله خارج از کنترل مدیریت است و آیا در اقتصادهای تورمی این کاهش هزینه با وسعتی که ما انتظارش را داریم امکان پذیر است؟

در روند کاهش هزینه ها باید به صرفه جویی های ناشی از اطلاعات توجه کنیم. به روز بودن اطلاعات یکی از منابع اقتصادی و منشاء صرفه ها است. صرفه جویی دیگر صرفه جویی ناشی از اتحادهای استراتژیک است. درواقع ما می خواهیم در مقیاس کوچک با حجم محدود و در بی اطلاعی و نبودن همکاری های بزرگ، دست به کاهش هزینه بزنیم که این مسائل طبعاً ما را با محدودیتهای اساسی روبرو می کند.

در پاسخ به این سوال که چه نوع هزینه هایی را باید در فرآیند اجرای استراتژی کاهش هزینه ها مورد توجه قرار داد باید بگوییم که مهمترین سرفصل هایی که در این ارتباط می تواند مورد توجه سازمان ها قرار گیرد، به این شرح خلاصه می شود:

- « استفاده بهینه از تمامی ظرفیت های خدماتی و تولیدی و اعمال مدیریت صحیح نگهداری و تعمیرات روی کلیه تجهیزات موجود در کارگاه های مختلف
- « آموزش و توسعه فرهنگ رشد و بهره وری و هدفمند کردن نیروها به سمت بهبود شاخصها از طریق گروه های بهبود و غیره
- « مدیریت بر هزینه های خواب سرمایه
- « مدیریت بر هزینه های انرژی و اتلاف سایر منابع
- « مدیریت روی کاهش ضایعات منابع سازمانی، مواد اولیه و قطعات
- « ارتقای سطح کیفیت

« بهبود فرآیند و ارتقای سطح ارائه خدمات در جهت افزایش سرعت، دقت و پاسخگویی به نیاز مشتریان

« نگرش فرآیندی به ساختار سازمانی (انجام مهندسی مجدد در سازمان)

« توجه بیش از پیش به سیستم های اطلاعاتی و گردش اطلاعات در سازمان برای سرعت و دقت بخشیدن به تصمیمات

« شناسایی و حذف فعالیت های بدون ارزش افزوده، فعالیتهای موازی و دوباره کاری ها

« کاهش سهم نیروی انسانی بخش های ستادی به اجرایی و تولیدی

« فعال کردن نظام پیشنهادها، ترویج کارگروهی و ایجاد نظام ارزیابی و انگیزشی مناسب در سازمان

عارضه های مزمن را با معالجات عمومی نمی توان مداوا کرد. حتی اگر علت اصلی نیز از بین رفته باشد، خود عارضه تبدیل به علت شده و بیمارگونگی در رفتارها و شیوه های عملکرد مدیریتی، عارضه های مدیریتی ایجاد می کند که گران تمام شدن خدمات یا کالاهای یکی از آنها است.

مؤسسات تولیدی باید با کاهش هزینه و سبک کردن بار حبس سرمایه ها و هماهنگ شدن با قواعد از نوع مشتری مداری تبدیل به سازمان هایی پویا و سریع شده و حرکت خود را موزون تر کنند. متأسفانه بی تفاوتی مسئولان و کند بودن تصمیم گیری در به کارگیری نظام های مدیریت هزینه باعث گرانی کالاهای تولیدی و خدمات ارائه شده می شوند.

باید توجه داشت که گران تمام شدن کالاها به لحاظ حبس منابع تنها مشکل درونی نهادهای نیست، بلکه تبعات اقتصادی و اجتماعی بسیار جدی تر دارد. یافته های تحلیل گران در سطح کلان نشان می دهد که قرار گرفتن در زنجیره ارزش سازمان در جهت توسعه و رشد اقتصاد از ضرورت های اساسی است. ولی اگر قرار باشد یک حلقه ضعیف در کنار حلقه های پویا قرار گیرد، مسلماً بازدارنده بوده و منجر به ضعف بیشتری می شود.

تجهیز نهادهای خدماتی یا تولیدی به نظام ها و ساز و کارهای مدیریت استراتژیک هزینه و تولید کالاها و خدمات با قیمت های قابل رقابت و پاسخگویی سریع به فرصت ها، لازمه بقای نهادهای تولیدی و خدماتی است. استراتژی کاهش هزینه می تواند با ایجاد قدرت و توانمندی درونی و فراهم کردن شرایط رقابتی، استفاده از فرصت های بیرونی را برای نهادهای خدماتی یا تولیدی میسر سازد.

همچنین اگر می خواهیم وارد فضای جدید در اداره بنگاه تولیدی و ارائه خدمات شویم ولی همچنان نگرش ها و باورهای گذشته را حفظ کنیم، فرآیند کاهش هزینه ها و بهبود کیفیت عملی و همراه با موفقیت نخواهد بود.

گزارشی آماری از استراتژی فولاد ایران

۱۲ پیش نیاز دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد

مهندس محمد حاتمی زاده
کارشناس اقتصاد صنعتی

مطابق با طرح جامع فولاد کشور، میزان تقاضای بالقوه فولاد ایران در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰ به ترتیب ۲۱/۸، ۳۰/۹ و ۴۱/۶ میلیون تن برآورد شد. از این رو میزان تقاضا، صادرات و کل محصولات فولادی مورد نیاز کشور طی سال‌های فوق الذکر در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. میزان تقاضا، صادرات و کل محصولات فولادی مورد نیاز کشور در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰
(ماخذ: طرح جامع فولاد کشور)

سال	میزان تقاضا (میلیون تن)	صادرات		کل محصولات تولیدی مورد نیاز (میزان) (میلیون تن)
		میزان (میلیون تن)	سهم از صادرات جهانی (درصد)	
۱۳۹۱	۲۱/۸	۴/۴۶	۱/۱۲	۲۶/۲۶
۱۳۹۶	۳۰/۹	۷/۷۳	۱/۶۱	۳۸/۶۳
۱۴۰۰	۴۱/۶	۱۰/۴	۱/۸۵	۵۲

با توجه به ارقام مربوط به کل محصولات تولیدی مورد نیاز در جدول ۱ و با در نظر گرفتن ضریب تبدیل محصولات فولادی به فولاد خام (۱/۰۵) میزان تولیدی فولاد خام مورد نیاز کشور در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰ در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲. میزان فولاد خام مورد نیاز در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰
(ماخذ: طرح جامع فولاد کشور)

تعیین جایگاه صنایع آهن و فولاد در صنعت و اقتصاد کشور مستلزم محاسبه ارزش افزوده بخش آهن و فولاد در سال‌های مختلف است. ارزش افزوده برای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰ طبق جدول ۳ آورده شده است.

سال	فولاد خام مورد نیاز
۱۳۹۱	۲۷/۵۷
۱۳۹۶	۴۰/۵۵
۱۴۰۰	۵۴/۶

جدول ۳. سهم بخش آهن و فولاد از ارزش افزوده صنعت و تولید ناخالص داخلی کشور در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰
(رشد ۸ درصد GDP و رشد ۱۱ درصد صنعت)

سال	GDP سرانه (هزار ریال نفر)	GDP کل (میلیارد ریال)	ارزش افزوده		ارزش افزوده آهن و فولاد	
			میلیارد ریال	سهم از GDP (درصد)	میلیارد ریال	سهم از صنعت (درصد)
۱۳۹۱	۱۶۹۲/۰۳	۱۲۸۱۵۱/۱	۳۱۶۷۹/۹	۲۴/۷	۴۲۷۰	۳/۳
۱۳۹۶	۲۳۰۷/۳۷	۱۸۷۹۵۲/۴	۵۳۳۸۲/۴	۲۸/۴	۶۲۸۱	۳/۳
۱۴۰۰	۲۹۵۷/۲۲	۲۵۵۳۳۳/۸	۸۱۰۳۸/۳	۳۱/۷	۸۴۵۵	۳/۳

ارزش و سهم صادرات فولاد از کل صادرات غیرنفتی در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰

رشد صادرات غیرنفتی برای سال‌های برنامه پنجم معادل ۱۶/۵ درصد فرض شده است که چنانچه این میزان رشد در طول برنامه ششم و تا سال ۱۴۰۰ ادامه یابد ارزش کل صادرات غیرنفتی کشور از رقم ۸۵۴۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴ به ۸۰۷۳۹ میلیارد ریال در سال ۱۴۰۰ افزایش خواهد یافت. متوسط رشد سالیانه و نیز رشد مربوط به هر دوره از برنامه‌های پنج‌ساله در جدول ۶ نشان داده شده است.

جدول ۴. ارزش سهم سالیانه صادرات فولاد از کل صادرات غیرنفتی در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۶ و ۱۴۰۰

سال	ارزش صادرات غیرنفتی (میلیون دلار)	فولاد	
		میزان (میلیون تن)	سهم از صادرات غیرنفتی (درصد)
۱۳۹۱	۲۰۲۸۲/۷	۴/۴۶	۶/۵۴
۱۳۹۶	۴۳۵۸۷	۷/۷۳	۶
۱۴۰۰	۸۰۳۷۹	۱۰/۴	۴/۸

* ارزش صادرات غیرنفتی بر پایه قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۱ می‌باشند.

تأثیر توسعه صنایع آهن و فولاد بر میزان اشتغال در کشور

بررسی‌ها نشان می‌دهد که به طور متوسط بهره‌وری نیروی انسانی در واحدهای آهن و فولاد کشور حدود ۳۰۰ تن نفر بر سال می‌باشد. با توجه به این شاخص، توسعه تولید فولاد در کشور در سال‌های ۱۳۸۳، ۱۳۹۳ و ۱۴۰۰ تا میزان ۲۸/۱، ۳۱/۶۲ و ۵۴/۶ میلیون تن افزایش یافته و با فرض افزایش بهره‌وری نیروی انسانی از ۳۰۰ به ۴۰۰ تن بر نفر سال در این بخش از حدود ۴۰ هزار نفر به بیش از ۷۹،۷۰ و ۱۳۶ هزار نفر در پایان برنامه چهارم، پنجم و ششم می‌رسد که با توجه به ضرورت رشد میزان ایجاد اشتغال با توجه به رشد عرضه نیروی کار در کشور در طول سال‌های آتی از اهمیت بسیاری برخوردار است.

موارد ۱۲ گانه دستیابی به تولید ۵۴ میلیون تن فولاد

برای تولید ۵۴/۶ میلیون تن فولاد خام و ۴۱/۶ میلیون تن محصولات فولادی مورد نیاز کشور در سال ۱۴۰۰ مستلزم توجه به ۱۲ مورد زیر است:

« میزان تقاضای داخلی و صادرات	« سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی)
« تأمین مواد اولیه	« نیروی انسانی
« انرژی	« ساختار و مدیریت صنعت
« فناوری و تجهیزات	« محل اجرای طرح‌های جدید
« فناوری تولید آهن	« محیط زیست
« فناوری فولادسازی	« بازار

میزان تقاضای داخلی و صادرات

میزان تولید فولاد در سال ۱۴۰۰ به میزان ۵۶/۴ میلیون تن پیش‌بینی شده است. با توجه به برآوردهای انجام شده، میزان تقاضای داخلی برای انواع محصولات فولادی در سال‌های ۱۳۹۸، ۱۳۹۳ و ۱۴۰۰ به ترتیب برابر با ۳۶/۳، ۴۱/۶ و ۴۱/۶ میلیون تن می‌باشد. برآورد انجام شده برای صادرات نیز رقمی معادل ۵/۱۲، ۹/۰۷ و ۱۰/۴ میلیون تن را برای سال‌های مذکور نشان می‌دهد. با توجه به ارقام مذکور، کل فولاد خام مورد نیاز جهت پاسخگویی به تقاضای داخلی و صادرات به ترتیب در سال‌های پایانی برنامه‌های پنج ساله چهارم، پنجم، ششم و سال ۱۴۰۰ برابر با ۲۲/۱، ۳۱/۶۲، ۴۷/۶۳ و ۵۴/۶ میلیون تن خواهد بود.

تأمین مواد اولیه

میزان تولید فولاد و نهاده‌های مورد نیاز در سال‌های پایانی برنامه‌های پنج ساله توسعه تا سال ۱۴۰۰ در جدول ۵ آورده شده است.

جدول ۵. میزان تولید فولاد و نهاده‌های مورد نیاز در سال‌های پایانی برنامه‌های پنج ساله توسعه تا سال ۱۴۰۰

سال	تولید فولاد (میلیون تن)	(تن میلیون)		گندله (میلیون تن)	ذغال سنگ (میلیون تن)	کک (میلیون تن)	انواع فروآلیاژها (هزار تن)	قراضه (میلیون تن)	آهن (میلیون تن)	مواد نسوز (هزار تن)	الکترو (هزار تن)
		کوره بلند	مستقیم احیای								
۱۳۹۳	۳۱/۶۲	۷/۳۵	۴۳/۸۷	۴۳/۸۷	۳/۴۷	۲/۳۸	۳۷۹	۳/۱۶	۳/۸	۵۳۷	۸۲
۱۳۹۸	۴۷/۶۳	۷/۳۵	۶۹/۴۸	۶۹/۴۸	۳/۴۷	۲/۳۸	۵۷۲	۴/۷۶	۵/۷	۸۱۰	۱۳۰
۱۴۰۰	۵۴/۶	۷/۳۵	۸۰/۶۴	۸۰/۶۴	۳/۴۷	۲/۳۸	۶۵۵	۵/۴۶	۶/۶	۹۲۸	۱۵۱

انرژی

میزان تولید فولاد و انرژی مورد نیاز (آب، برق و گاز) در سال پایانی برنامه‌های پنج ساله توسعه تا سال ۱۴۰۰ در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۶. میزان تولید فولاد و انرژی مورد نیاز (آب، برق و گاز) در سال پایانی برنامه‌های پنج ساله توسعه تا سال ۱۴۰۰

سال	تولید فولاد (میلیون تن)	آب (میلیون مترمکعب)	برق (هزار مگاوات ساعت)	گاز (میلیارد مترمکعب)
۱۳۹۳	۳۱/۶۲	۲۵۳	۲۴/۷	۱۰
۱۳۹۸	۴۷/۶۳	۳۸۱	۳۸/۴	۱۵/۷
۱۴۰۰	۵۴/۶	۴۳۷	۴۴/۳	۱۷/۲

فناوری و تجهیزات

بدون شک وابستگی از نظر فناوری و دانش فنی به کشورهای صنعتی یکی از بزرگ‌ترین ضعف‌های صنایع آهن و فولاد کشور است. لذا همواره بابت آن مبالغ عمده‌ای به شرکت‌های خارجی پرداخت می‌شود که انجام و استمرار آن اثرات گسترده‌ای بر بخش‌های مختلف دارد که به شرح زیر است:

- « اثربخشی صنعت فولاد را به شدت کاهش می‌دهد.
- « سوددهی صنعت فولاد کشور کاهش یافته و در طولانی مدت وابستگی کشور به خارج افزایش می‌یابد.
- « دستیابی به دانش فنی عملی نشده و امکان حضور در رقابت‌های جهانی برای صدور فناوری و دانش فنی صنایع آهن و فولاد فراهم نخواهد شد.
- « عدم توسعه مراکز علمی و دانشگاهی در زمینه دستیابی به فناوری مورد نیاز فرآیندهای تولید آهن فولاد.

فناوری تولید آهن

با توجه به وجود منابع عظیم گاز طبیعی در کشور، توسعه استفاده از روش‌های احیای مستقیم مهم‌ترین هدف صنعت فولاد در بخش فناوری تولید آهن تلقی می‌گردد. لازم به ذکر است که روش کوره بلند هزینه سرمایه‌گذاری بالاتر و بازگشت سرمایه طولانی‌تری نسبت به روش احیای مستقیم دارد و برای ظرفیت‌های تولید بالا مطلوب‌تر می‌باشد. با این حال باید توجه داشت کشورهای عمده تولیدکننده فولاد نظیر چین، ژاپن و آمریکا همچنان بخش عمده از فولاد خود را از طریق کوره بلند/کنورتور تولید می‌کنند.

فناوری فولادسازی

در سال‌های گذشته حدود ۳۰ درصد فولاد کشور به روش کوره بلند/کنورتور و حدود ۷۰ درصد به روش کوره قوس الکتریکی با شارژ آهن اسفنجی و قراضه تولید گردیده است که این نوع تکنولوژی همچنان با اندکی تغییر در حال تولید فولاد کشور است.

سرمایه‌گذاری

در حال حاضر سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی در بخش صنعت کشور و از جمله صنایع آهن و فولاد از وضعیت مناسبی برخوردار نبوده و اعتبارات دولتی نیز جوابگوی سرمایه مورد نیاز طرح‌ها نمی‌باشد.

بر اساس برآوردهای انجام شده، توسعه صنایع آهن و فولاد نیازمند سرمایه‌گذاری‌های کلان در طول برنامه‌های آتی توسعه می‌باشد. برآورد میزان سرمایه‌گذاری در این بخش در برنامه ششم توسعه برابر با ۷/۲ میلیارد دلار می‌باشد که امید است با توجه به توسعه توانمندی‌های

مهندسی ساخت داخل کشور سهم هزینه‌های داخلی از رقم مذکور برابر با ۸۰ درصد باشد.

جدول ۷. ظرفیت تولید فولاد خام و سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه‌های پنج‌ساله توسعه کشور

دوره برنامه	ظرفیت تولید فولاد خام (میلیون تن)		سرمایه‌گذاری مورد نیاز در طول برنامه (میلیارد دلار)
	سال پایانی برنامه	ایجاد در برنامه	
۱۳۸۸-۱۳۹۳	۳۱/۶۲	۳/۶۲	۱۶۰۰
۱۳۹۳-۱۳۹۸	۴۷/۶۳	۱۶	۷۲۰۰
۱۳۹۸-۱۴۰۰	۵۴/۶	۷	۳۱۵۰

نیروی انسانی

بهره‌وری نیروی انسانی شاغل در کل واحدهای آهن و فولاد کشور حدوداً ۲۵۰ تن نفر است که در مقایسه با کشورهای صنعتی با بهره‌وری ۶۰۰ تن نفر رقم قابل قبولی نمی‌باشد. ترکیب نیروی انسانی صنایع آهن و فولاد کشور از نظر مدرک تحصیلی و توزیع نیروهای تولیدی، خدماتی و ستادی نیز قابل مقایسه با کشورهای صنعتی در این حوزه نیست که این موضوع خود خللی در رسیدن به اهداف توسعه‌ای این بخش در سال‌های آتی به شمار می‌رود.

ساختار و مدیریت

در حال حاضر، بخش عمده تولید فولاد کشور در اختیار دولت بوده و با مدیریت دولتی اداره می‌شود. بررسی روند توسعه صنایع آهن و فولاد در کشورهای صنعتی حکایت از گذر از مرحله دولتی به خصوصی و سپس ادغام شرکت‌ها در یکدیگر و نهایتاً مشارکت با شرکت‌های معتبر خارجی جهت حضور در بازار جهانی در فرآیند توسعه دارد. بنابراین با توجه به پتانسیل‌های بالقوه موجود و علاقه‌مندی بخش خصوصی ضروری است تا سرمایه‌گذاری و مدیریت واحدهای تولید فولاد به بخش خصوصی واگذار گردد. از این‌رو در جهت دستیابی به اهداف توسعه صنعت فولاد لزوم تغییر در ساختار و مدیریت آن امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد.

محل اجرای طرح‌های جدید

بررسی وضع موجود محل استقرار صنایع آهن و فولاد کشور نشان می‌دهد که دور بودن واحدهای مذکور از منابع و معادن مواد اولیه خصوصاً سنگ آهن سبب افزایش سهم هزینه سنگ آهن در قیمت تمام شده آنها گردیده و تأثیر آن بر قیمت تمام‌شده به مراتب بیش از عواملی مانند آب، برق و... می‌باشد، زیرا در صورت احداث یک واحد صنعتی در یک منطقه امکان تأمین آب و برق از طریق اجرای طرح‌های احداث نیروگاه و یا انتقال آب برای یک بار وجود دارد، در حالی که برای حداقل ۳۰ سال عمر مفید یک کارخانه بایستی به طور مستمر سنگ آهن در مقادیر بسیار حمل گردد که این فعالیت علاوه بر اثر مستقیمی که در افزایش قیمت تمام‌شده محصولات دارد بخش عمده‌ای از ظرفیت ناوگان حمل‌ونقل کشور را نیز به خود اختصاص می‌دهد. لذا به این موضوع در انجام مطالعات پتانسیل‌یابی جغرافیایی می‌باید توجه گردد. با توجه به مطالعات انجام شده سه استان یزد، کرمان و خراسان به ترتیب اولویت اول تا سوم برای طرح‌های توسعه فولاد هستند. در عین حال به منظور احداث واحدهای آهن و فولاد در مناطق مذکور ضروری است مکان‌یابی دقیق در جهت انتخاب بهترین نقاط برای احداث و ایجاد واحدهای فولاد در استان‌های فوق‌الذکر به عمل آید.

محیط‌زیست

به‌طور کلی پس از بررسی وضعیت محیط‌زیست واحدهای فولاد کشور می‌توان گفت که میزان آلودگی‌های استاندارد محیط‌زیست واحدهای آهن و فولاد کشور با استانداردهای کشورهای صنعتی فاصله بسیاری وجود دارد. از این‌رو ضروری است واحدهای مذکور در طول برنامه‌های آتی توسعه جهت دستیابی به استانداردهای جهانی در زمینه محیط‌زیست اقدام نمایند.

بازار

کسب سهم مناسب از بازار جهانی آهن و فولاد با توجه به پدیده جهانی شدن و نیز افزایش شدید رقابت در این زمینه از اهمیت بسیار زیادی برای صنایع آهن و فولاد برخوردار می‌باشد. متأسفانه در حال حاضر، سهم کشور از صادرات جهانی فولاد بسیار ناچیز می‌باشد. از سوی دیگر، کسب سهم مناسب از بازار ۱/۸ درصد از تولید و ۲/۵ درصد از صادرات جهانی تا سال ۱۴۰۰ مستلزم برنامه‌ریزی‌های اساسی، دراز مدت و مستمر و اقدام جهت ایجاد زمینه مناسب و رعایت الزامات جهانی شدن می‌باشد. عدم توجه به موارد مذکور می‌تواند سبب کاهش قابلیت رقابت با تولیدکنندگان معتبر جهانی حتی در تأمین نیازهای کشور توسط تولیدکنندگان داخلی گردد.

- برآورد آب، برق و گاز مورد نیاز با توجه به متوسط نرم‌های مصرف واحدهای فولاد کشور در سال‌های دهه ۱۳۷۰ (آب ۸ مترمکعب، برق و گاز به ترتیب برابر ۸۵۰ کیلووات ساعت و ۳۵۰ مترمکعب بر تن برای روش احیاء مستقیم) کوره قوس الکتریکی و ۳۵۰ کیلووات ساعت و ۱۳۰ مترمکعب بر تن تولید فولاد خام (شمش) برای روش کوره بلند/کنورتور، انجام شده است.

مقایسه تولید فولاد خام و محصولات فولادی طی شش ماهه نخست سال
۱۳۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

نام متغیر نام محصول	تولید بخش خصوصی شده			تولید بخش خصوصی			کل تولید		
	شش ماهه سال ۹۳	شش ماهه سال ۹۴	درصد تغییرات	شش ماهه سال ۹۳	شش ماهه سال ۹۴	درصد تغییرات	شش ماهه سال ۹۳	شش ماهه سال ۹۴	درصد تغییرات
تیر آهن	۷۲۵	۴۳۰	-۴۱	۱۹۹	۲۰۳	۲	۹۲۴	۶۳۳	-۳۱
میلگرد	۱,۴۰۵	۱,۰۶۷	-۲۴	۱,۵۹۵	۱,۵۸۸	۰	۳,۰۰۰	۲,۶۵۵	-۱۲
جمع ورق	۳,۸۳۵	۳,۶۰۲	-۶	۵۵۷	۶۷۲	۲۱	۴,۳۹۲	۴,۲۷۴	-۳
کل محصولات فولادی	۶,۰۱۱	۵,۲۰۷	-۱۳	۲,۶۲۵	۲,۷۳۱	۴	۸,۶۳۶	۷,۸۵۳	-۹
فولاد خام	۷,۴۱۴	۷,۱۲۶	-۴	۹۴۱	۱,۰۹۳	۱۶	۸,۳۵۵	۸,۲۱۹	-۲

تولید ماهیانه فولاد خام و محصولات فولادی در بخش خصوصی- سال ۱۳۹۴

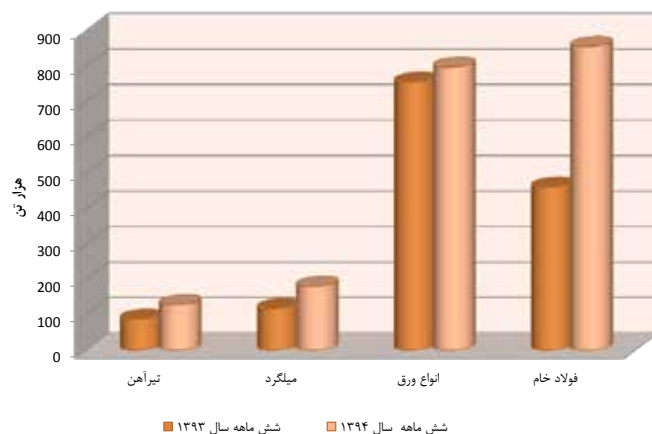
مجموع	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	تیر آهن
۲۰۳,۲۵۰	۲۸,۸۰۰	۳۱,۱۵۰	۳۳,۹۰۰	۳۷,۱۰۰	۳۸,۴۰۰	۳۳,۹۰۰	تیر آهن
۱,۵۸۸,۱۰۰	۲۶۸,۷۰۰	۲۶۰,۰۰۰	۲۷۹,۸۰۰	۲۶۹,۷۰۰	۲۶۰,۳۰۰	۲۴۹,۶۰۰	میلگرد
۶۷۲,۷۰۰	۱۰۶,۰۰۰	۱۱۲,۹۰۰	۱۲۱,۸۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۱۱۹,۰۰۰	۱۰۳,۰۰۰	ورق
۲۶۷,۶۰۰	۴۶,۱۰۰	۴۴,۵۰۰	۴۳,۱۰۰	۴۴,۹۰۰	۴۶,۰۰۰	۴۳,۰۰۰	سایر محصولات
۲,۷۳۱,۶۵۰	۴۴۹,۶۰۰	۴۴۸,۵۵۰	۴۷۸,۶۰۰	۴۶۱,۷۰۰	۴۶۳,۷۰۰	۴۲۹,۵۰۰	جمع کل محصولات فولادی
۱,۰۳۹,۴۰۰	۱۷۵,۶۰۰	۱۷۳,۶۰۰	۱۷۷,۶۰۰	۱۷۰,۳۰۰	۱۷۳,۹۰۰	۱۶۸,۴۰۰	شمش

مقایسه مصرف فولاد خام و محصولات فولادی طی شش ماهه نخست سال ۱۳۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

محصول	شش ماهه نخست سال ۱۳۹۳	شش ماهه نخست سال ۱۳۹۴	درصد تغییرات
تیر آهن	۹۲۹	۵۷۸	-۳۸
میلگرد	۳,۰۰۳	۲,۵۲۰	-۱۶
انواع ورق	۴,۸۴۱	۴,۹۹۵	۳
فولاد خام	۸,۰۴۳	۷,۳۹۶	-۸

واحد: هزار تن

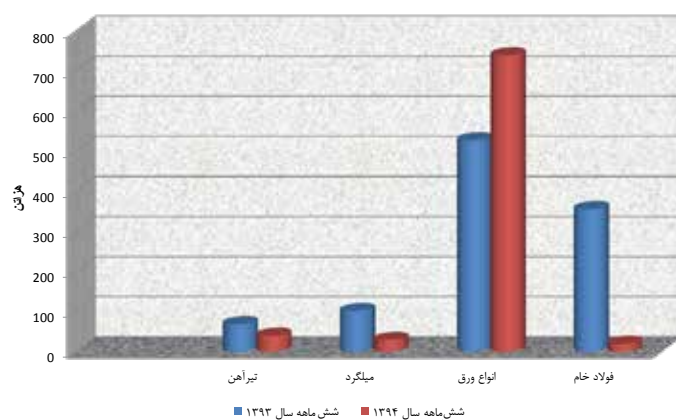
مقایسه صادرات فولاد خام و محصولات فولادی طی شش ماهه نخست سال ۱۳۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

محصول	شش ماهه سال ۱۳۹۳	شش ماهه سال ۱۳۹۴	درصد تغییرات
تیر آهن	۸۸	۱۲۹	۴۵
میلگرد	۱۱۸	۱۸۱	۶۹
انواع ورق	۷۵۷	۷۹۹	-۲
فولاد خام	۴۶۱	۸۵۷	۱۸۱

واحد: هزار تن

مقایسه واردات فولاد خام و محصولات فولادی طی شش ماهه نخست سال ۱۳۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

نام محصول	شش ماهه سال ۱۳۹۳	شش ماهه سال ۱۳۹۴	درصد تغییرات
تیر آهن	۹۳	۷۴	-۲۰
میلگرد	۱۲۲	۴۶	-۶۲
انواع ورق	۱,۲۹۳	۱,۵۲۰	۱۸
فولاد خام	۱۴۹	۳۴	-۷۴

400,000 tons which is considered a noticeable measure in view of the current world market situation, definitely with the gaining of the superior exporter position in the previous Iranian year 1393 (2014) by ESCO as well as modifications made on some of the parameters for the selection of the national exporter, this opportunity was given to other countries as well to attain this honor. On the exporting process and the challenges facing it, he reiterated: in normal conditions, the Int'l transactions are done through opening LC, but what is noticeable is that we are in a situation and still facing some problems in the exchange of convenient banking transactions with the other countries, and the cost of goods' transfer has its own difficulties. On the other hand, various countries apply different standards and in fact, not only the appearances of steel products differ, but also their physical, chemical properties is different from the other markets and such issues complicate the export process, in other words the products ought to reach the buyers in accordance with the need of the target markets and with very competitive prices. At the time being, unfortunately with the recession overwhelming Iran that is not merely for our country or even the Middle East region, the recession status is on steel products with the high volume of steel products supply to the other markets, the issue which is quite highlighted in constructional steel products and is actually experiencing a lot deeper recession.

Viewpoint

Iranian steel managers' opinions in interview with Chilan Magazine

HamidReza TaheriZadeh
Vice chairman of Iranian steel producers association

prices and our circumstances are no longer similar to 10 years earlier in steel industry. Our neighboring countries such as Emirates, Arabia, and Qatar are all now manufacturing steel, and in case we cannot adapt our prices to the international market, we'll be doomed to lose our export destinations. I suggest that in this situation of recession we are experiencing in steel market, we should more focus on efficiency and decreasing final price and also try to intensify our competitive capacity against our international rivals.

Bahador Ebrahimian
CEO of Yazd Steel

years from now, we'll encounter both a fierce rivalry and a surplus in steel products by Iran, Kazakhstan, Russia, and other Middle Eastern countries over the region.

Ahmad Khorvash
CEO of Kavir Kashan Steel

are lifted; as a result, we'll brush past the period of recession.

We shouldn't limit our horizons of steel manufacturing only to Iran. If we take an international view of steel market, we'll find out that the price of steel has fallen to its base; therefore, we'll accept we're faced with an international drop in prices; accordingly, we'll have to cut down the price as well. For the time being, we must pay attention that many changes have taken place in the rate of demands and international

Iran has conducted a three-million export of steel; our country has in fact changed into an exporter from a previous importer. I believe our new procedure for our future investment in steel manufacturing must be designing a business plan and a meticulous guerrilla marketing to gain more export markets and have a control on them. I foresee that in 10

I hope when the period of sanctions finishes, which will be in January, and also once international interactions restart, we will observe a rise in manufacturing and consequently a boom in Iranian steel industry. I believe we'll soon face a new round of prosperity in manufacturing of our country besides an increase in using steel in Iran after sanctions

Iran, Italy Cooperation in Steel Projects

IMIDRO_ Managers of two major Italian firms proposed 4 billion Euro for participation in steel and aluminum projects in Iran. According to the press release of public relations of IMIDRO, managers of Danieli and Fata firms met, Mehdi Karbasian, chairman of the executive board of IMIDRO yesterday.

These two firms offered 4 billion euros to participate in steel and aluminum projects in Iran. They announced that cooperation in these projects are in line with extension of economic cooperation of Iran and Italy. Danieli and Fata conducted steel and aluminum projects in Iran during the last 25 years. Now considering, Iran's achievements in the international arena and abilities to extend global economic relations, these two major Italian firms are keen on to invest in mines and mining industries projects in Iran. After finalization of MoU, Iran and Italy will establish a joint firm to conduct two projects, one project to produce 6.5 million tons iron ore pellets and another project to produce 3 million tons Direct Reduced Iron in Iran. Italian firms will invest 60 percent and IMIDRO will invest 40 percent in this project.

Mobarake Steel Company, the National Outstanding Exporter in 2015

During the Export National Day Conference with the presence of Prime Minister and Industries, Mine & Trade and Foreign Ministers in the Islamic Countries' Summit Hall, Vice President Eshaq Jahangiri granted the letter of appreciation and statue of 2015 National Outstanding Exporter to Dr. Sobhani – ECO of Mobarake Steel Co. – and acknowledged their efforts for export improvements.

"Mobarake Steel Company owns a suitable market by producing 50% of the Iranian steel and exporting 1.5 million tons of steel products each year. It is almost said that we are able to export any product to any desired destination with no special problem since we have effectively entered foreign markets and well-known traders are now working with MSC through our agencies in European countries such as Italy and Germany, ranging from East to the West. This is also true with different countries in the Middle East including Iraq, Afghanistan etc so that Europe is considered to be the destination of more than 50% of Mobarake exported products," he added. Dr. Sobhani said that, "I am personally optimistic towards this issue and do believe that through the existing potential, we have to think about establishing those factories and industries for whom the supply of different resources

like financing was limited during the past years. Steel industry is a costly sector that cannot be established through 1-3 billion bank loans. It is necessary to invest around 10,000 billion Rials, which is impracticable through the bank loans. Even if it is possible to receive such loans, repayment of 27% bank interest is not logical. Accordingly, we have to move the projects with foreign financing and loans but we hope that suitable space is opened after removing the sanctions and foreign investors come to Iran."

The Export of 400,000 Tons of ESCO Products in the 1st Half of the Current Iranian Year 1394

On the occasion of Oct. 21st, Iran's National Exports Day, ESCO Foreign Sales & Marketing Manager, Engineer Karami participated in an interview and told our reporter: with the strong will and efforts of the company's personnel we have accomplished to export our products to more than 25 countries including; France, Belgium, Spain, Italy, Ireland, Portugal, Greece, Afghanistan, UAE, Iraq, Turkey, Turkmenistan, Tajikistan, Armenia, Azerbaijan, Georgia, India, Oman, Kuwait, China, Lebanon, Pakistan, Saudi Arabia, Qatar & Jordan. He added; the volume of ESCO exports in the 1st half of the current Iranian year 1394 reached

Essay

First Edition of IRAN STEEL ATLAS Published By ISPA

Rasool K. Soltani
IRAN STEEL PRODUCERS ASSOCIATION
Head office director

IRAN Steel Producers Association (ISPA), represents more than 130 Iranian steel producers, including the Iranian largest steel companies E.g. Mobarakeh Steel Co., Isfahan Steel Co., Khuzestan Steel Co., ... which totally produce around 98% of IRAN steel production. With the 20 M/Tons capacity and 17 M/Tons actual steel production, IRAN is presently located in the 14th place of top steel producers of the world. Plenty of natural gas and iron ore resources as well access to the overseas, has lead IRAN to a high growing country in the steel section. According to the present steel development projects, the production capacity will increase up to 55 M/Tons in 2025.

ISPA has published the first edition of IRAN STEEL ATLAS. The publication provides a comprehensive overview of steel industry activities, stretching from

pelletizing plants to rolling mills and final products. It highlights all active and under construction steel plants in IRAN with the various icons on the map, also demonstrates infrastructures including gas and power distribution lines, water resources, seaports, airports, railways and roads. IRAN STEEL ATLAS is now used as a reference for the business decisions of the steel producers, investors, traders and governmental section.

The publication finalized in 2015 and was highly interested by all steel related companies and was widely sold and distributed in domestic market. The package includes a high quality 200*140cm framed and laminated wall map, plus a high quality printed book with many useful maps, information and analysis. The publication copy right is also registered by ISPA under Iranian government regulations. Observing lots of positive feedbacks from Iranian and global steel industry participants, we are considering to provide and publish an English edition of IRAN STEEL ATLAS to be distributed and sold globally.

104

Iranian Steel Producers Association Magazine

current production facilities in iran (2015)

Category	Number	Capacity (million tons)
Integrated's	6	13.8
Flat producers	5	10.8
Long producers	62	22
Merchant Semi producers	18	10
Long Re-rollers	60+	18
Flat re-rollers	4	4
Special steel producers	3	0.6
EAfs	25	15
Blast furnaces	3	3.6
Induction	40+	2
Merchant DRI- producers	5	4
Merchant Pellet	3	9
Merchant Concentrates	4	20

- » Emergence of re-rollers was due to a combination of local construction boom and tariff policy in the 2000's
- » Large number of induction furnaces were set up due to low investment costs and availability of cheap scrap (averaging 35% of billet price) during the past 10 years
- » About 20 companies with actual production of over 0.5 million tons of any product

Sizable imbalances in the production chain exist as a result of:

- » Shortage of local production and high commodity prices during the spike in steel demand in the high oil prices years led to implementation of a number of projects covering only certain parts of the production chain such as hot rolling focusing on the local market only while upstream parts of the chain particularly mineral extraction and processing were neglected due to a combination of factors chiefly trade policies which were adversely affecting investment in concentrate and pellet production
- » Sudden cut in availability of financing, technology and fall in steel prices